

Όνοματεπώνυμο: ΑΛΕΞΙΟΥ ΑΛΙΚΗ

Αριθμός Μητρώου: 1560200121016

Εξάμηνο- Κατεύθυνση: Η΄ - Γλωσσολογίας

Τίτλος εργασίας: ΟΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΤΙΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ και ο ρόλος εξουσίας των παρουσιαστών

Ημερομηνία : 05.10.2005

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ταυτότητα του δημιουργού ενός κειμένου κωδικοποιεί, εκτός από πληροφορίες για το φύλο ή την ηλικία, και ευρύτερες κοινωνικές διακρίσεις που είναι σχετικές με τους ρόλους των συμμετεχόντων στην επικοινωνία, την κοινωνική σχέση μεταξύ τους και τη στάση τους απέναντι στις διάφορες κοινωνικές οντότητες, στις οποίες αναφέρονται στον λόγο τους. Το πλήθος των κοινωνιογλωσσικών ερευνών έχει διαπιστώσει ένα ευρύ φάσμα γλωσσικών μηχανισμών με τους οποίους γραμματοποιείται και λεξικοποιείται η δήλωση ρόλων και κοινωνικών σχέσεων στη γλωσσική επικοινωνία (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999: 205). Στο επίπεδο της έκφρασης εξετάζονται οι ρόλοι που παίζουν σε αυτήν την διαδικασία οι συγκεκριμένοι γλωσσικοί τύποι. Επιπλέον, αντικείμενο έρευνας αποτελεί η τροπικότητα ως κατεξοχήν μηχανισμός, με τον οποίον δηλώνονται τα ευρύτερα συστήματα γνώσης, εγκυρότητας και αξιοπιστίας αλλά και διαπάλης μεταξύ ιδεολογικών συστημάτων (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999: 206).

Η κριτική ανάλυση λόγου, που μελετά την γλωσσική συγκρότηση των ρόλων των ομιλητών ως σχέσεις εξουσίας ή σχέσεις αλληλεγγύης, έχει επικεντρώσει την προσοχή της στο γραπτό και κυρίως το δημοσιογραφικό λόγο, που μελετάται ως ισχυρό πεδίο προβολής ιδεολογικών ρόλων και αντιπαραθέσεων. Η γλώσσα μελετάται ως όργανο εξουσίας, ελέγχου και κοινωνικής διαμόρφωσης της πραγματικότητας. Ο κλάδος αυτός έχει υποστεί αυστηρή κριτική καταρχάς για το ότι η έρευνα έχει επικεντρωθεί στον γραπτό λόγο με αποτέλεσμα να έχει παραμεληθεί η προφορική επικοινωνία (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999: 205). Έτσι οι σχετικές έρευνες διακρίνονται από μια στατική αντίληψη του κειμένου ως τελειωμένου προϊόντος και έχουν ως αποτέλεσμα να παραγνωρίζεται ο ενεργός ρόλος του περικειμένου και κυρίως του αναγνωστικού κοινού, που προβάλλεται ως παθητικός δέκτης του κειμένου. Μία άλλη επίκριση αφορά τον κοινωνικό ρόλο της ίδιας της

προσέγγιση: μία προσέγγιση πολιτικοποιημένη και ιδεολογικοποιημένη, που έχει ως στόχο να υποδείξει τις ανισότητες, όπως κωδικοποιούνται στην γλωσσική επικοινωνία, δεν ωφελεί να παραμένει στο επίπεδο της διαπίστωσης και της περιγραφής (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999: 206).

Η δεύτερη βασική προσέγγιση στη μελέτη της εξουσίας στην επικοινωνία κινείται στο πλαίσιο ανάλυσης συνομιλίας και μελετά σχεδόν χωρίς εξαίρεση περιπτώσεις προφορικής επικοινωνίας. Βασική της παραδοχή είναι ότι οι επικοινωνιακές πραγματώσεις των ρόλων είναι δυναμικές και αλληλεπιδραστικές. Γενικότερα, οι κοινωνικοί ρόλοι δεν είναι μόνο υπόθεση του ομιλητή, αλλά συγκροτούνται, νομιμοποιούνται, γίνονται αντικείμενο διαπραγμάτευσης, αναθεωρούνται κ.ο.κ. από κοινού με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999: 207). Στην τηλεόραση έχει κυρίως μελετηθεί το κειμενικό είδος της συνέντευξης και οι τρόποι με τους οποίους κατά την διάρκεια τους οι δημοσιογράφοι ως φορείς ιδρυματικής ισχύος ασκούν επικοινωνιακό έλεγχο στους προσκεκλημένους συνομιλητές τους (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999: 208).

Στην παρούσα εργασία θα μελετηθεί ο τρόπος με τον οποίο η γλώσσα αναπαράγει τον ρόλο εξουσίας του παρουσιαστή σε τηλεοπτικές εκπομπές. Ο παρουσιαστής είναι το πρόσωπο που ευθύνεται για την οργάνωση και τη ροή του λόγου, γι' αυτό και ο ρόλος του στην συζήτηση είναι ιδιαίτερα παρεμβατικός. Οι τηλεοπτικές εκπομπές παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιατί αποτελούν προφορική παραγωγή λόγου. Πρόκειται για συζητήσεις που έχουν ως στόχο την διαπραγμάτευση ενός μόνο θέματος και οι συμμετέχοντες σε αυτή είναι πρόσωπα που συνήθως ανήκουν στον ίδιο επαγγελματικό κλάδο ή έχουν κοινό ενδιαφέρον για ένα θέμα. Μπορούμε μέσα από την έρευνα των τηλεοπτικών εκπομπών να παρατηρήσουμε το πλέγμα των σχέσεων μεταξύ των συνομιλητών και τις γλωσσικές επιλογές με τις οποίες κάθε ομιλητής επιτυγχάνει την επικοινωνία. Ειδικότερα στην εργασία αυτή θα μελετηθούν τα γλωσσικά στοιχεία με τα οποία επιτυγχάνεται από μέρους του παρουσιαστή η διακοπή στον λόγο των καλεσμένων, καθώς επίσης οι αιτίες που προκαλούν τη διακοπή. Τέλος θα διαπιστωθεί ποιος ελέγχει τη συζήτηση και θα συγκριθεί το ύφος των τριών παρουσιαστών στις εκπομπές από τις οποίες αντλήσαμε τα δεδομένα μας.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ-ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Η μέθοδος που θα ακολουθηθεί στην εργασία ανήκει στο επιστημονικό πεδίο της Ανάλυσης Λόγου και ειδικότερα της Ανάλυσης Συνομιλίας. Η Ανάλυση Λόγου έχει δεχθεί πολυποίκιλες επιρροές κυρίως από τους χώρους της ανθρωπολογίας και κοινωνιολογίας, και ειδικότερα από τις συγγενείς επιστήμες της ανθρωπολογίας της γλώσσας και της κοινωνιογλωσσολογίας. Τα κοινά ενδιαφέροντα με αυτές τις επιστήμες εντοπίζονται κυρίως στη μελέτη της γλώσσας σε αλληλεπίδραση με το πολιτισμικό της περιβάλλον (ανθρωπολογική σκοπιά) ή ως κοινωνικού θεσμού που αντανακλά και ταυτόχρονα πραγματώνει κοινωνικές δομές και λειτουργίες (σκοπιά της κοινωνιογλωσσολογίας) (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999: 29).

Το θεωρητικό πλαίσιο της Ανάλυσης Συνομιλίας έχει αντίθετα δεχθεί τις κυριότερες επιδράσεις από τον χώρο της κοινωνιολογίας, ιδίως στο αναλυτικό μοντέλο που αναπτύχθηκε από τον Harvey Sacks και τους συνεργάτες του στα μέσα της δεκαετίας του '60 (π.χ. Sacks 1967). Τα δεδομένα αυτού του τύπου ανάλυσης αποτελούν συνομιλίες ανάμεσα σε δύο ή περισσότερους συμμετέχοντες σε καθημερινά περιβάλλοντα που μελετώνται ως κοινωνικές δραστηριότητες με ορισμένη δομή και συγκεκριμένους κανόνες. Η έμφαση στην οργάνωση και στη λεπτομερή ανάλυση της αλληλουχίας των γλωσσικών πράξεων και μηχανισμών αποκαλύπτει πώς οι κοινωνικές μακροδομές πραγματώνονται και ερμηνεύονται στην καθημερινή μας δράση. Γι' αυτό το λόγο, όπως αναφέραμε και πιο πάνω αναπόσπαστο μέρος της ανάλυσης αποτελεί το τι σημαίνει κάθε συνομιλία για τους ίδιους τους συνομιλητές, δηλαδή πώς την αντιλαμβάνονται και τι επιδιώκουν, τι είδους αντίληψη της οργάνωσης τους έχουν οι ίδιοι κ.τ.λ. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999: 30).

Πρέπει να τονιστεί ότι η Ανάλυση Συνομιλίας σε αυτό το πλαίσιο δεν ταυτίζεται με την Ανάλυση Λόγου, ούτε στον επίπεδο των θεωρητικών αρχών, ούτε στο επίπεδο των μεθοδολογικών εργαλείων. Η αλληλεπίδραση όμως και των δύο αυτών πεδίων έχει οδηγήσει σε γόνιμες ζυμώσεις. Σύμφωνα με τους Button και Lee (1987: 51), η αξία της ανάλυσης της συνομιλίας στην ανάλυση λόγου έγκειται στο ότι αποκαλύπτει την σημασία του γεγονότος ότι η γλώσσα στην χρήση της είναι κατά μείζονα λόγο ζήτημα κοινωνικής οργάνωσης. Αυτή ακριβώς η οργανική σχέση μεταξύ της ανθρώπινης συμπεριφοράς που σχετίζεται με το λόγο και της κοινωνικής οργάνωσης αποτελεί την ειδοποιό διαφορά της Ανάλυσης της Συνομιλίας από άλλες προσεγγίσεις στο κείμενο.

Στην παρούσα εργασία μαγνητοσκοπήθηκαν τρεις τηλεοπτικές εκπομπές, οι οποίες ανήκουν στην ίδια κατηγορία, καθώς μεταδίδονται περίπου την ίδια ώρα, έχουν ανάλογα με την επικαιρότητα κοινή θεματολογία και απευθύνονται στην ίδια κατηγορία τηλεθεατών. Έτσι οι συζητήσεις αυτές στο τελευταίο τμήμα των συμπερασμάτων συγκρίνονται μεταξύ τους. Επιλέχθηκαν οι συγκεκριμένες εκπομπές γιατί αυτές είναι οι σημαντικότερες από ένα πλήθος βραδινών ενημερωτικών εκπομπών, καθώς σημειώνουν την μεγαλύτερη ακροαματικότητα. Στη συνέχεια απομαγνητοφωνήθηκε από κάθε εκπομπή ένα τέταρτο συνεχούς ροής λόγου χωρίς διακοπές από εξωγενείς παράγοντες. Στην απομαγνητοφώνηση χρησιμοποιήθηκαν όλα τα απαραίτητα σύμβολα για την σωστή απόδοση του λόγου. Με τη χρήση των συμβόλων στην ανάλυση της συνομιλίας γίνεται σαφές πού παρουσιάζονται παύσεις, πού αυξάνεται ή ελαττώνεται η ένταση της φωνής, πού παρουσιάζεται ταυτόχρονη ομιλία δύο ή περισσότερων ομιλητών και πού διακόπτει ο ένας ομιλητής τον άλλον. Εδώ ερευνώνται και αναλύονται τα σημεία της συζήτησης, στα οποία ο παρουσιαστής διακόπτει τον λόγο των καλεσμένων του.

Στα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάλυσή μας περιλαμβάνονται τρεις συζητήσεις. Η πρώτη συζήτηση διεξήχθη στις 19/04/05 στο τηλεοπτικό κανάλι Alpha στη βραδινή εκπομπή *Αντιγνώμιες* με παρουσιαστή τον Νίκο Χατζηνικολάου και καλεσμένους τον Κυριάκο Μητσοτάκη, βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, τον Ανδρέα Λοβέρδο, βουλευτή του ΠΑΣΟΚ, τον Στρατή Κόρακα, πρώην ευρωβουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, τον Μιχάλη Παπαγιαννάκη, μέλος πολιτικής γραμματείας του Συνασπισμού, τον Γιώργο Τράγκα, εκδότη και διευθυντή της εφημερίδας «Η Χώρα», τον Μάκη Κουρή, εκδότη και διευθυντή της εφημερίδας «Το Παρόν», και την Κατερίνα Κωλέτση, δημοσιογράφο. Το θέμα της συζήτησης είναι η αλλαγή του Φ.Π.Α. Η δεύτερη συζήτηση διεξήχθη στις 10/05/05 στο τηλεοπτικό κανάλι ANT1 στη βραδινή εκπομπή *Με τα μάτια της Έλλης* με παρουσιάστρια την Έλλη Στάη και καλεσμένους τον Γιώργο Τράγκα, εκδότη και διευθυντή της εφημερίδας «Η Χώρα», τον Γιώργο Αντωνίου, δημοσιογράφο, τον Γρηγόρη Καλοκαιρινό, δημοσιογράφο, τον Ιωάννη Κονιδάρη, καθηγητή της Νομικής Σχολής, τον κύριο Στυλιανό, τον Παναγιώτη Σταυρόπουλο, πρόεδρο φίλων Παναγιού Τάφου, τον Γιώργο Μουστάκη, θεολόγο, τον Μάκη Γεωργίου, δημοσιογράφο, τον κύριο Αλφαντάκη, δικηγόρο, τον Αρχιμανδρίτη Ειρηναίο, υπεύθυνο οικονομικών του πατριαρχείου, τον Φραγκίσκο Ραγκούση, δικηγόρο του Πατριάρχη Ειρηναίου, και τον Μητροπολίτη Καπιτωλιάδος Ησύχιο. Το θέμα προς συζήτηση είναι η καθαίρεση του

Πατριάρχη Ειρηναίου. Η τρίτη συζήτηση πραγματοποιήθηκε στις 19/04/05 στην βραδινή εκπομπή *Talk show* με παρουσιαστή τον Μανώλη Καψή και καλεσμένους τους κυρίους Γιακουμάτο, Σμαΐλη, Σκυλλάκο, Γιώργο Βαρεμένο, Καπερνάρο και Κοκκινούλη. Το θέμα της εκπομπής ήταν ο νόμος περί βασικού μετόχου.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ

Σε αυτήν την ενότητα θα εξεταστεί ο ρόλος που διαδραματίζουν τα γλωσσικά στοιχεία με τα οποία πραγματοποιείται η διακοπή του λόγου των καλεσμένων από τον παρουσιαστή, καθώς και οι λόγοι εξαιτίας των οποίων προβαίνει σε αυτή την ενέργεια.

3.1 Ο ρόλος των γλωσσικών στοιχείων

Στο επίπεδο της έκφρασης εξετάζονται οι ρόλοι που παίζουν τα συγκεκριμένα γλωσσικά στοιχεία, που επιλέγονται από τον παρουσιαστή στην διακοπή του λόγου των συνομιλητών, τα οποία είναι τα εξής: το μόριο *ναι* και οι κειμενικοί δείκτες *αντιθέτως, βέβαια, βεβαίως, έτσι, πάντως, τώρα, εδώ, ωραία, σήμερα, καλά, εντάξει, μα και λοιπόν*. Στη συνέχεια παραθέτω όλα τα σημεία στα οποία παρατηρείται η χρήση των συγκεκριμένων γλωσσικών στοιχείων. (Το πλήρες απομαγνητοφωνημένο κείμενο βρίσκεται στο παράρτημα στο τέλος της εργασίας).

3.1.1 Χρήση του ναι

Στην συνέχεια παρουσιάζονται τα σημεία, στα οποία εντοπίστηκε διακοπή με την χρήση του *ναι*.

Παρατηρήθηκε και στα τρία αποσπάσματα εκπομπών πολλαπλή χρήση του *ναι*. Οι χρήσεις του *ναι* στον λόγο πραγματώνουν ποικίλες σημασίες, οι οποίες εγγράφονται σε διάφορα γλωσσικά επίπεδα. Η ποικιλία των σημασιών είναι αποτέλεσμα της σταδιακής υποκειμενοποίησης που υπέστη η σημασία του *ναι* και μπορούν να αντιστοιχιστούν με τα τρία θεμελιώδη επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης σε πραγματικά συνομιλιακά συμφραζόμενα (Αρχάκης & Πολίτης 1999: 36). Σύμφωνα με τους Αρχάκη και Πολίτη, οι βασικές σημασίες του *ναι* είναι οι ακόλουθες:

- α) γνωστική και βουλευτική συγκατάθεση
- β) υλική επαφή των συνομιλητών

γ) ψυχολογική υποστήριξη του τρέχοντος ομιλητή.

Το *ναι* ως δείκτης συγκατάθεσης σε δηλωτική γλωσσική πράξη αποτελεί δεύτερο μέλος γεινιαστικού ζεύγους με πρώτο μέλος μία απόφαση (Αρχάκης & Πολίτης 1999: 37). Στην συνέχεια θα παρατεθούν τα αποσπάσματα, στα οποία παρατηρήθηκε πολλαπλή χρήση του *ναι* κατά την διακοπή του λόγου των καλεσμένων από τους παρουσιαστές. Παρατηρούμε ότι το *ναι* χρησιμοποιείται περισσότερο από κάθε άλλο γλωσσικό στοιχείο.

(1) K2-στ.109-111

IB: = // όχι όχι @@@ το θέμα του Βαβύλη (---) μου έθιξε το θέμα του

Βαβύλη και οφείλω να το αναπτύξω όχι @@@

Π: / **ναι** σας το έθεσε σας το έθεσε το θέμα του Βαβύ:::λη:::

Το ανωτέρω παράδειγμα ανήκει στην κατηγορία της απλής ή διαβαθμισμένης συγκατάθεσης σε γεγονοτική απόφαση. Η συγκατάθεση σημαίνει αποδοχή της αλήθειας του γεγονότος, που περιλαμβάνει η απόφαση. Ειδικότερα, η παρουσιάστρια θέλει να διακόψει τον ομιλητή IB προκειμένου να προωθήσει την συζήτηση. Όμως ο ομιλητής επικαλείται το γεγονός ότι κάποιος καλεσμένος, του έθεσε το θέμα του Βαβύλη, έτσι η παρουσιάστρια μη μπορώντας να του το αρνηθεί, αφού όντως του ετέθη αυτό το θέμα του επιτρέπει εμμέσως να πάρει ξανά τον λόγο.

Στο απόσπασμα που ακολουθεί εκδηλώνεται συγκατάθεση υπό όρους σε απόφαση. Ο ομιλητής Α διατυπώνει την θέση ότι ο νόμος 3310 που θα θεσπίσει η ΝΔ δεν ισχύει ακόμα υπονοώντας ότι θα πρέπει να λειτουργήσει πρώτα και έπειτα να γίνουν οι όποιες παρατηρήσεις. Ο παρουσιαστής συμφωνεί μόνο ως προς το γεγονός ότι ο νόμος δεν ισχύει ακόμα, διαφωνώντας όμως ως προς το ότι έχουν υπάρξει ήδη αντιδράσεις για τον νόμο αυτό, καθώς είναι πολλοί αυτοί που θεωρούν ότι θα προκαλέσει πολλά προβλήματα με την εφαρμογή του. Παρατηρούμε ότι η αντίθεση εκφράζεται με τον αντιθετικό σύνδεσμο *μα*, που τίθεται αμέσως μετά τον κατεξοχήν δείκτη συγκατάθεσης.

(2) K3-στ.332-333

A: μα ο ΤΡΙΑΝΤΑΤΡΙΑ ΔΕΚΑ δεν // ΜΑ ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ ΑΚΟΜΑ

Π: // **ναι** μα η διαμαρτυρία της ΑΕΚ ήτανε για τον νόμο που // ΘΑ τεθεί

Το *ναι* ως δείκτης βουλευτικής συγκατάθεσης εκπροσωπεί το δεύτερο μέλος γεινιαστικού ζεύγους. Το πρώτο μέλος καταλαμβάνεται από μία κατευθυντική γλωσσική πράξη, κυρίως αίτηση ή υπόδειξη και πολύ σπάνια δεσμευτική πράξη (Αρχάκης & Πολίτης 1999: 40). Στο παράδειγμα που ακολουθεί ο ΙΑ ζητάει από τον

παρουσιαστή να του δώσει ένα λεπτό για να εκφράσει αυτό που θέλει και ο παρουσιαστής του το επιτρέπει πιέζοντας τον όμως να ολοκληρώσει σύντομα. Πρόκειται για μια αποδοχή αίτησης για παροχή μη γλωσσικών αγαθών (Αρχάκης & Πολίτης 1999: 42). Και σ' αυτό το απόσπασμα παρά την αποδοχή του αιτήματος του καλεσμένου να πάρει το λόγο με το δείκτη *ναι*, αμέσως μετά με τον αντιθετικό σύνδεσμο *αλλά* του δηλώνει ότι πρέπει να ολοκληρώσει σύντομα την σκέψη του.

(3) Κ2-στ.28-29

ΙΑ: όχι όχι ένα λεπτό ένα ΛΕΠΤΟ εγώ λοιπόν @@@

ΙΙ: / ε **ναι** αλλά ΤΕΛΕΙΩΣΤΕ αυτό το λεπτό

Η κειμενική λειτουργία του *ναι* συνδέεται κυρίως με περιστάσεις επικοινωνίας, όπου εύκολα διακυβεύεται η εδραίωση ή η συνέχιση μιας συνομιλίας ή μπορεί να διακοπεί η κατανόηση από τον ακροατή μιας επιμήκους συνεισφοράς που φθάνει στα όρια του μονόλογου. Στο επίπεδο αυτό το *ναι* λειτουργεί ως δείκτης συνοχής, δηλαδή ως συγκολλητική ύλη που επιτρέπει στα διαδοχικά εκφωνήματα να αντιμετωπιστούν ως κείμενο. Οι Αρχάκης & Πολίτης (1999: 43) διακρίνουν δύο μορφές του συνεκτικού *ναι*: το αρκτικό επαφικό *ναι* που απαντά στην εναρκτική φάση μιας συνομιλίας και σημαδεύει το άνοιγμα του καναλιού της επικοινωνίας και το ανακινούμενο επαφικό *ναι*, που εμφανίζεται σε ενδιάμεση φάση της συνομιλίας και επιχειρεί να αποτρέψει το κλείσιμο του καναλιού, άρα επιτελεί λειτουργία επανορθωτική της συνομιλίας. Στο παράδειγμα που ακολουθεί ο παρουσιαστής μόλις αντιλαμβάνεται την επιθυμία του κύριου Παπαγιαννάκη να μιλήσει διακόπτει τον ομιλητή Ζ για να του δώσει το λόγο και να ανοίξει το κανάλι επικοινωνίας μεταξύ τους.

(4) Κ1-στ.70-72

Ζ: ΟΛΑ θα τα βάλω // όλα θα τα βάλω γιατί είναι πρόβλημα

ΙΙ: // **ναι** κύριε Παπαγιαννάκη *ναι*(...) όχι όλα στο μίξερ θέλει μια :::: η συζήτησή μας θέλει μία συγκρότηση

Στο επόμενο απόσπασμα λειτουργεί και πάλι το *ναι* ως αρκτικό επαφικό, καθώς ο παρουσιαστής αντιλαμβάνεται το νεύμα του συναδέλφου του να συμμετάσχει στην επικοινωνία και ανοίγει το κανάλι επικοινωνίας με αυτόν και τους υπόλοιπους δημοσιογράφους, παρακινώντας τους να συμμετέχουν πιο πειστικά απέναντι στον εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, καθώς αποχώρησε ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, ο οποίος θεώρησε ότι εθίγη από τον εκπρόσωπο της Ν.Δ. Έτσι τη στιγμή που ο εκπρόσωπος της Ν.Δ. δικαιολογεί την έκρηξή του απέναντι στον εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ, ο ομιλητής Δ, δημοσιογράφος κάνει νεύμα στον

παρουσιαστή να του δώσει τον λόγο, γι' αυτό ο παρουσιαστής ανοίγει το κανάλι επικοινωνίας με όλους τους δημοσιογράφους προτρέποντας τους να είναι πειστικοί απέναντι στον κύριο Γιακουμάτο.

(5) Κ3-στ.17-22

A: = ΑΛΛΑ (...) ξέρετε λοιπόν έχω έχω // αγριέψει (...) έχω αγανακτήσει (...) μόνο μια κουβέντα μόνο μια κουβέντα έχω αγανακτήσει κύριε Βαρεμένε (---) έχω όμως

Π: // **ναι** λοιπόν (...) καλώ (...) τους συναδέλφους μου και τους εκπροσώπους της υπόλοιπης αντιπολίτευσης (...) να 'μαστε ΑΚΟΜΗ πιο αυστηροί με τον κύριο Γιακουμάτο // ώστε να ισοσταθμίσουμε την απουσία του ΠΑΣΟΚ

Στο διαπροσωπικό επίπεδο της γλώσσας εντάσσεται το *ναι* της ψυχολογικής υποστήριξης. Διακρίνεται από τις προηγούμενες χρήσεις καταρχήν μορφολογικά: η εκφορά του συχνά γίνεται σε συντομότητα χρόνο και σε συστοιχίες επανάληψης, ενώ άλλοτε υποκαθίσταται από καταφατικά νεύματα. Η κατανομή του στην επικοινωνία παρουσιάζει μία ιδιαιτερότητα: είτε βρίσκεται μόνο του μετά το τέλος συνεισφοράς είτε διασπείρεται κατά μήκος μιας εν εξελίξει συνεισφοράς άλλου ομιλητή, δε μπορεί να θεωρηθεί το ίδιο ως συνεισφορά γιατί ποτέ σχεδόν δεν διεκδικεί το λόγο. Είναι προσανατολισμένο στον τρέχοντα ομιλητή («εξωκεντρικό») και γι' αυτό θεωρείται κατεξοχήν δείκτης ψυχολογικής υποστήριξης του ομιλούντος (Αρχάκης & Πολίτης 1999: 45-46). Στο απόσπασμα που ακολουθεί το *ναι* λειτουργεί ως δείκτης αποδοχής στα λεγόμενα του Α ομιλητή.

(6) Κ3-στ.7-11

A: // εγώ εγώ ζητάω συγνώμη κύριε Καψή για σας

Π: / **ναι**

A: = για την εκπομπή σας (...) που σας έφερα σε δύσκολη θέση όμως κάποτε πρέπει ο διάλογος (...) να 'ναι πολιτικός (...) και να 'ναι και ειλικρινής (...) έτσι? Τώρα να καθόμαστε εδώ (...) άλλα λόγια να αγαπιόμαστε

Στα παρακάτω παραδείγματα το *ναι* λειτουργεί ως δείκτης αναγνώρισης, δηλαδή ακουστικής αναγνώρισης ενός εκφωνήματος, που δείχνει έτσι την συνεχή παρουσία του ακροατή. Ειδικότερα στο παράδειγμα που ακολουθεί επειδή έχει προηγηθεί μακρύς μονόλογος του ομιλητή Α ο παρουσιαστής διακόπτει για να δηλώσει ότι ακούει τα λεγόμενά του. Και στα δύο επόμενα παραδείγματα ο παρουσιαστής μετά το δείκτη αναγνώρισης διασαφηνίζει για χάρη των τηλεθεατών ότι ακόμη διαπραγματεύονται το θέμα του βασικού μετόχου Με αυτόν τον τρόπο ασκεί πίεση στον ομιλητή για να ολοκληρώσει την παρέμβασή του.

(7)K3-στ.28-33

A: τα υπόλοιπα να πω ναι ναι όχι να πω (...) για την ουσία να πω (...) το τέλος της επιστολής (...) το τέλος της επιστολής ήθελα να πω προηγουμένως (...) // του κυρίου του κυρίου Γκράχαμ

Π: // **ναι** λοιπόν πάμε πίσω στο βασικό μέτοχο (...) ε::: να ξαναλλάξουμε πώς? Ε :::: άτακτη υποχώρηση φυσικά // θα αφήσουμε τον τίτλο (...) μην ακούτε τον κύριο Γιακουμάτο που λέει (...) φουλ επίθεση ε:::

(8) K3-στ.54-57

A: λέω ότι ότι η επιστολή αυτή του Γκράχαμ @@@ που ήρθε προχθές // ακριβώς ναι ακριβώς η ίδια (...) η ίδια

Π: // **ναι** (...) είμαστε ακόμη στον βασικό μέτοχο προσπαθούμε να ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ (...) έχουμε γρα- έχουμε κάνει ήδη μισή ώρα // εκπομπή και ακόμη περιμένουμε να ακούσουμε @@@

Από τα παραπάνω δεδομένα διαπιστώνουμε ότι ως προς την πρώτη κατηγορία της χρήσης του *ναι* παρουσιάστηκε η περίπτωση της απόφασης της αλήθειας του γεγονότος, που οδηγεί στη συνέχιση της ομιλίας του καλεσμένου· δεύτερον η συγκατάθεση υπό όρους σε απόφαση με την χρήση του αντιθετικού συνδέσμου *μα* αμέσως μετά τον δείκτη συγκατάθεσης· και τέλος, αποδοχή της αίτησης για συνέχιση της ομιλίας υπό όρους με την χρήση του αντιθετικού συνδέσμου *αλλά* μετά το δείκτη *ναι*. Ως προς την δεύτερη κατηγορία του *ναι* ως αρκτικού επαφικού και ανακινούμενου επαφικού στα δεδομένα μας εντοπίστηκαν δύο διακοπές με την χρήση του αρκτικού επαφικού *ναι*. Στην πρώτη περίπτωση ο παρουσιαστής άνοιξε το κανάλι επικοινωνίας με έναν ομιλητή, ενώ στην δεύτερη με όλους τους παρόντες στην συζήτηση δημοσιογράφους. Όσο αφορά στην τρίτη κατηγορία της ψυχολογικής υποστήριξης εντοπίστηκαν τρία παραδείγματα, όπου το *ναι* λειτούργησε ως δείκτης αποδοχής των λεγομένων του ομιλητή, κυρίως κατά την διάρκεια μακρών μονολόγων για να ενθαρρυνθεί ο ομιλητής να συνεχίσει τον λόγο του.

3.1.2 Χρήση επιρρημάτων

Στην ενότητα αυτή παραθέτουμε τα αποσπάσματα στα οποία οι παρουσιαστές επέλεξαν επιρρήματα για τη διακοπή των ομιλητών. Θα παρατηρήσουμε ευρεία χρήση επιρρημάτων διαφορετικών κατηγοριών. Τα επιρρήματα αποτελούν την κατεξοχήν μορφή δήλωσης της εξειδίκευσης και σημασιολογικά δηλώνουν τόπο, τρόπο, χρόνο ή ποσό. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατηγοριοποίηση των επιρρημάτων σε προτασιακά και κειμενικά (Κλαίρης & Μπαμπινιώτης 2001: 5). Τα προτασιακά δηλώνουν τροπικότητα, η οποία αποτελεί και η ίδια μορφή εξειδίκευσης του μηνύματος, γραμματικά εκπεφρασμένης με το ρήμα και ενισχυμένης λεξικά με

επιρρηματικά στοιχεία, τα οποία σχολιάζουν την πρόταση στο σύνολο της. Τα κειμενικά, που λειτουργούν ως δείκτες, είναι μια άλλη μορφή εξειδίκευσης, που αφορά σε μεγαλύτερα τμήματα κειμένου, συνολικά θεωρούμενου (Κλαίρης & Μπαμπινιώτης 2001: 16).

Οι κειμενικοί δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι ακόλουθοι: *αντιθέτως, βέβαια, και βεβαίως, έτσι, πάντως, τώρα, εδώ, ωραία, σήμερα, καλά, εντάξει*. Ακολουθούν τα αποσπάσματα με σχολιασμό.

(9) Κ1-στ.94-97

Δ: = @@@ ένα τοις εκατό αύξηση του ΦΠΑ θα είναι βαρά:::ει βασικά τους αδύνατους τους πιο // @@@

Π: // **αντιθέτως** (...) τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ΜΑΛΛΟΝ στο θέμα της ε::: οικονομικής δυσπραγίας των πολιτών

Πρόκειται για ένα προτασιακό επίρρημα που εκφράζει εναντίωση, αντίθεση προς ό,τι έχει λεχθεί προηγουμένως. Τα προτασιακά επιρρήματα λειτουργούν ως κειμενικοί δείκτες, παραπέμποντας τον αναγνώστη/ακροατή σε κάτι που προηγείται ή έπεται (Κλαίρης & Μπαμπινιώτης 2001: 173). Στο παραπάνω απόσπασμα ο ομιλητής Δ έχει πει ότι με το να λέμε ότι τα ΜΜΕ ασκούν πίεση, που εμποδίζει την επίλυση των οικονομικών προβλημάτων του λαού δίνουμε πιστοποιητικό αθωότητας στην κυβέρνηση, η οποία έχει την μεγαλύτερη ευθύνη με τα οικονομικά μέτρα που λαμβάνει. Ο παρουσιαστής αντιπαραθέτει με τον προτασιακό δείκτη *αντιθέτως* στην αύξηση του ΦΠΑ τη βοήθεια που προσφέρει η λειτουργία των ΜΜΕ στην οικονομική δυσπραγία των πολιτών.

Το επίρρημα *βεβαίως* είναι προτασιακό, καθώς προσδιορίζει όλη την πρόταση και ειδικότερα χρησιμοποιείται όταν ο ομιλητής θέλει να δηλώσει την βεβαιότητά του για το μήνυμα. Του αποσπάσματος που ακολουθεί έχει προηγηθεί η θέση ότι η ΝΔ περίμενε έναν χρόνο για να πάρει το πρώτο της μέτρο (την αύξηση του ΦΠΑ), το οποίο «θα πρότεινε ένας πρωτοετής φοιτητής της Νομικής για να μαζέψει λεφτά». Στην συνέχεια ο ομιλητής Α εκφράζει την διαφωνία του. Ο παρουσιαστής στο σημείο αυτό διακόπτει τον λόγο του ομιλητή για να δηλώσει με βεβαιότητα ότι ένα τέτοιο μέτρο δεν θα βοηθούσε καθόλου στην οικονομία. Η τροπικότητα δηλώνεται με την επανάληψη του *βεβαίως* ως επίρρημα και ως επίθετο (*βέβαιο*), καθώς και με την χρήση του επιρρήματος *απολύτως*. Παρατηρούμε λοιπόν πως την στιγμή που ο ομιλητής Α, εκπρόσωπος της ΝΔ ξεκινάει τη διατύπωση της αντίθεσής του ο παρουσιαστής κορυφώνει την αντίθεσή του με την έντονη τροπικότητα.

(10) Κ1-στ.178-180

A: Δε θα συμφωνήσω

Π: / και **βέβαια** είναι απολύτως βέβαιο ότι ΔΕ ΘΑ μάζευε λεφτά όπως ΔΕ ΘΑ ΜΑΖΕΨΕΤΕ και εσείς // διότι το ΦΠΑ ούτως ή άλλως ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΤΕ να τον μαζέψετε

Στα δύο αποσπάσματα που ακολουθούν στην συνέχεια ο παρουσιαστής ενισχύει την καλή εικόνα στο πρώτο απόσπασμα του κόμματος του ΠΑΣΟΚ και στο δεύτερο του προσώπου του κυρίου Ραγκούση. Στο πρώτο απόσπασμα γίνεται λόγος για το παρελθόν του ΠΑΣΟΚ. Ο παρουσιαστής έχει αναφέρει προηγουμένως ότι με την εκλογική ήττα του το ΠΑΣΟΚ δεν διάγραψε το παρελθόν. Ο ομιλητής Β, εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, σπεύδει να προσθέσει ότι είχαν και καλό παρελθόν. Ο παρουσιαστής συμφωνεί με τον ομιλητή και έτσι ενισχύει θετικά την εικόνα του ΠΑΣΟΚ. Στο δεύτερο απόσπασμα ομιλεί ο καλεσμένος ΙΑ, δικηγόρος, κύριος Ραγκούσης, και προκειμένου να απαντήσει σε μία προσβολή που δέχτηκε λέει ότι είναι ένας μαχόμενος δικηγόρος, απαντώντας έτσι σε αυτόν που τον κατηγορήσε εμμέσως για δωροδοκία. Η παρουσιάστρια δηλώνοντας τη συμφωνία της με τα λεγόμενα ενισχύει την καλή εικόνα του καλεσμένου της.

(11) Κ1-στ.349-351

Π: και το καλό παρελθόν **ΒΕΒΑΙΩΣ** το εννοώ

B: // εννοείται και το καλό (...) ωραία (...) το σημειώνω και 'γώ

Π: // **ΒΕΒΑΙΩΣ** εννοώ

(12) Κ2-στ.30-31

ΙΑ: = είμαι μαχόμενος δικηγόρος

Π: / **ΒΕΒΑΙΩΣ** και είστε

Στη συνέχεια παρατίθεται το απόσπασμα, στο οποίο εντοπίστηκε διακοπή με το κειμενικό επίρρημα *πάντως*, το οποίο χρησιμοποιείται για να δηλώσει αντίθεση αλλά και για να διαχωρίσει κάτι από όσα έχουν λεχθεί. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο ομιλητής Β, εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ απευθύνεται στον ομιλητή Α, εκπρόσωπο της ΝΔ και τον ρωτά με ποιόν τρόπο θα μαζέψει χρήματα, αφού υπάρχει κόσμος που δεν αποδίδει ΦΠΑ. Την στιγμή που ο ομιλητής Α παίρνει τον λόγο ο παρουσιαστής διακόπτει με τον κειμενικό δείκτη *πάντως* και επικαλείται τον τίτλο της ταινίας *Κοίτα ποιος μιλάει* απευθυνόμενος στον ομιλητή Β, εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ. Έτσι με τον τίτλο αυτό εκφράζει αμφισβήτηση στα λεγόμενα του, υπονοώντας ότι και κατά την διακυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ οι κινήσεις για την βελτίωση της οικονομίας ήταν εξίσου κακές με αυτές της ΝΔ. Παρατηρούμε εδώ την εξουσία που δίνει στον παρουσιαστή ο ρόλος του να ασκεί κριτική στα λεγόμενα των ομιλητών.

(13) Κ1-στ.321-323

A: // κύριε κύριε Λοβέρδο

Π: // **πάντως** θα μου επιτρέψετε πριν απαντήσετε κύριε Μητσοτάκη (...) κύριε Λοβέρδο θέλω να επικαλεστώ

Έπειτα παραθέτω τα αποσπάσματα, στα οποία βρέθηκε διακοπή με τα επιρρήματα *ωραία*, *καλά*, *έτσι* και *εντάξει*. Στο παρακάτω παράδειγμα ο ομιλητής ΙΑ έχει δεχθεί έντονες επικρίσεις από συνομιλητή του και γι' αυτό η παρουσιάστρια του δίνει το λόγο για να δώσει μια απάντηση. Στο σημείο που βρισκόμαστε τον διακόπτει κρίνοντας ότι το θέμα έχει ξεκαθαριστεί. Η διακοπή επιτυγχάνεται με τον κειμενικό δείκτη *ωραία*, του οποίου η σημασία επιτείνεται με το επίρρημα *καλά* που ακολουθεί. Παρατηρούμε ότι παρουσιάζεται ταυτόχρονη ομιλία, καθώς ο ομιλητής δεν εισακούει τα λεγόμενα της παρουσιάστριας, και γι' αυτό χρησιμοποιεί το επίρρημα *εντάξει* στο τέλος της παρέμβασής της για να δηλώσει έντονα ότι πρέπει να σταματήσει τον λόγο του.

(14) Κ2-στ.23-25

ΙΑ: γιατί ελέχθησαν σαν ΠΙΣΩΠΛΑΤΕΣ αν θέλετε και κάτω από τη μέση (...)
α::: // μαχαιριές ορισμένα πράγματα

Π: // **ΩΡΑΙΑ** καλά κάνατε και το διευκρινίσατε ντάξει

Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο ομιλητής ΙΒ αντιτίθεται στη θέση της παρουσιάστριας ότι όλα γίνονται εξαιτίας των χρημάτων. Η παρουσιάστρια τον διακόπτει και εκφράζει με τον δείκτη *ωραία* μία υποτυπώδη συμφωνία, ενώ αμέσως πριν είχε εκφράσει την αντίθετη θέση. Αυτή η κίνηση γίνεται διπλωματικά από την παρουσιάστρια προκειμένου να περάσουν σε άλλη ερώτηση, με την οποία θα διευκρινιστεί το θέμα των χρημάτων.

(15) Κ2-στ.212-216

ΙΒ: όχι όχι δεν είναι καθόλου // για το πάπλωμα ακούστε (...) θα σας πω κάτι και θα καταλάβετε

Π: // **ωραία** ((συμφωνία)) Πε ξέρει κάποιος εσείς πατέρα Ειρηναίε είστε που είστε και υπεύθυνος // πέστε μου πόσα είναι τα χρήματα που εισπράττει το πατριαρχείο ετησίως ?

Στο απόσπασμα αυτό ο ομιλητής Ι απαντά στην ερώτηση της παρουσιάστριας σχετικά με τα χρήματα που αναλογούν σε κάθε εξουσία λέγοντας ότι θα εκδώσει το σχετικό πόρισμα όταν θα ολοκληρωθούν οι καταγραφές των περιουσιακών στοιχείων. Η παρουσιάστρια αντιδρά σ' αυτή την απάντηση θεωρώντας ότι είναι αδύνατον να μην γνωρίζουν τα περιουσιακά στοιχεία.. Η διακοπή γίνεται με τον κειμενικό δείκτη *καλά* με μια χρήση μη συνηθισμένη, καθώς δεν δηλώνει συμφωνία αλλά αντίθεση.

Θα παρατηρήσουμε και σε άλλα αποσπάσματα ότι όταν χρησιμοποιείται με αυτόν τον τρόπο προηγείται του κειμενικού δείκτη καλά επιφώνημα.

(16) K2-στ.225-228

I = καταγραφές και αναλύσεις περιουσιακών στοιχείων // όταν θα εκδώσουμε εάν με αξιώσει ο Θεός εάν με αξιώσει ο Θεός

Π: // ε::: **καλά**::: τώρα μη μας λέτε ότι δεν είναι γνωστά τα ::: στοιχεία τα περιουσιακά και τώρα θα ΤΑ ΒΡΕΙΤΕ

Εδώ η παρουσιάστρια με το δείκτη *ωραία* δηλώνει συμφωνία με τα λεγόμενα του ομιλητή Δ, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα το πέρασμα στον επόμενο ομιλητή.

(17) K2-στ.363-370

Δ: κυρία Στάη έλεγα ότι αυτή τη στιγμή είμαστε σ' ένα αδιέξοδο (...) και επειδή εγώ είχα εξ αρχής πει (...) ότι αυτά τα πράγματα (...) θέλουνε και ένα εκκλησιαστικό ήθος θα ΗΤΑΝΕ ΑΚΟΜΑ κι αν ήταν ΑΘΩΟΣ ο πατριάρχης προτιμότερο (...) να διευκολύνει τα πράγματα παραιτούμενος // διότι αυτό θα διευκόλυνε πράγματι την κατάσταση

Π: // **ωραία** (..) κύριε Κονιδάρη τώρα δεν παραιτείται πείτε μας ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ η ::: πιθανή λύση ο άνθρωπος // είπε ΔΕΝ ΠΑΡΑΙΤΟΥΜΑΙ είμαι ισόβιος δεν φεύγω από δω

Στο απόσπασμα που ακολουθεί η παρουσιάστρια έχει προτρέψει τους καλεσμένους να "πιάσουν το νήμα" από την αρχή προκειμένου να βγάλουν κάποια συμπεράσματα. Τότε ο ομιλητής IB παίρνει τον λόγο επαναλαμβάνει πράγματα που έχουν ειπωθεί. Η παρουσιάστρια λοιπόν για να δηλώσει ότι αυτά που λέει είναι γνωστά χρησιμοποιεί τον κειμενικό δείκτη *ωραία*.

(18) K2-στ.116-119

IB: // λοιπό δεκατέσσερις συνοδικοί δεκατέσσερις συνοδικοί έχουν υπογράψει (...)

Π: / **ωραία** (...) αυτά τα ΞΕΡΟΥΜΕ πέστε μου // κάτι (...) εδώ επ επ εδώ ελέχθη ότι

Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο κειμενικός δείκτης *έτσι* λειτουργεί όπως το *ναι* της γνωστικής συγκατάθεσης, καθώς εκφράζει συμφωνία με τα λεγόμενα του ομιλητή. Πρέπει να σημειώσουμε ότι με τον ίδιο δείκτη εκφράζει συγκατάθεση στα λεγόμενα του ομιλητή Δ και ο ομιλητής Ε.

(19) K1-στ.220-223

Δ: // @@@ δεν είναι δημιουργία νέας επιχείρησης κύριε Χατζηνικολάου έτσι?

Ε: έτσι έτσι έτσι // έτσι ((συμφωνία)) είναι αλλαγή ιδιοΚΤΗΣΙΑΣ

Π: // **έτσι** ((συμφωνία))

Στο παρακάτω απόσπασμα ο ομιλητής IB ζητάει το λόγο από την παρουσιάστρια προκειμένου να απαντήσει σχετικά με το θέμα του Βαβύλη. Η παρουσιάστρια χρησιμοποιώντας τον κειμενικό δείκτη εντάζει αποφεύγει να του δώσει τον λόγο συμπληρώνοντας ότι θα συζητηθεί στην συνέχεια το θέμα του Βαβύλη, επειδή θέλει να συζητηθεί το ζήτημα του Πατριάρχη. Παρατηρούμε λοιπόν πως με έναν δείκτη συγκατάθεσης συμπληρωμένο με μια άλλη θέση καταφέρνει να προχωρήσει σε άλλο θέμα και να αποφύγει το αίτημα του καλεσμένου.

(20) K2-στ.112-115

IB: θα τελειώσω πολύ γρήγορα // μην ανησυχείτε

Π: // **εντάζει** θα το πούμε μετά αυτό ελάτε να πιάσουμε το νήμα τώρα (...) να δούμε τι θα γίνει με τον πατριάρχη εκεί πέρα και μετά θα δούμε και // το μπράτσο του Βαβύλη που λέει ο :::: Μουστάκης ((χαμόγελο))

Στην συνέχεια παραθέτω τα αποσπάσματα, στα οποία έγινε χρήση των επιρρημάτων *σήμερα, τώρα και εδώ*. Στο παράδειγμα που ακολουθεί το επίρρημα *σήμερα* χρησιμοποιείται με την κυριολεκτική του σημασία. Έχει προηγηθεί η ρήση του παρουσιαστή ότι η χρήση του παρελθόντος του ΠΑΣΟΚ από την ΝΔ είναι κουραστική. Στην παρούσα παρέμβαση του παρουσιαστή παρατηρούμε ότι θέτει το επίρρημα στην αρχή της πρότασης, γιατί θέλει να δηλώσει ότι σήμερα και όχι γενικότερα ο ομιλητής Α, κύριος Μητσοτάκης, δεν χρησιμοποίησε το κακό παρελθόν του ΠΑΣΟΚ. Επιπλέον, πρέπει να σημειώσουμε ότι με την επανάληψη του *όχι*, ο παρουσιαστής δεν αφήνει κανένα περιθώριο να θεωρηθεί ότι αυτό που είπε αφορούσε στην σημερινή παρουσία του κυρίου Μητσοτάκη.

(21) K1-στ.358-360

Α: // βλέπετε ότι εγώ δεν το έκανα αυτό κύριε Χατζηνικολάου σε αυτή τη συζήτηση

Π: // **σήμερα** όχι ΕΣΕΙΣ όχι ΚΥΡΙΕ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Στο επόμενο απόσπασμα η παρουσιάστρια με τον κειμενικό δείκτη *τώρα* εκφράζει την έντονη διαφωνία της με τον ομιλητή IB. Αυτό γίνεται φανερό από τα συμφραζόμενα. Η αντίθεση αυτή εντείνεται τόσο με την αποστροφή «πατέρα Ειρηναίε», όσο και με την τροπικότητα, που εκφράζεται με το ρήμα «με συγχωρείτε» και με τον αντιθετικό σύνδεσμο *αλλά*.

(22) K2-στ.251-254

IB: // μην ανοίγει πληγές γιατί δεν ξέρει να τις κλείσει

Π: // α::: **τώρα** πατέρα Ειρηναίε με συγχωρείτε πάρα πολύ αλλά αυτός ο κύριος Παπαδήμας ήτανε::: άνθρωπος του ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ του πατριάρχη δεν ήτανε ΔΙΚΟΣ ΜΟΥ με συγχωρείτε τώρα

Στο παράδειγμα που ακολουθεί η διακοπή επιτυγχάνεται με το επίρρημα *εδώ*, το οποίο δηλώνει τον τόπο στον οποίον βρίσκονται. Ειδικότερα, η παρουσιάστρια λέει ότι ο Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος είναι εκεί, γιατί ο ομιλητής Z μιλάει εκ μέρους του σαν να μην είναι ο ίδιος παρών. Έτσι δεν δίνεται ο λόγος στον ίδιο τον Αρχιμανδρίτη. Στο απόσπασμα αυτό διαγράφεται φανερά η ισχυρή παρεμβατική δύναμη της παρουσιάστριας στη συζήτηση

(23) K2-στ.130-133

Z: ο Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος το λέει αυτό σεβασμιότατε και το επαναΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι εκβιάστΗΚΑΝΕ, ότι απειληΘΗΚΑΝΕ τώρα προ ολίγου το είπανε ο πανοσολογιότατος ΠΡΩΗΝ καθηρημένος κύριος Ειρηναίος

Π: // *εδώ* είναι μαζί μας ο κύριος Ειρηναίος κύριε Μουστάκη (...) ΕΔΩ είναι

Από τα παραπάνω καταλήγουμε στο ότι τα επιρρήματα χρησιμοποιήθηκαν ως επιρρηματικοί δείκτες και όχι με την συνήθη επιρρηματική τους σημασία. Ειδικότερα, το επίρρημα *αντιθέτως* χρησιμοποιήθηκε μία φορά (παρ. 9) για τη δήλωση της διαφωνίας με τα λεγόμενα του ομιλητή και το επίρρημα *βεβαίως* τρεις φορές ως προτασιακό επίρρημα χαρακτηρίζοντας όλη την πρόταση. Στα παραδείγματα 11 και 12 λειτούργησε για την ενίσχυση της εικόνας του ομιλητή. Το επίρρημα *πάντως* χρησιμοποιήθηκε μία φορά (παρ. 13) για να αμφισβητήσει τα λεγόμενα του ομιλητή. Το επίρρημα *ωραία* εντοπίστηκε στην διακοπή 4 φορές, για να δηλώσει συμφωνία (παρ. 14 και 17) και επιφανειακή συγκατάθεση στα λεγόμενα με στόχο να διατυπώσει την επόμενη ερώτηση (15 και 18). Επίσης το επίρρημα *καλά* χρησιμοποιήθηκε ως κειμενικός δείκτης εναντίωσης, όταν προηγήθηκε αυτού επιφώνημα (παρ. 16). Με τους κειμενικούς δείκτες *έτσι* και *εντάξει* δηλώθηκε η συμφωνία του παρουσιαστή στα παρ. 19 και 20, ενώ στα παρ. 21 και 23 χρησιμοποιήθηκαν με την επιρρηματική τους σημασία τόσο το χρονικό επίρρημα *σήμερα* όσο και το τοπικό *εδώ*. Τέλος το επίρρημα *τώρα* εντοπίστηκε στο παρ 22 ως κειμενικός δείκτης εναντίωσης.

3.1.3 Χρήση συνδέσμων

Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν τα αποσπάσματα, στα οποία πραγματοποιήθηκε η διακοπή με τον εναντιωματικό σύνδεσμο *μα*, τον συνδετικό *και* και τον συμπερασματικό *λοιπόν*. Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο ομιλητής Δ εκφράζει την συμφωνία του με τις ανησυχίες της ομιλήτριας Z, η οποία στο λόγο της

προηγουμένως είχε θέσει πολλά ζητήματα μαζί και γι' αυτό ο παρουσιαστής είπε ότι «τα έβαλε όλα στο μίξερ». Ο παρουσιαστής διακόπτει τον ομιλητή Δ με τον κειμενικό δείκτη *μα*, γιατί θέλει να δηλώσει ότι και ο ίδιος συμμερίζεται αυτές τις ανησυχίες. Ο δείκτης αυτός, ενώ φαίνεται να χρησιμοποιείται για να δηλώσει συμφωνία, στην πραγματικότητα δηλώνει διαφωνία με το ότι ο ομιλητής Δ υπονόησε ότι ο παρουσιαστής δεν κατανοεί τους φόβους που εξέφρασε η κυρία Κωλέτση.

(24) K1-στ.73-75

Δ: / νομίζω νομίζω ότι είναι υπερβολικό να ξαναρθούμε αν θέλετε εγώ συμμερίζομαι πολύ τις ανησυχίες που είπε η κα η κυρία Κωλέτση αλλά

Π: / **μα** κι εγώ απλά έβαλε όλα τα θέματα μαζί

Στο παράδειγμα που ακολουθεί ο ομιλητής Α απαντά στον ομιλητή Δ, δημοσιογράφο Γιώργο Βαρεμένο, ο οποίος έχει πει ότι η ΝΔ θα μπορούσε είτε να κάνει συμμαχίες ώστε να αμυνθεί απέναντι στην Κομισιόν, είτε να κάνει συμβιβασμό. Όμως το χειρότερο είναι ότι η ΝΔ δεν έχει αντιδράσει καθόλου στην παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο σημείο αυτό ο παρουσιαστής θέλει να παρέμβει στα λεγόμενα του ομιλητή Δ, όμως ταυτόχρονα απαντά ο ομιλητής Α και έτσι εκδηλώνεται ταυτόχρονη ομιλία. Ο παρουσιαστής με τον κειμενικό δείκτη *μα* δηλώνει την διαφωνία του λέγοντας ότι η ΝΔ έκανε κίνηση καθώς ανακοίνωσε ότι παγώνει τον νόμο περί βασικού μετόχου.

(25) K3-στ.144-147

Α: // ερωτάτε και απαντάτε

Π: // **μα** έκανε μας ανακοίνωσε σήμερα ότι παγώνει ο νόμος ΕΚΑΝΕ (...) κάνεις λάθος Γιώργο Βαρεμένε // άτακτη υποχώρηση

Σε αυτό το απόσπασμα παρατηρούμε ότι ενώ ο παρουσιαστής χρησιμοποιεί αντιθετικό σύνδεσμο εκφράζει συμφωνία με τα λεγόμενα του κύριου Σμαΐλη. Ειδικότερα ενισχύει την θέση του ομιλητή Β που μίλησε προηγουμένως ότι η επιστολή της Κομισιόν είναι μια εντολή προς την κυβέρνηση, με το επιχείρημα ότι αφού ήδη η κυβέρνηση δήλωσε ότι δεν θα τεθεί σε ισχύ ο νόμος υπήκουσε σε μία εντολή. Παρατηρούμε λοιπόν πως με έναν αντιθετικό σύνδεσμο ο παρουσιαστής ενισχύει την θέση του ομιλητή Δ.

(26) K3-στ.177-179

Α: κάνετε λάθος : κάνετε λάθος ό:::χι είναι εντολή στον κύριο Μουσούλη // και στον κύριο Σουσούλη

Π: // **μα** ΗΔΗ ΥΠΗΚΟΥΣΑΝ κύριε Σμαΐλη υπήκουσαν στην // εντολή

Στο επόμενο απόσπασμα ο παρουσιαστής διακόπτει τον ομιλητή με τον δείκτη *και*, γιατί θέλει να κάνει μία προσθήκη στα λεγόμενά του. Ο ομιλητής αναφέρει ότι η εκπομπή έχει θέμα μια δημοσκόπηση και ο παρουσιαστής συμπληρώνει ότι θέμα δεν είναι τόσο η δημοσκόπηση όσο ο πόλεμος που ξέσπασε μεταξύ των κομμάτων εξαιτίας αυτής.

(27) K1-στ.121-124

B: // @@@ από την αρχή έκανα την εξής σκέψη και και η απορία μου δεν είναι ρητορική (...) είχαμε μία δημοσκόπηση την οποία σχολιάζουμε άλλοι στεναχωρημένοι άλλοι όχι

Π: / **και** τον πόλεμο

Στο επόμενο απόσπασμα η παρουσιάστρια διακόπτει τον ομιλητή ΣΤ με τον κειμενικό δείκτη *λοιπόν*. Ο ομιλητής ξεφεύγει από το θέμα της συζήτησης και επεκτείνεται σε προσωπικά θέματα. Έτσι ο κειμενικός δείκτης *λοιπόν*, ο οποίος εμφανίζεται με συνεχόμενη επανάληψη και με ανεβασμένο τόνο στη φωνή φανερώνει τον εκνευρισμό της παρουσιάστριας από τις συνεχείς και άσκοπες παρεμβάσεις του ομιλητή ΣΤ.

(28) K2-στ.38-41

ΣΤ: εγώ θα σε κάνω // δικηγόρο κύριε Ραγκούση γιατί

Π: // **ΛΟΙΠΟΝ**

ΣΤ: = η δουλειά μου δεν είναι πρόεδρος // αυτό είναι

Π: // **λοιπόν** κύριε Σταυρόπουλε ?

Στο σημείο αυτό ο ομιλητής ΙΒ εισέρχεται στη συζήτηση. Επειδή όμως υπάρχει μεγάλη ένταση παρατηρούμε απόκλιση από την καθιερωμένη πρώτη επαφή με τον ομιλητή. Η παρουσιάστρια διακόπτει με τον κειμενικό δείκτη *λοιπόν* για να του θέσει αμέσως το ερώτημά της. Με το *λοιπόν* ανακεφαλαιώνει το σημείο στο οποίο βρίσκεται η συζήτηση και λειτουργεί συνδεδετικά με τα προηγούμενα.

(29) K2-στ.53-60

ΙΒ: // καλησπέρα σας κυρία Στάη // τι κάνετε ?

Π: // **λοιπόν** επειδή ΑΚΟΥΣΤΕ με θέλω να σας ρωτήσω κάτι επειδή εδώ γίνεται πολύ μεγάλη συζήτηση (...) εά:::ν η πλειοψηφία από σας είναι ENANTION του πατριάρχη Ειρηναίου (...) και επειδή ελέχθησαν πολλά ότι κάποιιοι αλλαξοπίστησαν (...) το τελευταίο διάστημα τις τελευταίες μέρες (...) και μάλιστα αφήνουν και πολλά υποΝΟΟΥΜΕΝΑ και επειδή εσείς είστε ΕΝΑΣ απ' αυτούς ήσασταν ΠΟΛΥ κοντά στον πατριάρχη Ειρηναίο (...) και τώρα είστε ENANTION του πέστε μας ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ και είστε εναντίον του ? και ΓΙΑΤΙ?

Στο επόμενο απόσπασμα διεξάγεται διάλογος μεταξύ των ομιλητών Ι και ΙΒ και η παρουσιάστρια διακόπτει τον ομιλητή Ι γιατί θέλει να συζητήσουν το σημείο

της οικονομικής διαχείρισης που εθίχθη από τους ομιλούντες. Επειδή στη συζήτηση οι τόνοι είναι ανεβασμένοι, προκειμένου να καταφέρει να διακόψει, χρησιμοποιεί τον κειμενικό δείκτη *λοιπόν* με αυξημένη ένταση. Η ένταση του *λοιπόν* φανερώνει τόσο την τεταμένη ατμόσφαιρα όσο και τη δυσκολία της παρουσιάστριας να επέμβει.

(30) K2-στ.199-203

IB: όχι γιατί δεν υπέγραψες πατέρα Ειρηναίε (...) γιατί δεν παρέδιδες τα κλειδιά της οικονομικής (...) κάνεις ΜΕΓΑΛΟ λάθος

I: γιατί // δεν υπέγραψα σεβασμιότατε

Π: // **ΛΟΙΠΟΝ** τώρα ήρθαμε σ' ένα επίμαχο σημείο ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΩ πέστε μου κάτι (..) πόσο είναι αυτό το χρέυμα το

Στο απόσπασμα που ακολουθεί η παρουσιάστρια κάνει μία δεύτερη προσπάθεια να διακόψει τον ομιλητή I. Έχει προηγηθεί κι άλλη παρέμβαση ανεπιτυχής που είχε ως αποτέλεσμα μία παράλληλη ομιλία της παρουσιάστριας και του ομιλητή.

(31) K2-στ.229-231

I: = // σχετικά με τις εισπράξεις τις ετήσιες (...) και τις δαπάνες του πατριαρχείου θα ενημερωθεί ό:::λος ο λαός

Π: / **λοιπόν**

Στο ακόλουθο απόσπασμα με τον κειμενικό δείκτη *λοιπόν* η παρουσιάστρια θέλει να διακόψει τον ομιλητή με σκοπό να δώσει το λόγο σε κάποιον άλλον, καθώς κρίνει ότι η παρέμβαση του ομιλητή I δεν έχει αποτέλεσμα

(32) K2-στ.290-300

I: δεν είδατε τους Άραβες δίπλα στον πατέρα // Δημήτριο που βούτηξαν μια δεσμίδα και την έβαλαν στην τσέπη τους? τα χρήματα τα μεταφέρουμε κύριε Στάθη στο σαράφι (...) για τις μετατροπές

Π: // **λοιπόν** (---) λοιπόν θα δώσω τον λόγο στον καθηγητή κύριο Κονιδάρη(...) ΠΑΤΕΡΑ ΕΙΡΗΝΑΙΕ να κάνουμε έτσι ένα μικρό διάλειμμα από::: αυτό το πάθος εκεί των Ιεροσολύμων να δώσω τον λόγο στον καθηγητή τον κύριο Κονιδάρη κύριε Κονιδάρη πώς μπορεί να λυθεί αυτό το θέμα τώρα που έχει::: έτσι όπως έχει::: ανακύψει τώρα μέχρι στιγμής? Θα πάει μέχρι εσχάτων ο πατριάρχης όπως λέει ? (...) θα υπάρξει :::: θα αναγνωριστεί η πλειοψηφί:::α που έχει σχηματιστεί σήμερα εναντίον του ?και ποια θα είναι η διαδοχή? Γιατί αυτό το πράγμα δεν μπορούμε να το ζούμε συνέχεια

Η παρουσιάστρια στο απόσπασμα που ακολουθεί επιλέγει ξανά να κάνει την διακοπή με τον κειμενικό δείκτη *λοιπόν*, προκειμένου να κάνει έκκληση σε εξωτερικό παράγοντα για να αποκατασταθεί η επικοινωνία με τον ομιλητή IA, κύριο Ραγκούση.

(33) Κ2-στ.344-352

Θ: ΔΕΝ ΕΙΠΑ για σας τίποτα μην ανησυχείτε είπα να κλείσει το μικρόφωνο του κυρίου Ειρηναίου διότι συνιστά χαλκέον ψεύδος// ανυπόφορο χαλκέον ψεύδος

Π: // **λοιπόν** μπορώ να παρακαλέσω κάτι το κοντρόλ? Ο κύριος Ραγκούσης δεν ακούγεται δεν ξέρω αν μιλάει από τηλέφωνο αλλά εμείς δεν τον ακούμε ΕΥΚΡΙΝΩΣ εδώ πέρα λοιπόν ε::: θα πρέπει να τον ακούμε για να του απαντάμε κιάλας λοιπόν να συνεχίσουμε κύριε Αλφαντάκη θα 'ρθω σε σας αμέσως τώρα (...) // λοιπόν παρακαλώ πολύ το κοντρόλ να κάνει κάτι με την τηλεφωνική γραμμή του κυρίου Ραγκούση

Στο παράδειγμα που ακολουθεί χρησιμοποιήθηκε ο κειμενικός δείκτης *λοιπόν* για να διακόψει τον λόγο του ομιλητή Α, ο οποίος έχει κάνει μια πολύ μεγάλη παρέμβαση χωρίς να έχει καταλήξει σε ένα συμπέρασμα.

(34) Κ3-στ.210-219

Α:= η Δανία κύριε Καψή ΕΙΠΑ τεχνοκρατικό επίπεδο στη μάχη, διαπραγμάτευση η Νέα Δημοκρατία, η::: κυβέρνηση, πολιτικό επίπεδο ε::: Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ΤΡΙΤΟΝ το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (...) θα θυμίσω στους τηλεθεατές σας ότι το χίλια εννιακόσια ενενήντα ένα το ΙΔΙΟ πρόβλημα που αντιμετώπιζε η ΔΑΝΙΑ πήγε στο ευρωπαϊκό δικαστήριο κύριε Καπερνάρο που 'στε και δικηγόρος και ΔΙΚΑΙΩΘΗΚΕ (...) η ε::: δε Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το μέτρο της συναίνεσης ο Αντενάουερ, η μεγάλη πολιτική του εμπόρου, ο Καραμανλής // κάνανε συναίνεση

Π: // **λοιπόν** τελεία τελεία τελεία είσαστε ικανός να συνεχίσετε επ' άπειρον κύριε Σμαίλη (...) μισό λεπτό

Όπως παρατηρούμε από τα παραπάνω στην διακοπή χρησιμοποιήθηκαν οι σύνδεσμοι *μα* και *λοιπόν*. Ο κειμενικός δείκτης *μα* χρησιμοποιήθηκε τρεις φορές. Στα παρ. 24 και 25 ο παρουσιαστής δηλώνει την διαφωνία του, ενώ στο παρ. 26 εκφράζει συμφωνία με την θέση ενός ομιλητή. Ο δείκτης *και* χρησιμοποιήθηκε μόνο μια φορά στο παρ. 27 για να κάνει μια προσθήκη-διόρθωση στα λεγόμενα του ομιλητή. Με τον κειμενικό δείκτη *λοιπόν* στα παρ. 28, 29, 30, 32 και 34 η παρουσιάστρια κατάφερε να διακόψει τον ομιλητή ώστε να δώσει το λόγο σε κάποιον άλλον ή να διατυπώσει νέα ερώτηση, ενώ στο παρ. 33 για να μπορέσει να διακόψει τον ομιλητή ώστε να επικοινωνήσει με το κοντρόλ της εκπομπής. Παρατηρούμε ότι από τις 7 χρήσεις του *λοιπόν* οι 6 ανήκουν στην Έλλη Στάη.

3.1.4 Χρήση άλλων μορίων

Τέλος συχνή διακοπή παρατηρήθηκε με τα μόρια *όχι* και το προτρεπτικό *ας*. Στα παρακάτω παραδείγματα παρατηρούμε ότι επιλέγεται το μόριο *όχι* προκειμένου ο παρουσιαστής να δηλώσει με τρόπο απόλυτο την θέση του στους συνομιλητές. Στο

πρώτο παράδειγμα με το μόριο *όχι* αρνείται το λόγο στον ομιλητή ΙΑ, κύριο Ραγκούση, ο οποίος έχει μιλήσει πολύ σύμφωνα με τον τηλεοπτικό χρόνο και στο δεύτερο παράδειγμα ο παρουσιαστής κάνει σαφές το αίτημά του να μην μιλούν όλοι μαζί. Παρατηρούμε ότι με την χρήση του μορίου *όχι* εντείνεται ο ρυθμιστικός ρόλος του παρουσιαστή στη συζήτηση.

(35) K2-στ.6-10

ΙΑ: // *όχι* δυο λεπτά κυρί:::α Στάη // πριν δώσετε τον λόγο θα μου::: *όχι* *όχι*

Π: // Ο:::ΧΙ::: (...) κύριε Ραγκούση αφήστε με να δώσω τον λόγο (...) λοιπόν

ΙΑ: = *όχι* υπάρχει ένα προσωπικό θέμα υπάρχει ένα προσωπικό να το // @@@ πιστεύω

(36) K3-στ.318-320

Γ: // ότι θέλει τη διαπλοκή η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι θέλει τη διαπλοκή η Ευρωπαϊκή Ένωση πέστε το

Π: // *όχι* όλοι μαζί σας παρακαλώ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

Στο απόσπασμα 37 ο παρουσιαστής διακόπτει τον λόγο του ομιλητή Β, ώστε να δώσει το λόγο στον ομιλητή Γ, κύριο Σκυλλάκο. Το προτρεπτικό μόριο *ας* χρησιμοποιείται για να θέσει ένα ζήτημα απευθυνόμενος στον κύριο Σκυλλάκο. Ωστόσο η διακοπή δεν ήταν επιτυχής καθώς ο ομιλητής Γ δεν καταφέρνει να πάρει τον λόγο. Στο 38 απόσπασμα ο παρουσιαστής διακόπτει τον λόγο του ομιλητή Γ με σκοπό να προτρέψει για κάτι, το οποίο όμως δεν καταφέρνει να εκφράσει γιατί τον λόγο ξαναπαίρνει ο ομιλητής Γ. Και στις δύο επομένως περιπτώσεις η διακοπή με την χρήση του προτρεπτικού *ας* δεν ήταν επιτυχής.

(37) K3-στ.350-352

Β: // το Σύνταγμα είναι μια άλλη υπόθεση *ας* είναι καλά ο κύριος Βενιζέλος (...) με τον κύριο Παυλόπουλο

Π: / *ας* (...) ναι κύριε Σκυλλάκο λοιπόν κύριε Σκυλλάκο

(38) K3-στ.365-366

Γ: // συγνώμη συγνώμη τώρα γιατί μπαίνει :::

Π: / *ας* *ας* κύριε Σκυλλάκο ναι

Το μόριο *όχι* χρησιμοποιήθηκε από τους παρουσιαστές 2 φορές στα παρ. 35 και 36 για την δήλωση της διαφωνίας. Λόγω της επιτακτικής σημασίας του εντείνει τον εξουσιαστικό ρόλο του παρουσιαστή. Στα παρ. 37 και 38 χρησιμοποιήθηκε το προτρεπτικό μόριο *ας* με σκοπό να θέσει ο παρουσιαστής νέο θέμα προς συζήτηση, όμως και στις δύο περιπτώσεις η προσπάθεια διακοπής δεν ήταν επιτυχής.

3.2 Ο ρόλος της διακοπής

Η διακοπή του λόγου των καλεσμένων από τον παρουσιαστή αποτελεί πολύ σημαντικό κομμάτι στον ρόλο εξουσίας του παρουσιαστή. Οι λόγοι για τους οποίους ο παρουσιαστής επιλέγει να διακόψει τους καλεσμένους του είναι οι ακόλουθοι:

α) προκειμένου να συμφωνήσει με τα λεγόμενα των συνομιλητών,

β) για να διαφωνήσει

γ) να αλλάξει το θέμα της συζήτησης

δ) να αποσαφηνίσει ένα σημείο στο οποίο αναφέρθηκε ο καλεσμένος, ή τέλος

ε) να δώσει τον λόγο σε κάποιον άλλο καλεσμένο.

στ) Επιπλέον ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι στρατηγικές θετικής και αρνητικής ευγένειας, τις οποίες χρησιμοποιεί ο παρουσιαστής προκειμένου να διακόψει τον καλεσμένο που μιλάει εκείνη τη στιγμή. Με τον όρο «ευγένεια» εννοούμε τη λεκτική συμπεριφορά μέσω της οποίας ένα άτομο προστατεύει και καλλιεργεί τόσο το δικό του πρόσωπο (δηλαδή την καλή δημόσια εικόνα του) όσο και το πρόσωπο των ατόμων, με τα οποία συνομιλεί κατά την διάρκεια μιας κοινωνικής διάδρασης (Τζάννε 2001: 594). Η «θετική ευγένεια» ανταποκρίνεται στην ανάγκη ενός ατόμου να είναι αρεστό και αποδεκτό από τα άλλα μέλη της κοινότητας, ενώ η «αρνητική ευγένεια» ανταποκρίνεται στην ανάγκη ενός ατόμου να δρα ανεμπόδιστο στις συναναστροφές του με άλλα άτομα της κοινότητας (Τζάννε 2001: 594). Σύμφωνα με τους Brown & Levinson (1978), στους οποίους ανήκει η διατύπωση της θεωρίας της ευγένειας, η χρησιμοποίηση στρατηγικών θετικής ευγένειας δημιουργεί ένα κλίμα αμεσότητας, οικειότητας και αλληλεγγύης σε μία κοινωνική διάδραση, ενώ η χρησιμοποίηση στρατηγικών αρνητικής ευγένειας οδηγεί στη δημιουργία ενός κλίματος αποστασιοποίησης και τυπικότητας. Επιπλέον, πολλές φορές οι παρουσιαστές καλλιεργούν την καλή δημόσια εικόνα των καλεσμένων τους, αλλά και την ενισχύουν, προβαίνοντας σε λεκτικές πράξεις, τις οποίες η Bayraktaroglu (1991) ονομάζει ενισχυτικές προσώπων (Τζάννε 2001: 595). Παρατηρήθηκε ότι η εκδήλωση της αμεσότητας και της αλληλεγγύης από τον παρουσιαστή προς τους καλεσμένους επιτυγχάνεται στα δεδομένα μας με τη συμφωνία του παρουσιαστή με τα λεγόμενά τους. Γι' αυτό στο πρώτο μέρος, όπου παρατηρείται θετική ευγένεια, θα σημειώνεται στο σχολιασμό.

Στη συνέχεια παρουσιάζουμε αποσπάσματα όπου σημειώνεται διακοπή από τον παρουσιαστή προκειμένου να συμφωνήσει με τον ομιλητή. Στο παράδειγμα αυτό η ομιλήτρια, κυρία Κωλέτση, έθεσε πολλά ζητήματα μαζί, κάτι που σημείωσε ο

παρουσιαστής με την φράση «τα βάλατε όλα στο μίξερ». Στη συνέχεια ο ομιλητής Δ παίρνει τον λόγο και εκφράζει την συμφωνία του με τους φόβους που προηγουμένως δήλωσε η κυρία Κωλέτση. Ο παρουσιαστής τότε σπεύδει να δηλώσει ότι και ο ίδιος συμμερίζεται τις ανησυχίες αυτές συμφωνώντας με τον ομιλητή Δ. Ο στόχος λοιπόν αυτής της διακοπής είναι να διασαφηνίσει την θέση του, συμφωνώντας με τα λεγόμενα του ομιλητή. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο κειμενικός δείκτης μα, όπως αναφέραμε και παραπάνω λειτουργεί αντιθετικά, καθώς ο ομιλητής Δ με τα λεγόμενά του υπονοεί ότι ο παρουσιαστής δεν κατανοεί τους φόβους που εξέφρασε η ομιλήτρια.

(39) K1-στ.73-75

Δ: / νομίζω νομίζω ότι είναι υπερβολικό να ξαναρθούμε αν θέλετε εγώ συμμερίζομαι πολύ τις ανησυχίες που είπε η κα η κυρία Κωλέτση αλλά

Π: / **μα κι εγώ** απλά έβαλε όλα τα θέματα μαζί

Στο παρακάτω απόσπασμα γίνεται λόγος για τις επιχειρηματικές κινήσεις και ειδικότερα για τις ξένες επενδύσεις στην Ελλάδα. Έχει προηγηθεί η θέση του ομιλητή Α, ότι δύο αμερικάνικα κεφάλαια επένδυσαν 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ για να εξαγοράσουν μία εταιρεία κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα, απαντώντας στην ερώτηση του παρουσιαστή αν άρχισαν να γίνονται επενδύσεις. Στο απόσπασμα αυτό ο παρουσιαστής εκφράζει τη συμφωνία του με τον ομιλητή Δ, καθώς η αγορά της εταιρείας κινητής τηλεφωνίας δεν είναι δημιουργία νέας επιχείρησης αλλά αλλαγή ιδιοκτησίας.

(40) K1-στ.220-222

Δ: // @@@ δεν είναι δημιουργία νέας επιχείρησης κύριε Χατζηνικολάου έτσι?

Ε: έτσι έτσι έτσι // έτσι ((συμφωνία)) είναι αλλαγή ιδιοΚΤΗΣΙΑΣ

Π: // **έτσι ((συμφωνία))**

Στο σημείο αυτό ο παρουσιαστής έχει πει ότι με την εκλογική ήττα το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να διαγράψει το παρελθόν του. Ο ομιλητής Β, εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ σπεύδει να προσθέσει και το καλό παρελθόν που είχε το κόμμα και ο παρουσιαστής δηλώνει ότι συμφωνεί με αυτό με την χρήση του βεβαιωτικού επιρρήματος *απολύτως*.

(41) K1-στ.350-352

Β: // εννοείται και το καλό (...) ωραία (...) το σημειώνω και 'γώ

Π: // **ΒΕΒΑΙΩΣ εννοώ**

Στο παρακάτω παράδειγμα ο παρουσιαστής συμφωνεί με τον ομιλητή Α ότι δεν επικαλέστηκε σε αυτήν την συζήτηση ο εκπρόσωπος της ΝΔ τα λάθη του ΠΑΣΟΚ.

(42)Κ1-στ.358-360

Α: // βλέπετε ότι εγώ δεν το έκανα αυτό κύριε Χατζηνικολάου σε αυτή τη συζήτηση

Π: // σήμερα όχι ΕΣΕΙΣ όχι ΚΥΡΙΕ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Στο απόσπασμα που παρατίθεται στη συνέχεια η παρουσιάστρια συμφωνεί όχι με τα λεγόμενα του ομιλητή αλλά με την ενέργειά του να διευκρινίσει το θέμα που τέθηκε. Ειδικότερα ο ομιλητής ΙΑ ζήτησε τον λόγο για να διευκρινίσει το θέμα της εργασίας του ως δικηγόρος και της αμοιβής του, γιατί θεώρησε ότι ακούστηκαν εις βάρος του προσβλητικά λόγια από συνομιλητή του.

(43) Κ2-στ.23-25

ΙΑ: γιατί ελέχθησαν σαν ΠΙΣΩΠΛΑΤΕΣ αν θέλετε και κάτω από τη μέση (...)
α::: // μαχαιριές ορισμένα πράγματα

Π: // ΩΡΑΙΑ καλά κάνατε και το διευκρινίσατε ντάξει

Στο παρακάτω απόσπασμα ο ομιλητής ΙΒ μιλά αγανακτισμένος από την προσβολή που αναφέραμε παραπάνω ότι δέχτηκε. Έτσι στη δήλωσή του ότι είναι μαχόμενος δικηγόρος η παρουσιάστρια τον διακόπτει για να δηλώσει την συμφωνία της με τον κειμενικό δείκτη *βεβαίως*, τον οποίο ακολουθεί καταφατική πρόταση. Με τη συμφωνία αυτή ενισχύει την καλή δημόσια εικόνα του ομιλητή .

(44) Κ2-στ.30-31

ΙΑ: = είμαι μαχόμενος δικηγόρος

Π: / ΒΕΒΑΙΩΣ και είστε

Στο επόμενο παράδειγμα με το *ναι* ο παρουσιαστής δηλώνει τη συμφωνία του με το γεγονός ότι ο ομιλητής ΣΤ του έθεσε το θέμα του Βαβύλη.

(45) Κ2-στ.109-111

ΙΒ: = // όχι όχι @@@ το θέμα του Βαβύλη (---) μου έθιξε το θέμα του Βαβύλη και οφείλω να το αναπτύξω όχι @@@

Π: / ναι σας το έθεσε σας το έθεσε το θέμα του Βαβύ::::λη::::

Ο παρουσιαστής σε αυτό το σημείο με τρόπο οξύμωρο συμφωνεί με τον κύριο Σμαίλη, τον ομιλητή Β, καθώς στα λεγόμενά του ότι πρόκειται για εντολή και όχι για σημείωμα λέει ότι είναι σίγουρα μια εντολή, αφού η κυβέρνηση υπήκουσε ήδη σε αυτή.

(46) Κ3-στ.176-179

B: είναι εντολή (...) δεν είναι σημείωμα

A: κάνετε λάθος : κάνετε λάθος ό:::χι είναι εντολή στον κύριο Μουσουλή // και στον κύριο Σουσουλή

Π: // μα ΗΔΗ ΥΠΗΚΟΥΣΑΝ κύριε Σμαΐλη υπήκουσαν στην // εντολή

Από τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι η διακοπή για δήλωση συμφωνίας επιτεύχθηκε με τους κειμενικούς δείκτες *μα* (παρ 39, 46), *έτσι* (παρ.40), *βεβαίως* (παρ. 41 και 44), *ναι* (παρ. 45), *ωραία* (παρ.43) και ολόκληρες προτάσεις (παρ. 42). Παρατηρούμε ότι τα 2 (παρ.41 και 42) από τα 9 σημεία, που δηλώνουν συμφωνία, είναι ενισχυτικά των προσώπων των ομιλητών.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα σημεία στα οποία η διακοπή γίνεται με σκοπό να δηλώσει ο παρουσιαστής την διαφωνία του με τα λεγόμενα του ομιλητή. Στο παρακάτω απόσπασμα ο παρουσιαστής διακόπτει επανειλημμένα την ομιλήτρια Z, γιατί έχει κάνει λάθος στον αριθμό των χρόνων που διατηρείται το Σύνταγμα. Πρόκειται για μια παρέμβαση γνωστικού επιπέδου. Η παρέμβαση γίνεται δύο φορές, γιατί δεν γίνεται κατανοητή στην ομιλήτρια. Στην πρώτη παρεμβολή ο παρουσιαστής εκφράζει την διαφωνία του με μια αρνητική πρόταση, ενώ στην δεύτερη με μια καταφατική «θέλει οχτώ».

(47) K1-στ.11-21

Z: = σ' αυτήν την κοινωνία σήμερα βασ- ο βασικός μέτοχος (...) κατ' αρχήν ο ΟΡΟΣ τον θεωρώ και αστείο::: εγώ ::: θ ε ::: διαφωνώ και το ότι εμπεριλήφθη στον ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ χάρτη της ΧΩΡΑΣ ένα ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ θέμα που έπρεπε μόνο με με νόμο να περάσει (...) ΔΥΣΤΥΧΩΣ ψηφίζουμε Σύνταγμα που κρατάει δέκα ΧΡΟΝΙΑ και ΔΕΝ ΤΟΛΜΑΜΕ να κάνουμε τομές σοβαρές

Π: / το Σύνταγμα δεν κρατάει δέκα χρόνια κυρία Κωλέτση

Δ: για να αλλάξει

Z: ΓΙΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ εννοώ(...) όχι, όχι το Σύ:::νταγμα χρειάζεται δέκα χρόνια για να αλλάξει

Π: / θέλει οχτώ

(48) K1-στ.82-93

Δ: δεν υποτιμώ καθόλου λοιπόν την πίεση και την τρομοκρατία που μπορούν να ασκήσουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης @@@ αυτό δεν το υποτιμώ καθόλου ωστόσο θα θελα να πω το εξής (...) όταν λέμε (...) ότι υπάρχει ένα μεγάλο κομμάτι του κόσμου που χει τεράστια προβλήματα οικονομικά και αυτά επηρεάζονται (...) και εμποδίζονται να ::: λυθούν αν θέλετε από την πίεση των μέσων μαζικής ενημέρωσης ακούστε κάτι δίνουμε ένα ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΘΩΟΤΗΤΟΣ στις πολιτικές που ασκού :::νται δηλαδή δεν ΚΑΤΑΛΑΒΑ

Π: / αυτό είναι μια ΥΠΕΡΒΟΛΗ

Δ: δύο λεπτάκια // με συγχωρείτε

Π: // αυτό είναι μια ΥΠΕΡΒΟΛΗ

Στο ανώτερο παράδειγμα ο παρουσιαστής εκφράζει την αντίθεσή του με τα λεγόμενα του ομιλητή, θεωρώντας τα λόγια του υπερβολικά. Ειδικότερα, αντιδρά στην θέση του ομιλητή Δ ότι τα ΜΜΕ ασκούν πίεση και τρομοκρατία. Αυτό φαίνεται καθαρότερα από την αμέσως επόμενη παρέμβαση του παρουσιαστή, στην οποία λέει ότι τα ΜΜΕ περισσότερο βοηθούν στην οικονομική δυσπραγία των πολιτών, σε αντίθεση με το μέτρο της αύξησης του ΦΠΑ, που επιβαρύνει τους οικονομικά ασθενέστερους.

(49) Κ1-στ.94-97

Δ: = @@@ ένα τοις εκατό αύξηση του ΦΠΑ θα είναι βαρά::::ει βασικά τους αδύνατους τους πιο // @@@

Π: // αντιθέτως (...) τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ΜΑΛΛΟΝ βοηθάει στο θέμα της ε:::: οικονομικής δυσπραγίας των πολιτών

Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο παρουσιαστής εκφράζει τη θέση του ότι το μέτρο της αύξησης του ΦΠΑ θα το πρότεινε πρωτοετής φοιτητής της Νομικής και πως είναι βέβαιο ότι με αυτό δεν θα μάζευε λεφτά. Πρόκειται για μια ιδιόρρυθμη περίπτωση διαφωνίας, γιατί ουσιαστικά η διαφωνία εκφράζεται από τον ομιλητή Α και η διακοπή του λόγου γίνεται από τον παρουσιαστή για να συνεχίσει την τεκμηρίωση της αντίθεσής του.

(50) Κ1-στ.169-181

Π: πάντως την ίδια στιγμή που :::: με πολλές ερωτήσεις μου έχω πει σε στελέχη του ΠΑΣΟΚ ότι η εικόνα που εμφανίζει το κόμμα τους είναι της ωραίας κοιμωμένης του χαλεπά (...) **ΑΝΤΙ**στοιχη εικόνα εμφανίζει και η παράταξή σας κύριε Μητσοτάκη σε ό,τι αφορά τα οικονομικά :::: η **ΑΙΣΘΗΣΗ** που υπάρχει είναι ότι περιμένατε ένα χρό :::: νο από την απογραφή μέχρι σήμερα για να πάρετε το πρώτο μέτρο και το **ΠΡΩΤΟ** μέτρο που πήρατε ήταν μέτρο που θα σας **ΠΡΟΤΕΙΝΕ** πρωτοετής φοιτητής του οικονομικού τμήματος της νομικής (...) αν του λέγατε με ποιο τρόπο θα μπορεί να μαζέψει λεφτά

Α: Δε θα συμφωνήσω

Π: / και βέβαιο είναι απολύτως βέβαιο ότι ΔΕ ΘΑ μάζευε λεφτά όπως ΔΕ ΘΑ ΜΑΖΕΨΕΤΕ και εσείς // διότι το ΦΠΑ ούτως ή άλλως ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΤΕ να τον μαζέψετε

Α: // δε θα δε θα δε θα συμφωνήσω ότι είναι το πρώτο

(51) Κ1-στ.241-246

Π: // στο ξεκίνημα στο ξεκίνημα της θητείας σας

Α: όχι (---) όχι κύριε Χατζηνικολάου στο ξεκίνημα της θητείας διότι θα σας

Π: / ο πρώην πρωθυπουργός ο κύριος Μητσοτάκης ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΟΥΣΕ προεκλογικά ΚΑΙ την νέα δημοκρατία ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΤΟ ΠΑΣΟΚ για την // κατάσταση της οικονομίας (...) και τότε ΚΑΙ ΤΟΤΕ ΠΟΛΛΑ στελέχη της παράταξης σας των κατηγορούσαν

Στο παραπάνω απόσπασμα ο παρουσιαστής εναντιώνεται με τα λεγόμενα του καλεσμένου, εκπροσώπου της κυβέρνησης, ο οποίος αρνείται το γεγονός ότι είχε δυνατότητα η κυβέρνηση για λήψη μέτρων στο ξεκίνημα της θητείας της. Επικαλούμενος το έλλειμμα στον προϋπολογισμό μεταφέρει ο παρουσιαστής τα λεγόμενα του προέδρου του κόμματος, κυρίου Μητσοτάκη, ο οποίος προειδοποιούσε για την κακή αυτή κατάσταση, όμως κανείς δεν έδωσε σημασία στα λεγόμενά του.

Στο παρακάτω απόσπασμα ο παρουσιαστής διακόπτει τον ομιλητή Α γιατί θέλει να διατυπώσει εμμέσως την αντίθεσή του με τον ομιλητή Β, εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ, ο οποίος κατηγορεί την ΝΔ για την αύξηση του ΦΠΑ. Επικαλούμενος τον τίτλο της ταινίας «Κοίτα ποιος μιλάει» υποστηρίζει ότι και το ΠΑΣΟΚ έκανε εξίσου λανθασμένες κινήσεις για τη βελτίωση της οικονομίας

(52)Κ1-στ.318-329

Β: // δεν θα αυξήσετε τους φόρους δεν θα (...) έχετε μικρότερη ανάπτυξη (...) έχετε κόσμο ο οποίος δεν αποδίδει ΦΠΑ (...) τότε με ποιο μαγικό τρόπο θα βρείτε τα χρήματα αυτά ? ((ειρωνεία))

Α: // κύριε κύριε Λοβέρδο

Π: // **πάντως θα μου επιτρέψετε πριν απαντήσετε κύριε Μητσοτάκη (...) κύριε Λοβέρδο θέλω να επικαλεστώ**

Β: παρακαλώ :::

Π: = **την ΡΗΣΗ ενός ΣΟΦΟΥ συναδέλφου του Γιώργου Οικονομέα (...) το λέω αστειευόμενος το σοφού συναδέλφου (...) ο οποίος είπε σε έναν συνάδελφό σας στέλεχος του ΠΑΣΟΚ που αγωνιούσε για το πώς θα καλυφθούν τα ελλείμματα που το ΠΑΣΟΚ άφησε πίσω το (...) τον τίτλο της ΤΑΙΝΙΑΣ εκείνης που λέει // ΚΟΙΤΑ ΠΟΙΟΣ ΜΙΛΑΕΙ**

Στο παρόν απόσπασμα η παρουσιάστρια με το ρυθμιστικό της ρόλο διακόπτει τον ομιλητή ΙΑ και προσπαθεί να δώσει τον λόγο στον ομιλητή ΙΒ. Ο ομιλητής ΙΑ, δικηγόρος, κύριος Ραγκούσης, αντιτίθεται με το μόριο *όχι* και ζητά να του δοθεί ο λόγος, καθώς λίγο πριν ο ομιλητής ΣΤ είχε θίξει την χρηματική αμοιβή του από την αγιοταφίτικη αδελφότητα. Η παρουσιάστρια διακόπτει τον ομιλητή ΙΑ με το δείκτη *όχι* σε αυξημένη ένταση και με ρήμα σε προστακτική «αφήστε με». Η παρουσιάστρια στο τέλος αφήνει τον ομιλητή να πάρει το λόγο, γιατί θεωρεί ότι ένιωσε προσωπικά προσβεβλημένος για τη νύξη ως προς την αμοιβή του.

(53) Κ2-στ.5-10

Π: = και θέλω να δώσω τον λόγο στον μητροπολίτη Καπιτωλιάδος ΗΣΥΧΙΟ // με ακούτε ?

ΙΑ: // *όχι* δυο λεπτά κυρί:::α Στάη // πριν δώσετε τον λόγο θα μου::: *όχι* *όχι*

Π: // **Ο:::ΧΙ::: (...)** κύριε **Ραγκούση** αφήστε με να δώσω τον λόγο (...)
λοιπόν

IA: = όχι υπάρχει ένα προσωπικό θέμα υπάρχει ένα προσωπικό να το // @@@ πιστεύω

Στο σημείο αυτό της συζήτησης η παρουσιάστρια, κυρία Στάη ρωτά τον Αρχιμανδρίτη Ειρηναίο, ομιλητή I, ο οποίος είναι υπεύθυνος των οικονομικών του πατριαρχείου, ποια είναι τα περιουσιακά στοιχεία και οι ετήσιες εισπράξεις του Πατριαρχείου. Ο ομιλητής I απαντά πως όταν ολοκληρώσει τις καταγραφές θα τα εκδώσει και θα γίνουν γνωστά σε όλους. Όταν η παρουσιάστρια αντιλαμβάνεται ότι ο ομιλητής I υπεκφεύγει της απάντησης, τον διακόπτει δηλώνοντας τη διαφωνία της με τα λεγόμενα. Παρατηρούμε ότι ο κειμενικός δείκτης *καλά* χρησιμοποιείται αντιθετικά όταν προηγείται επιφώνημα.

(54) K2- στ. 222-228

I: όταν κυρία Στάη όταν @@@ // αναλάβει εδώ και δύο μήνες την οικονομική επιτροπή και μέσα σ' αυτό το διάστημα έχω ξεκινήσει

A: // από τον οβολό των προσκυνητών χώρια το χρυσάφι απ' τα τάματα

I = καταγραφές και αναλύσεις περιουσιακών στοιχείων // όταν θα εκδώσουμε εάν με αξιώσει ο Θεός εάν με αξιώσει ο Θεός

Π: // ε::: καλά::: τώρα μη μας λέτε ότι δεν είναι γνωστά τα :::: στοιχεία τα περιουσιακά και τώρα θα ΤΑ ΒΡΕΙΤΕ

Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο ομιλητής I, Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος συνεχίζει την απάντηση του σχετικά με τις εισπράξεις και τις απολαβές του Πατριαρχείου και λέει ότι ο πατριάρχης έκοψε τις οικονομικές συναλλαγές που γίνονταν τόσα χρόνια στο Πατριαρχείο, τις οποίες είχε ξεκινήσει με τις συμβάσεις του ο κύριος Παπαδήμας. Η παρουσιάστρια διακόπτει την ομιλία του ταυτόχρονα με τον ομιλητή IB και εκφράζει τη διαφωνία της λέγοντας ότι αφού ο Παπαδήμας ήταν άνθρωπος του πατριάρχη δεν μπορεί να ισχύει αυτό που λέει. Παρατηρούμε ότι το *τώρα* λειτουργεί σαν κειμενικός δείκτης που εκφράζει διαφωνία. Η ένταση της διαφωνίας εκφράζεται τόσο με την προσφώνηση όσο και με την επανάληψη της φράσης «με συγχωρείτε».

(55) K2-στ.246-254

I: = και τις οποίες είχε ξεκινήσει να τις κόβει ο πατριάρχης Ιεροσολύμων Ειρηναίος όλοι αυτοί οι άνθρωποι έχασαν αυτό το πάπλωμα και βρήκαν τώρα την ευκαιρία μα τα δημοσιεύματα (...) των συμβάσεων από Παπαδήμα όπως εμφανίζονται (...) και έκαναν όλο όλο αυτό το πράμα // αλλά τελικά κυρία Στάη είναι επέμβαση @@@

IB: // μην ανοίγει πληγές γιατί δεν ξέρει να τις κλείσει

Π: // α::: τώρα πατέρα Ειρηναίε με συγχωρείτε πάρα πολύ αλλά αυτός ο κύριος Παπαδήμας ήτανε::: άνθρωπος του ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ του πατριάρχη δεν ήτανε ΔΙΚΟΣ ΜΟΥ με συγχωρείτε τώρα

Στο παρακάτω απόσπασμα ο ομιλητής Δ, δημοσιογράφος απευθυνόμενος στον ομιλητή Α, εκπρόσωπο της ΝΔ, λέει πως η ΝΔ μένει άπραγη στην απόφαση της Κομισιόν. Ο παρουσιαστής επεμβαίνει για να διαφωνήσει και λέει ότι η κυβέρνηση ενήργησε ανακοινώνοντας ότι δεν θα λειτουργήσει ο νόμος.

(56) Κ3-στ.142-146

Δ: το χειρότερο χειρότερο απ' όλα είναι να μην κάνεις ΤΙΠΟΤΑ απ' τα δύο // και να κάθεσαι να περιμένεις @@@

Α: // ερωτάτε και απαντάτε

Π: // μα έκανε μας ανακοίνωσε σήμερα ότι παγώνει ο νόμος ΕΚΑΝΕ (...)
κάνεις λάθος Γιώργο Βαρεμένη // άτακτη υποχώρηση

Το απόσπασμα που ακολουθεί είναι συνέχεια του προηγούμενου. Ο εκπρόσωπος της ΝΔ, ομιλητής Α διαφωνεί με τα λεγόμενα του παρουσιαστή ότι η κυβέρνηση έβγαλε ανακοίνωση ότι παγώνει ο νόμος. Ο παρουσιαστής στην ερώτηση του ομιλητή «κάνετε λάθος, αυτό το λέτε εσείς;», απαντά με ερώτηση "εγώ κάνω λάθος;" εμμένοντας έτσι στην αρχική του θέση.

(57) Κ3-στ.147-148

Α:// κάνετε λάθος δεν είπαμε αυτό κάνετε λάθος // αυτό το λέτε εσείς?

Π:// εγώ κάνω λάθος?

Ο παρουσιαστής στο παρακάτω απόσπασμα διαφωνεί με τον ομιλητή Α, ο οποίος είχε πει ότι ο νόμος παρέβαινε το άρθρο 14 του Συντάγματος και γι' αυτό αναστάλθηκε. Ο παρουσιαστής όμως διαφωνεί και λέει ότι δεν αναφέρεται τίποτα τέτοιο στην επιστολή που έχουν στα χέρια τους οι δημοσιογράφοι.

(58) Κ3-στ.276-279

Α: ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ (...) το άρθρο δεκατέσσερα

Β: είναι λάθος αυτό για το Σύνταγμα κύριε Γιακουμάτο

Π: // εδώ δε λέει τίποτα για το Σύνταγμα εδώ δε λέει τίποτα (...) εδώ δε λέει τίποτα (...) για τους νόμους λέει

Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο ομιλητής Α λέει ότι ο 3310 δεν ισχύει ακόμα οπότε οι διαμαρτυρίες και οι αντιθέσεις δεν έχουν καμία βάση. Ο παρουσιαστής όμως αντιτίθεται λέγοντας ότι έχουν ήδη υπάρξει αντιδράσεις γιατί διαφωνούν με βασικές πτυχές του νόμου.

(59) Κ3-στ.332-333

Α: μα ο ΤΡΙΑΝΤΑΤΡΙΑ ΔΕΚΑ δεν // ΜΑ ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ ΑΚΟΜΑ

Π: // ναι μα η διαμαρτυρία της ΑΕΚ ήτανε για τον νόμο που // ΘΑ τεθεί

Από τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι η διακοπή για την δήλωση ένστασης εμφανίζεται 13 φορές. Η διαφωνία επιτυγχάνεται με τους κειμενικούς δείκτες

αντιθέτως (παρ.49), πάντως (52), όχι (53), καλά (54), τώρα (55), μα (56 και 59) και βέβαια (50), το οποίο δηλώνει έντονη τροπικότητα που φανερώνει τον ρόλο εξουσίας του παρουσιαστή. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η χρήση του *καλά* και του *τώρα*, τα οποία παρατηρήθηκε ότι, όταν προηγούνται αυτών επιφωνήματα, λειτουργούν ως κειμενικοί δείκτες που δηλώνουν εναντίωση. Τέλος στα παρ. 52 και 55 οι παρουσιαστές Ν. Χατζηνικολάου και Ε. Στάη εκδηλώνουν την διαφωνία τους με ευγένεια («με συγχωρείτε», «θα μου επιτρέψετε»).

Στη συνέχεια παραθέτουμε τα παραδείγματα από τα δεδομένα μας, στα οποία εντοπίστηκε διακοπή από τον παρουσιαστή προκειμένου να αλλάξει το θέμα της συζήτησης. Από τα παραδείγματα που ακολουθούν γίνεται φανερή η θέση ισχύος του παρουσιαστή απέναντι στους καλεσμένους.

(60) K1-στ.24-31

Z: = είναι γενικός καταστατικός χάρτης ((κάνει νόημα στον παρουσιαστή ο ΣΤ ομιλητής να πάρει τον λόγο)) ΔΕΝ Τελείωσα ένα λεπτό αν θέλετε αν έχετε την καλοσύνη (...) θέλω να γυρίσω λίγο στην κυβέρνηση ::: γιατί δεν θέλω να ξεχάσω ότι κυβερνάει η Νέα Δημοκρατία

Π: / πιστεύετε ότι δεν έπρεπε // λοιπόν

Z: // ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ

Π: = να υπάρχει συνταγματική πρόβλεψη για τα Μέσα Ενημέρωσης (...) και για την ε :::

Στο ανώτερο παράδειγμα γίνεται φανερή η πρόθεση του παρουσιαστή να ελέγξει την συζήτηση κάνοντας μία ερώτηση στην καλεσμένη προκειμένου να αλλάξει το θέμα της συζήτησης.

Στο επόμενο παράδειγμα ο παρουσιαστής ενώ δεν προκαλεί αλλαγή του θέματος, με την παρεμβολή που κάνει προσπαθεί να περιορίσει το θέμα γιατί η καλεσμένη ενέπλεξε πολλά θέματα και δεν θα ήταν δυνατόν να συζητηθούν όλα μαζί.

(61) K1-στ.64-69

Z: // ποιο είναι το όραμα? προς ποια κατεύθυνση πάει αυτή η χώρα? Ο κόσμος εδώ έχει ανάγκη για δουλειά, για ανάπτυξη, όλοι παραπονούνται για τα κινέζικα ο κόσμος δεν μπορεί // να ζήσει

Π: // τα βάλατε όλα στο μίξερ τώρα

Z: με το μικρό (...) // μισθό που έχει

Π: // τα βάλατε όλα στο μίξερ

Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο καλεσμένος αναφέρει το θέμα των οικονομικών μέτρων, το οποίο δεν έχει εξεταστεί και ο παρουσιαστής τον διακόπτει για να προτρέψει να μιλήσουν για το θέμα αυτό.

(62) K1-στ.127-130

B: ήρθε ο ΠΟΛΕΜΟΣ (...) ο οποίος ήταν η καλή φράση η οποία εκτόπισε (...) ε ::: την μάλλον ε ::: δημιούργησε ΕΚΤΡΟΠΕΣ της συζήτησης (...) φύγαμε από τα οικονομικά μέτρα τα οποία έχουνε προκαλέσει // δυσαρέσκεια
Π: // πάμε τώρα σ' αυτό

Στο παρακάτω απόσπασμα ο παρουσιαστής διακόπτει τον ομιλητή όχι τόσο για να αλλάξει το θέμα όσο για να κατευθύνει την συζήτηση ρωτώντας κάτι που ο ίδιος ο καλεσμένος έθιξε. Ειδικότερα ο ομιλητής Β αναφέρει ότι το φθινόπωρο με μεγαλύτερη ένταση θα συζητήσουν τα προβλήματα. Τότε ο παρουσιαστής ρωτά τι ετοιμάζει η αντιπολίτευση το φθινόπωρο.

(63) K1-στ.138-144

B: σε στο στο πλαίσιο μιας επικοινωνιακής πολιτικής που εξήντησε τα όρια της ετελεύτησε (...) τον βίον και θα αρχίσουμε να συζητάμε από δω και πέρα (...) και το φθινόπωρο::: με ΠΟΛΥ πιο μεγάλη ένταση (...) προβλήματα που 'χουν να κάνουν με την οικονομία, με την αγοραστική δυνατότητα του πολίτη, και με τα εξωτερικά // κύριε Χατζηνικολάου

Π: // το ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ετοιμάζετε κάτι ?γιατί σας βλέπω // όλους στο ΠΑΣΟΚ να μιλάτε για τα φύλλα τα φθινοπωρινά ((γέλια))

Στο παρόν απόσπασμα ο ομιλητής Α αναφέρει ότι η μείωση του φόρου και ο αναπτυξιακός νόμος θα βοηθήσουν την οικονομία της χώρας. Ο παρουσιαστής κάνει την ερώτηση αν ξεκίνησαν οι επενδύσεις όχι για να αλλάξει θέμα αλλά για να επιταχύνει την συζήτηση.

(64) K1-στ.192-200

A: διότι γενικά καλλιεργείται μία φιλολογία ότι η μείωση της φορολογίας (...) η οποία αποτελεί ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ κομμάτι της πολιτικής μας επιλογής διότι ΜΟΝΟ έτσι θα καταφέρουμε να προσελκύσουμε επενδύσεις και να δημιουργήσουμε θέσεις απασχόλησης αφορά τάχα μόνο τις μεγάλες τράπεζες τις μεγάλες επιχειρήσεις (...) αφορά πάρα πολλούς και μικρούς επιχειρηματίες οι οποίοι μας ακούνε σήμερα όπως πάρα πολλούς μικρούς επιχειρηματίες αφορά και ο αναπτυξιακός νόμος ο οποίος ψηφίσαμε (...) ο οποίος είναι πολύ γενναίος και πολύ τολμηρός (...) και πράγματι τα μέτρα τα οποία αναγκαστήκαμε να πάρουμε στο θέμα του ΦΠΑ // δεν ήτανε ευχά :: ριστο

Π: // α :::: ρχίσανε να γίνονται επενδύσεις ?

Η παρουσιάστρια στο απόσπασμα που ακολουθεί διακόπτει τον ομιλητή ΙΑ, ο οποίος μιλά για τις επαφές με τον Βαβύλη, ενώ έχει ερωτηθεί για τον λόγο που στράφηκε εναντίον του πατριάρχη.

(65) K2-στ.100-102

IB: ότ όταν έφυγε ο άνθρωπος (...)// με συγχωρείτε

**Π: // ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΠΟΛΥ ΚΑΝΤΕ μου την χάρη να μας πείτε (...)
για // ΠΟΙΟ λόγος στράφηκε εναντίον του πατριάρχη Ειρηναίου ?**

Στο απόσπασμα που ακολουθεί υπάρχει μία παρανόηση. Ο ομιλητής IB διεκόπη από κάποιον και νομίζοντας ότι τον διέκοψε ο κύριος Ραγκούσης, ομιλητής ΙΑ, του επιτίθεται φραστικά. Όταν καταλαβαίνει το λάθος του, του ζητά συγνώμη. Η παρουσιάστρια διακόπτει για να επαναλάβει την ερώτηση που είχε θέσει προηγουμένως.

(66) Κ2-στ.104-108

ΙΑ: // ο Ραγκούσης του ε::: τον ενοχλεί τον άνθρωπο τον πατριαρχικό
επίτροπο δεν τον ενοχλεί κάνας άλλος

IB: ζητώ συγνώμη // ζητώ ΣΥΓΝΩΜΗ

**Π: // σεβασμιότατε ΚΑΝΤΕ μου αυτή τη χάρη ΠΕΣΤΕ μας έτσι με
ΚΑΘΑ::ΡΑ:: λόγια // γιατί στραφήκατε εναντίον του Πατριάρχη ?**

Στο παρακάτω παράδειγμα η παρουσιάστρια διακόπτει τον καλεσμένο για να απευθύνει άλλο ερώτημα, ώστε να "προχωρήσει" η συζήτηση. Φαίνεται να εκφράζει συμφωνία με το *ωραία* με τα λεγόμενα του ομιλητή, κάτι όμως που δεν ισχύει, αφού προηγουμένως διατύπωνε την αντίθετη άποψη ότι όλα γίνονταν για τα χρήματα.

(67) Κ2-στ.212-216

IB: όχι όχι δεν είναι καθόλου // για το πάπλωμα ακούστε (...) θα σας πω κάτι
και θα καταλάβετε

**Π: // ωραία. Πε ξέρει κάποιος εσείς πατέρα Ειρηναίε είστε που είστε και
υπεύθυνος // πέστε μου πόσα είναι τα χρήματα που εισπράττει το
πατριαρχείο ετησίως ?**

Στα παρακάτω αποσπάσματα ο ομιλητής IB ζητάει από την παρουσιάστρια τον λόγο για να ξεκαθαρίσει το θέμα του Βαβύλη. Η παρουσιάστρια του θέτει το θέμα με τον Πατριάρχη Ειρηναίο, για να συνεχιστεί η συζήτηση. Τότε ο ομιλητής IB επαναλαμβάνει πράγματα γνωστά και γι' αυτό η παρουσιάστρια τον διακόπτει.

(68) Κ2-στ.112-115

IB: θα τελειώσω πολύ γρήγορα // μην ανησυχείτε

**Π: // εντάξει θα το πούμε μετά αυτό ελάτε να πιάσουμε το νήμα τώρα (...)
να δούμε τι θα γίνει με τον πατριάρχη εκεί πέρα και μετά θα δούμε και //
το μπράτσο του Βαβύλη που λέει ο :::: Μουστάκης ((χαμόγελο))**

(69) Κ2-στ.116-122

IB: // λοιπό δεκατέσσερις συνοδικοί δεκατέσσερις συνοδικοί έχουν υπογράψει
(...)

**Π: / ωραία (...) αυτά τα ΞΕΡΟΥΜΕ πέστε μου // κάτι (...) εδώ επ επ εδώ
ελέχθη ότι**

IB: // ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΠΕΝΤΕ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΠΕΝΤΕ πατέρες έχουν
υπογράψει

Π: = ότι εκβιαστήκατε εδώ λέει ότι κάποιος εκβιαστήκατε για να υπογράψετε εναντίον του πατριΑΡΧΗ.

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο ομιλητής Ι λέει ότι τον χτύπησαν επειδή δεν ήθελε να υπογράψει εναντίον του πατριάρχη Ειρηναίου. Ο ομιλητής ΙΑ τον διακόπτει και λέει ότι τον χτύπησαν, επειδή δεν παρέδιδε τα κλειδιά της οικονομικής. Στο σημείο αυτό ο παρουσιάστρια διακόπτει και ρωτά ποιες είναι οι απολαβές του πατριαρχείου. Παρατηρούμε πως επεμβαίνει η παρουσιάστρια και κατευθύνει τη συζήτηση.

(70) Κ2-στ.201-205

ΙΒ: όχι γιατί δεν υπέγραψες πατέρα Ειρηναίε (...) γιατί δεν παρέδιδες τα κλειδιά της οικονομικής (...) κάνεις ΜΕΓΑΛΟ λάθος

Ι: γιατί // δεν υπέγραψα σεβασμιότατε

Π: // ΛΟΙΠΟΝ τώρα ήρθαμε σ' ένα επίμαχο σημείο ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΩ πέστε μου κάτι (..) πόσο είναι αυτό το χρήμα το

Στο επόμενο απόσπασμα ο ομιλητής Δ, κύριος Κονιδάρης λέει ότι η καλύτερη λύση θα ήταν να παραιτηθεί ο Πατριάρχης, η παρουσιάστρια συμφωνεί με τα λεγόμενα με τον κειμενικό δείκτη *ωραία*, όμως θέτει το ερώτημα τι θα γίνει στην περίπτωση αυτή που δεν παραιτείται.

(71) Κ2-στ.363-370

Δ: κυρία Στάη έλεγα ότι αυτή τη στιγμή είμαστε σ' ένα αδιέξοδο (...) και επειδή εγώ είχα εξ αρχής πει (...) ότι αυτά τα πράγματα (...) θέλουνε και ένα εκκλησιαστικό ήθος θα ΗΤΑΝΕ ΑΚΟΜΑ κι αν ήταν ΑΘΩΟΣ ο πατριάρχης προτιμότερο (...) να διευκολύνει τα πράγματα παραιτούμενος // διότι αυτό θα διευκόλυνε πράγματι την κατάσταση

Π: // ωραία (..) κύριε Κονιδάρη τώρα δεν παραιτείται πείτε μας ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ η ::: πιθανή λύση ο άνθρωπος // είπε ΔΕΝ ΠΑΡΑΙΤΟΥΜΑΙ είμαι ισόβιος δεν φεύγω από δω

(72) Κ3-στ.70-73

Α: // να σου πω ΤΙ ΚΑΝΕΙ η κυβέρνηση? να σου πω ΤΙ ΚΑΝΕΙ η κυβέρνηση?

Δ: = // είχε μία στρατηγική

Π: // να σας βοηθήσω να πάμε λίγο πιο γρήγορα ? γιατί θα // πάμε μέσω (...) μέσω Λάρισας και θα

Στο παραπάνω παράδειγμα ο παρουσιαστής διακόπτει προκειμένου να κάνει ερωτήσεις πιο καίριες, ώστε να καταλήξουν γρηγορότερα σε ένα συμπέρασμα. Ειδικότερα, ο ομιλητής Δ έχει προηγουμένως ρωτήσει τον εκπρόσωπο της ΝΔ ποιες είναι οι ενέργειες της κυβέρνησης με την παρούσα στάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν βλέπει ο παρουσιαστής ότι εξελίσσεται μια αργή στιχομυθία μεταξύ των

ομιλητών επεμβαίνει με την δύναμη που του δίνει ο ρόλος του και τους διακόπτει για να μπορέσει να παρέμβει ο ομιλητής ΣΤ, κύριος Κοκκινούλης. Ωστόσο όπως φαίνεται από τους επόμενους στίχους τους αφήνει εν τέλει να συνεχίσουν.

Στο ακόλουθο παράδειγμα ο ομιλητής Γ μιλάει πολύ γενικά για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ο παρουσιαστής τον διακόπτει για να του θέσει το ειδικότερο ερώτημα αν θεωρεί την ενέργεια της κυβέρνησης άτακτη υποχώρηση. Ο ομιλητής ωστόσο θέλει πρώτα να ολοκληρώσει τα λεγόμενά του και στην συνέχεια να μιλήσει γι' αυτό.

(73)K3- στ.371-373

Γ:= δε λογαριάζει (...) και μάλιστα δεν την πειράζει καθόλου

Π: / ήταν σωστό κύριε Σκυλλάκο ?

Γ: επιτρέψτε μου λίγο

Από τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι η διακοπή για αλλαγή του θέματος της συζήτησης παρουσιάστηκε 13 φορές. Οι κειμενικοί δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής: *ωραία* (παρ. 67, 69, 71), *εντάξει* (68) και *λοιπόν* (70). Ο παρουσιαστής επεμβαίνει όταν το κρίνει αναγκαίο, είτε για να κάνει ειδικές ερωτήσεις ώστε να περιορίσει το θέμα και να κατευθύνει την συζήτηση για να καταλήξουν σε συμπεράσματα (παρ. 61, 64, 65, 66, 70, 71, 73), είτε για να αλλάξει τελείως το θέμα (62, 67, 68, 69).

Στις συζητήσεις παρατηρείται μία συνηθισμένη λειτουργία της ταυτόχρονης ομιλίας που ξεκινά από τους παρουσιαστές και αφορά στο συντονισμό της συζήτησης και στην αποσαφήνιση ή ανακεφαλαίωση ορισμένων σημείων της συζήτησης προκειμένου να διευκολυνθεί το κοινό στην κατανόηση και παρακολούθησή της. Οι περιπτώσεις αυτές ανήκουν στην κατηγορία της ταυτόχρονης ομιλίας ουδέτερου τύπου (Τζάννε 2001: 592). Στο παράδειγμα που ακολουθεί ο ομιλητής Β αναφέρεται στη δημοσκόπηση, την οποία σχολιάζουν στην εκπομπή και ο παρουσιαστής τον διακόπτει για να προσθέσει τον πόλεμο που ξέσπασε ανάμεσα στα πολιτικά κόμματα. Αυτή η διασαφήνιση εκ μέρους του παρουσιαστή έχει σκοπό να συνδέσει για χάρη των τηλεθεατών το θέμα της δημοσκόπησης με τον τίτλο της εκπομπής. Παρατηρούμε ότι ο παρουσιαστής είναι αυτός που φροντίζει ώστε η συζήτηση να γίνεται κατανοητή από το τηλεοπτικό κοινό.

(74) K1-στ.104-107

Β: // @@@ από την αρχή έκανα την εξής σκέψη και και η απορία μου δεν είναι ρητορική (...) είχαμε μία δημοσκόπηση την οποία σχολιάζουμε άλλοι στεναχωρημένοι άλλοι όχι

Π: / και τον πόλεμο

B: και ήρθε ο πόλεμος ((χαμόγελο))

(75) Κ1-στ.145-153

B: // το φθινόπωρο είναι η εποχή που καταρτίζει η κυβέρνηση τον τον ((γέλια)) τον προϋπολογισμό της

Δ: // ωριμάζουν τα πράγματα ((γέλια))

B: = εκεί θα πρέπει να πει ε::: τι θα κάνει με την φορολογία? Τι θα κάνει // με τις αυξήσεις?

Π: // το χρονοδιάγραμμα εκεί λέει κύριε Λοβέρδο ότι θα γίνει εκεί?

B: ναι νομίζω ναι κύριε // Χατζηνικολάου

Π: // θα είναι φθινοπωρινή αντεπίθεση?

Το απόσπασμα που προηγήθηκε ανήκει στη διακοπή ουδέτερου τύπου, καθώς οι ερωτήσεις που κάνει ο παρουσιαστής είναι διευκρινιστικές για το κοινό, προκειμένου να διατυπωθεί σαφώς αυτό που ελέχθη από τον καλεσμένο, δηλαδή να καθοριστεί το χρονοδιάγραμμα των ενεργειών της αντιπολίτευσης.

Στα δύο αποσπάσματα που ακολουθούν εντοπίστηκε διακοπή ουδέτερου τύπου, καθώς ο παρουσιαστής και στις δύο περιπτώσεις διακόπτει τον ομιλητή Α τόσο για να αποσαφηνίσει για χάρη του κοινού σε ποιο σημείο της συζήτησης βρισκόμαστε, όσο και για να πείσει τον ομιλητή Α να ολοκληρώσει. Ειδικότερα στο πρώτο παράδειγμα ο ομιλητής Α παίρνει τον λόγο και επανέρχεται στην επιστολή του Γκράχαμ, έτσι ο παρουσιαστής διευκρινίζει ότι συζητάνε πάλι για τον νόμο περί βασικού μετόχου. Στο δεύτερο απόσπασμα ο ομιλητής Α αναφέρει και πάλι την επιστολή Γκράχαμ, όμως αυτή τη φορά ο παρουσιαστής ασκεί πίεση στον ομιλητή Α να ολοκληρώσει την παρέμβασή του λέγοντας ότι έχει περάσει ήδη μισή ώρα και δεν έχουν ακουστεί οι θέσεις της ΝΔ για τον νόμο περί βασικού μετόχου.

(76) Κ3-στ.28-33

A: τα υπόλοιπα να πω ναι ναι όχι να πω (...) για την ουσία να πω (...) το τέλος της επιστολής (...) το τέλος της επιστολής ήθελα να πω προηγουμένως (...) // του κυρίου του κυρίου Γκράχαμ

Π: // ναι λοιπόν πάμε πίσω στο βασικό μέτοχο (...) ε::: να ξαναλλάξουμε πώς? Ε :::: άτακτη υποχώρηση φυσικά // θα αφήσουμε τον τίτλο (...) μην ακούτε τον κύριο Γιακουμάτο που λέει (...) φουλ επίθεση ε:::

(77) Κ3-στ.54-58

A: λέω ότι ότι η επιστολή αυτή του Γκράχαμ @@@ που ήρθε προχθές // ακριβώς ναι ακριβώς η ίδια (...) η ίδια

Π: //ναι (...) είμαστε ακόμη στον βασικό μέτοχο προσπαθούμε να ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ (...) έχουμε γρα- έχουμε κάνει ήδη μισή ώρα // εκπομπή και ακόμη περιμένουμε να ακούσουμε @@@

Παρατηρούμε ότι η διακοπή ουδέτερου τύπου εμφανίζεται 4 φορές. Στα παραδείγματα αυτά ο παρουσιαστής επεμβαίνει κάνοντας διευκρινιστικές ερωτήσεις, ώστε η συζήτηση να γίνεται κατανοητή από το τηλεοπτικό κοινό που παρακολουθεί.

Μια άλλη κατηγορία ταυτόχρονης ομιλίας που παρατηρήθηκε είναι η ταυτόχρονη ομιλία τύπου ισχύος. Πιο συγκεκριμένα, στην κατηγορία αυτή ανήκουν περιπτώσεις όπου ο παρουσιαστής κάνει μία προσπάθεια να συντονίσει τη συζήτηση επιχειρώντας να διακόψει τον καλεσμένο που μιλάει. Σε κάποιες περιπτώσεις φαίνεται να επικαλείται τις αρμοδιότητές του και το δικαίωμά του να διακόπτει έναν ομιλητή και να δίνει τον λόγο σε κάποιον άλλον. Συνήθως ο παρουσιαστής καταλήγει να ενδίδει στο αίτημα του καλεσμένου να συνεχίσει να μιλάει (Τζάννε 2001: 592)

(78) K1-στ. 70-72

Z: ΟΛΑ θα τα βάλω // όλα θα τα βάλω γιατί είναι πρόβλημα

Π: // ναι κύριε Παπαγιαννάκη ναι(...) όχι όλα στο μίξερ θέλει μια ::: η συζήτησή μας θέλει μία συγκρότηση

Η παρέμβαση του παρουσιαστή έχει στόχο να δώσει τον λόγο σε άλλο ομιλητή, στον κύριο Παπαγιαννάκη, γι' αυτό και η διακοπή του λόγου της Κυρίας Κωλέτση χαρακτηρίζεται ως τύπου ισχύος.

Στο απόσπασμα που παραθέτω στην συνέχεια η παρουσιάστρια όταν θεωρεί ότι ο ομιλητής ΙΑ έχει διευκρινίσει επαρκώς το θέμα που του έθεσαν σχετικά με το επάγγελμά του και τις χρηματικές του αμοιβές διακόπτει τον ομιλητή λέγοντάς του ότι σωστά έπραξε και ξεκαθάρισε αυτό το θέμα. Ο ομιλητής όμως συνεχίζει και τότε η παρουσιάστρια επειδή πρέπει να δώσει τον λόγο σε άλλον τον διακόπτει ξανά. Παρατηρούμε ότι η παρουσιάστρια είναι υπεύθυνη να ρυθμίζει την συζήτηση ώστε να συμμετέχουν όλοι οι ομιλητές. Έτσι είναι υπεύθυνη να παίρνει και να δίνει τον λόγο ανά πάσα στιγμή.

(79) K2-στ.26-27

ΙΑ // δεκατρείς φορές

Π: // θα σας δώσω το λόγο μετά κύριε ΡΑΓΚΟΥΣΗ

(80) K2-στ.40-43

ΣΤ: = η δουλειά μου δεν είναι πρόεδρος // αυτό είναι

Π: // λοιπόν κύριε Σταυρόπουλε ?

ΣΤ: = τυπικό (...) εγώ είμαι επιχειρηματίας στο επάγγελμα (...) // και σου μιλάω

Στο παραπάνω απόσπασμα η παρουσιάστρια προσπαθεί χωρίς επιτυχία να διακόψει τον κύριο Σταυρόπουλο και να δώσει τον λόγο σε άλλον καλεσμένο και στο

παρακάτω απόσπασμα ενώ διεξάγεται μια συζήτηση μεταξύ των ομιλητών Ι και ΙΑ σχετικά με κάποια γεγονότα στο Πατριαρχείο η παρουσιάστρια διακόπτει γιατί θέλει να δώσει τον λόγο στον ομιλητή Δ, καθηγητή Νομικής σχολής.

(81) Κ2-στ.290-301

Ι: δεν είδατε τους Άραβες δίπλα στον πατέρα // Δημήτριο που βούτηξαν μια δεσμίδα και την έβαλαν στην τσέπη τους? τα χρήματα τα μεταφέρουμε κύριε Στάθη στο σαράφη (...) για τις μετατροπές

Π: // λοιπόν (---) λοιπόν θα δώσω τον λόγο στον καθηγητή κύριο Κονιδάρη(...) ΠΑΤΕΡΑ ΕΙΡΗΝΑΙΕ να κάνουμε έτσι ένα μικρό διάλειμμα από::: αυτό το πάθος εκεί των Ιεροσολύμων να δώσω τον λόγο στον καθηγητή τον κύριο Κονιδάρη κύριε Κονιδάρη πώς μπορεί να λυθεί αυτό το θέμα τώρα που έχει::: έτσι όπως έχει::: ανακύψει τώρα μέχρι στιγμής? Θα πάει μέχρι εσχάτων ο πατριάρχης όπως λέει ? (...) θα υπάρξει :::: θα αναγνωριστεί η πλειοψηφία:::α που έχει σχηματιστεί σήμερα εναντίον του ?και ποια θα είναι η διαδοχή? Γιατί αυτό το πράγμα δεν μπορούμε να το ζούμε συνέχεια

Ο παρουσιαστής διακόπτει τον ομιλητή Α, κύριο Γιακουμάτο προκειμένου να δώσει σε άλλο πρόσωπο τον λόγο, καθώς εκτιμά ότι ο ομιλητής Α δεν καταλήγει και αναφέρει πράγματα μη χρήσιμα για την διεξαγωγή της συζήτησης.

(82) Κ3-στ.210-219

Α:= η Δανία κύριε Καγή ΕΠΙΑ τεχνοκρατικό επίπεδο στη μάχη, διαπραγμάτευση η Νέα Δημοκρατία, η::: κυβέρνηση, πολιτικό επίπεδο ε::: Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ΤΡΙΤΟΝ το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (...) θα θυμίσω στους τηλεθεατές σας ότι το χίλια εννιακόσια ενενήντα ένα το ΙΔΙΟ πρόβλημα που αντιμετώπιζε η ΔΑΝΙΑ πήγε στο ευρωπαϊκό δικαστήριο κύριε Καπερνάρο που 'στε και δικηγόρος και ΔΙΚΑΙΩΘΗΚΕ (...) η ε::: δε Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το μέτρο της συναίνεσης ο Αντενάουερ, η μεγάλη πολιτική του εμπόρου, ο Καραμανλής // κάνανε συναίνεση

Π: // **λοιπόν τελεία τελεία τελεία είσαστε ικανός να συνεχίσετε επ' άπειρον κύριε Σμαΐλη (...) μισό λεπτό**

(83) Κ3-στ.350-352

Β: // το Σύνταγμα είναι μια άλλη υπόθεση ας είναι καλά ο κύριος Βενιζέλος (...) με τον κύριο Παυλόπουλο

Π: / **ας (...) ναι κύριε Σκυλλάκο λοιπόν κύριε Σκυλλάκο**

Πρόκειται για διακοπή τύπου ισχύος, καθώς ο παρουσιαστής διακόπτει τον ομιλητή Β για να δώσει τον λόγο στον ομιλητή Γ.

Εντοπίστηκαν 5 σημεία, όπου ο παρουσιαστής διακόπτει τον ομιλητή για να δώσει τον λόγο σε άλλον ομιλητή. Στο παρ. 78 η προσπάθεια του παρουσιαστή για διακοπή του λόγου δεν είναι επιτυχής. Στα παρ. 79, 80, 81, 82, 83 ο παρουσιαστής

διακόπτει επειδή ο ομιλητής μακρηγορεί ή αυτά που λέει δεν συνεισφέρουν στην συζήτηση.

Τέλος, παραθέτουμε τα αποσπάσματα, στα οποία εντοπίστηκε όχι μόνο θετική ευγένεια αλλά πράξη ενισχυτική των προσώπων στα οποία απευθύνεται, καθώς ενισχύει την καλή δημόσια εικόνα στην πρώτη περίπτωση μιας δημοσιογράφου, που βασικό της προτέρημα είναι να παίρνει τον λόγο, και στην δεύτερη ενός πολιτικού της αξιωματικής αντιπολίτευσης που του αναγνωρίζεται απόλυτα η γνώση για τις κινήσεις που πρόκειται να κάνει το κόμμα του.

(84) Κ1- στ.77-82

Z: κάπως έπρεπε να τα εκφράσω όλα μαζί γιατί // πότε ξέρω πότε θα ξαναπάρω τον λόγο

Δ: // σύμφωνοι, σύμφωνοι

Π: **έχετε μεγάλη δυσκολία εσείς κυρία Κωλέτση ((χαμογελάει))**

Z: // είμαι πολύ σεμνή αν έχετε παρατηρήσει

Π: // **δεν τα καταφέρνετε να παίρνετε τον λόγο όταν το θέλετε**

(85) Κ1-στ.153-155

B: // νομίζω ότι θα είναι εφιαλτικό το φθινόπωρο ναί θα είναι εφιαλτικό για την κυβέρνηση

Π: **για να το λέτε εσείς κάτι θα ξέρετε ((χαμόγελο))**

Στα δεδομένα μας δεν εντοπίστηκε καθόλου θετική και αρνητική ευγένεια, όμως σε δύο σημεία ο παρουσιαστής Ν. Χατζηνικολάου προβαίνει σε λεκτικές πράξεις που βελτιώνουν την καλή εικόνα των ομιλητών.

3.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα εργασία έχουμε αναλύσει μια σημαντική πτυχή του ρόλου εξουσίας του παρουσιαστή, την διακοπή. Ειδικότερα, αναλύσαμε τα γλωσσικά στοιχεία με τα οποία διακόπτον το λόγο των ομιλητών οι παρουσιαστές, καθώς και τους λόγους για τους οποίους προβαίνουν στην ενέργεια της διακοπής.

Ως προς τα γλωσσικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν στη διακοπή εντοπίστηκαν 8 διακοπές με την χρήση του *ναι*, που λειτούργησαν ως αρκτικά επαφικά καθώς και για ψυχολογική υποστήριξη του ομιλούντος. Όσο αφορά στην χρήση των επιρρημάτων παρατηρούμε ότι τα περισσότερα επιρρήματα χρησιμοποιήθηκαν στην διακοπή όχι με την επιρρηματική τους σημασία αλλά ως κειμενικοί δείκτες. Τα επιρρήματα *ωραία* και *έτσι* χρησιμοποιήθηκαν για να δηλώσουν συμφωνία, τα επιρρήματα *καλά* και *τόρα* όταν προηγήθηκε αυτών επιφώνημα λειτούργησαν ως κειμενικοί δείκτες δηλωτικοί της εναντίωσης. Εντοπίστηκαν 7 διακοπές με τη χρήση των συνδέσμων *και*, *μα*, *λοιπόν*. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η χρήση του κειμενικού δείκτη *λοιπόν* από τη παρουσιάστρια Έλλη Στάη για να εκφράσει εναντίωση προς τα λεγόμενα του ομιλητή. Τέλος, η διακοπή επιτεύχθηκε και με το μόριο *όχι* για έντονη δήλωση της διαφωνίας.

Οι κύριοι λόγοι που οι παρουσιαστές προέβησαν σε διακοπές ήταν για να εκφράσουν την διαφωνία τους με τα λεγόμενα των ομιλητών ή για να κάνουν ερωτήσεις προς τους ομιλητές, ώστε να κατευθύνουν τη συζήτηση. Λιγότερες φορές διέκοψαν για να εκφράσουν συμφωνία ή να κάνουν διασαφηνιστικές ερωτήσεις για χάρη του τηλεοπτικού κοινού. Το γεγονός ότι ο κύριος λόγος στις διακοπές υπήρξε η διαφωνία και η αλλαγή του θέματος της συζήτησης αποδεικνύει πόσο έντονα παρεμβατικός είναι ο ρόλος του παρουσιαστή και πως ο ρόλος αυτός του δίνει την εξουσία να διακόπτει χωρίς να δέχεται αντιδράσεις και να ασκεί κριτική σε καθετί που λέγεται.

Από τη παραπάνω έρευνα διαπιστώθηκε έντονη διαφορά στο ύφος των παρουσιαστών. Έτσι ο Ν. Χατζηνικολάου χρησιμοποίησε μόνο μια φορά στη διακοπή το δείκτη *ναι*, ο Μ. Καψής δεν χρησιμοποίησε καθόλου επιρρήματα σε αντίθεση με τους άλλους δύο παρουσιαστές που έκαναν ευρεία χρήση ποικίλων επιρρημάτων. Χαρακτηριστική είναι η χρήση του κειμενικού δείκτη *λοιπόν* από την Έλλη Στάη για την δήλωση της εναντίωσης, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Οφείλουμε να σημειώσουμε ότι στην εκπομπή της Έλλη Στάη το κλίμα ήταν έντονο λόγω της

βαρύτητας του θέματος και του μεγάλου αριθμού των καλεσμένων. Έτσι εξηγείται το γεγονός ότι τις περισσότερες φορές που διακόπτει τον λόγο των καλεσμένων εκφράζει ενστάσεις προς τους ομιλητές. Επίσης η χρήση του προτρεπτικού μορίου *ας* από τον Μ. Καψή για αλλαγή του θέματος δεν ήταν επιτυχής. Στις εκπομπές της Έλλης Στάη και του Ν. Χατζηνικολάου εμφανίζονται λεκτικά στοιχεία ευγένειας με τις εκφράσεις «σας παρακαλώ», «επιτρέψτε μου» κ.λ π.

Συνολικά ο Ν. Χατζηνικολάου παρουσιάζει μεγαλύτερη οικειότητα προς τους καλεσμένους του, καθώς προβαίνει αρκετές φορές σε συμφωνία με τα λεγόμενα των ομιλητών, καθώς και με τις ενισχυτικές πράξεις της εικόνας τους. Η Έλλη Στάη, επειδή διαπραγματεύεται ένα θέμα που δημιουργεί ένταση και συναισθηματική φόρτιση στους ομιλητές, πρέπει για να καταφέρει να κατευθύνει την συζήτηση να επεμβαίνει συχνότερα και γι' αυτό χρησιμοποιεί ποικίλους κειμενικούς δείκτες για έκφραση ενστάσεων. Ο Μ. Καψής μετά την αποχώρηση του εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ από την εκπομπή γίνεται ιδιαίτερος πειστικός απέναντι στους ομιλητές και κυρίως προς τον εκπρόσωπο της Ν.Δ., γι' αυτό και προβαίνει συχνά σε διακοπή του λόγου του.

4. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κείμενο και περικείμενο διαμορφώνουν το ένα το άλλο στην πορεία της επικοινωνίας και αλληλοσυνδέονται, έτσι ώστε το ένα να αποτελεί ουσιαστικά μέρος του άλλου. Αν ως περικείμενο εννοούμε το συγκείμενο, δηλαδή το άμεσο κειμενικό περιβάλλον, τα συμφοραζόμενα που προηγούνται ή έπονται, τότε το κείμενο αποτελεί το ίδιο το περικείμενό του. Ενώ αν μελετήσουμε μια άλλη πτυχή του περικειμένου, το γνωστικό περικείμενο, το οποίο περιλαμβάνει τις γνώσεις, τις προσδοκίες και τις αναμονές των συμμετεχόντων ως σύνολο αναγνωρίσιμων συμβάσεων, κανόνων και κοινών αποδοχών καθώς και την διαδικασία διαξαγωγής συμπερασμάτων σε μια γλωσσική διαδικασία, αντιλαμβανόμαστε ότι η κατανόηση από τους συμμετέχοντες των συνθηκών στις οποίες παράγεται το κείμενο αλληλεπιδρά με τον ρόλο του κειμένου στην δόμηση των συνθηκών, καθώς κάθε εκφώνημα αλλάζει το γλωσσικό περιβάλλον στο οποίο εμφανίζεται. Μ' αυτόν τον τρόπο οι γλωσσικές πράξεις παράγουν και αναπαράγουν τη γνώση. Επομένως ο ομιλητής μιας γλώσσας διαθέτει εκτός από τη γνώση των φωνολογικών, μορφολογικών και συντακτικών δομών και του λεξιλογίου μια ευρύτερη ικανότητα, την επικοινωνιακή ικανότητα, να παράγει δηλαδή και να κατανοεί εκφωνήματα κατάλληλα σε κάθε περικείμενο. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999: 57-59)

Το πιο ενδιαφέρον χαρακτηριστικό του περικειμένου είναι ότι συνδέεται με σταθερές κανονικότητες με την γλωσσική έκφραση του κειμένου. Ως μέλη μιας γλωσσικής κοινότητας είμαστε γνώστες ενός πλήθους περικειμενικών συσχετίσεων που καθορίζουν τί μπορεί να ειπωθεί και τί όχι σε ένα συγκεκριμένο καταστασιακό περιβάλλον. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999 : 59) Μεγάλο μέρος της επικοινωνίας στηρίζεται σε συμβατικές συσχετίσεις κειμένου και περικειμένου. Οι συσχετίσεις αυτές αποτελούν ορισμένα αφηρημένα γνωστικά σχήματα, τα οποία φυλάσσονται στη μνήμη και είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή για ανάκληση, αναθεώρηση και χρήση. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999 :61) Οι ομιλητές και οι ακροατές κατά τη διάρκεια παραγωγής και πρόσληψης λόγου πραγματοποιούν στρατηγικές χρήσεις προτύπων, που βασίζονται σε συγκεκριμένες κοινωνικές και πολιτισμικές παραδοχές, γνώσεις, ρόλους και σχέσεις. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999 :62)

Οι κοινωνικοί ρόλοι δεν είναι μόνο υπόθεση του ομιλητή αλλά συγκροτούνται, νομιμοποιούνται, γίνονται αντικείμενο διαπραγμάτευσης, αναθεωρούνται κ.ο.κ. από κοινού με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες. Στις

τηλεοπτικές ενημερωτικές εκπομπές που μελετήσαμε οι δημοσιογράφοι ως φορείς ιδρυματικής ισχύος ασκούν επικοινωνιακό έλεγχο στους προσκεκλημένους συνομιλητές τους με το να τους τοποθετούν στους διάφορους ρόλους Έτσι οι ισχυροί συμμετέχοντες καλούν τους ασθενέστερους να σχεδιάσουν τις συμβολές τους με βάση προδιαγεγραμμένους ρόλους, κρατώντας για τον εαυτό τους τον ρόλο του ουδέτερου συντονιστή που αφήνει να ακουστούν οι διαφορετικές απόψεις και φωνές. Μ' αυτόν τον τρόπο σύμφωνα με την Patrona (1998) η παρουσίαση των καλεσμένων από τον δημοσιογράφο στην έναρξη της συζήτησης είναι αποφασιστική για την κατανομή των ρόλων εξουσίας. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999 :207-208)

Η ισχύς των δημοσιογράφων εμφανίζεται επίσης στον τρόπο με τον οποίον αποσαφηνίζουν , επαναδιατυπώνουν ή επανεστιάζουν προηγούμενες συμβολές για να τις προσανατολίσουν στο απόν ακροατήριο των τηλεθεατών. Οι αλληλεπιδραστικές προσεγγίσεις στο χώρο της ανάλυσης συνομιλίας δεν τεκμηριώνουν μόνο τις επικοινωνιακές ενδείξεις της ασυμμετρίας μεταξύ των ομιλητών αλλά και τις δυνατότητες διαπραγμάτευσης προς την κατεύθυνση της συμμετρίας, τις αντιστάσεις που προβάλλονται δηλαδή στην έκφραση της εξουσίας. Συνολικά όμως χαρακτηρίζονται από αποσπασματικότητα και αδυναμία γενίκευσης των ευρημάτων αλλά και σύνθεσης σε ένα ενιαίο πλαίσιο. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999 :209)

Κάθε συζήτηση είναι ένα συμμετοχικό γεγονός με παραγωγή από κοινού από τη μια πλευρά και από την άλλη πλευρά ως ανταγωνιστικό πεδίο, όπου οι συνομιλητές προσπαθούν να μονοπωλήσουν το λόγο ο καθένας για λογαριασμό του. Ένα από τα κύρια συστήματα οργάνωσης της συζήτησης, που αποτελεί το πιο ανεπτυγμένο σύστημα συνομιλίας είναι η εναλλαγή της σειράς. Παρατηρήσαμε από την παραπάνω έρευνα ότι οι παρουσιαστές στις ενημερωτικές εκπομπές είναι οι κατεξοχήν υπεύθυνοι για την εναλλαγή της σειράς των ομιλητών. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999 :231-232) Τόσο στα πρόσωπα που παίρνουν τον λόγο όσο και στα θέματα που διαπραγματεύονται στην συζήτηση ο παρουσιαστής έχει τον πρώτο και κύριο λόγο, καθώς οι ενημερωτικές συζητήσεις οργανώνονται στη βάση κατευθυνόμενων ερωταποκρίσεων, με βάση σχήματα όπως πρόβλημα-λύση και αξιολόγηση ενσωματωμένη στην επιχειρηματολογία. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος 1999 :245)

Σαν προέκταση της παρούσας εργασίας θα μπορούσαν να μελετηθούν σχετικά με τον ρόλο εξουσίας των παρουσιαστών τα ακόλουθα θέματα: η θέση της διακοπής, σε ποιο σημείο δηλαδή ο παρουσιαστής επιλέγει να διακόψει τον λόγο του ομιλητή.

Επίσης πολύ χρήσιμη θα ήταν η μελέτη των παύσεων και του ρόλου τους στον λόγο του παρουσιαστή. Τέλος, ενδιαφέρον θα παρουσίαζε η μελέτη των ερωτήσεων του παρουσιαστή για κατεύθυνση του θέματος της συζήτησης (σαν προέκταση των ερωτήσεων που μελετήθηκαν μέσα στο φαινόμενο της διακοπής), όπως και των αντιδράσεων που προβάλλουν οι ομιλητές στον εξουσιαστικό ρόλο των παρουσιαστών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bayraktaroglu, A. (1991)) "Politeness and interactional imbalance ". International Journal of the Sociology of Language 92
- Brown, P. and Levinson, S.C. (1978) "Universals in language usage : Politeness phenomena " In Goody, E.(ed.) Questions and Politeness : Strategies in Social Interaction. Cambridge: Cambridge University Press. 56
- Button G. and Lee J. (επιμ.) 1987. Talk and Social Organisation. Clevedon: Multilingual Matters. 51
- Patrona, M.1998 Aspects of host collaboration with experts in Greek TV discussions. Ανακοίνωση στο SCOMGIU Research Colloquium, Οξφόρδη 30 Μαΐου 1998.
- Αρχάκης Α. & Πολίτης Π. (1999). Χρήσεις του "ναι" στον λόγο. Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα. *Πρακτικά της 19ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Α.Π.Θ. (23-24 Απριλίου 1998)*. 36-37, 40, 42-43, 45-46.
- Γεωργακοπούλου Α. & Γούτσος Δ. (1999). *Κείμενο και Επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. 29-30, 57-62, 205-208, 231-232, 245
- Κλαίρης Χ. & Μπαμπινιώτης Γ. (2001). *Γραμματική της Νέας Ελληνικής. Τ.ΙΙ.2*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. 15-16, 173
- Τζάννε Α. (2001). Ο ρόλος της ταυτόχρονης ομιλίας σε τηλεοπτικές εκπομπές ψυχαγωγικού και ενημερωτικού χαρακτήρα στην ελληνική τηλεόραση. *Πρακτικά 4ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Κύπρου, 17-19 Σεπτεμβρίου 1999*. 592, 594.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σύμβολα απόδοσης κειμένου

ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Κ1

Αντιγνώμεις, 19.04.05

Θέμα: το Φ.Π.Α., τα τύμπανα του «πολέμου».

Πρόσωπα διαλόγου:

Π: παρουσιαστής ο Νίκος Χατζηνικολάου.

Α: Κυριάκος Μητσοτάκης- βουλευτής Ν.Δ.

Β: Ανδρέας Λοβέρδος- βουλευτής ΠΑΣΟΚ

Γ: Στρατής Κόρακας- πρώην ευρωβουλευτής ΚΚΕ

Δ: Μιχάλης Παπαγιαννάκης- μέλος πολιτικής γραμματείας ΣΥΝ

Ε: Γιώργος Τράγκας- εκδότης, διευθυντής εφημερίδας «Η Χώρα»

ΣΤ: Μάκης Κουρής- εκδότης, διευθυντής εφημερίδας «Το Παρόν»

Ζ: Κατερίνα Κωλέτση- δημοσιογράφος

Ζ: και δεν λειτουργούμε με κανόνες ελεύθερης αγοράς(...) στοιχειώδες είναι ο
Ε:::ΛΕΓΧΟΣ στον ανταγωνισμό(...) ΟΧΙ μονοπώλια είναι ΣΑΦΕ:::Σ // και με τα
ίδια μέτρα και ίδια σταθμά επιτέλους σ' αυτήν

ΣΤ: // @@@

- 5 Ζ: = την κοινωνία που μιζεριάζουμε όλοι και έχουμε σκορπίσει μελαγχολία και
απαισιοδοξία στον ελληνικό λαό (...) όλα τα στοιχεία το δείχνουν(...) απορώ δηλαδή
πως θα του ζητήσουμε να δουλεύουν καλύτερα να δημιουργήσουν καλύτερα και να
συμμετάσχουν στην ανάπτυξη του τόπου ότι όταν όλοι δείχνουν απογοητευμένοι //
λοιπόν

- 10 ΣΤ: // μια χαρά @@@

Ζ: = σ' αυτήν την κοινωνία σήμερα βασ- ο βασικός μέτοχος (...) κατ' αρχήν ο ΟΡΟΣ
τον θεωρώ και αστείο::: εγώ ::: θ ε ::: διαφωνώ και το ότι εμπεριλήφθη στον
ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ χάρτη της ΧΩΡΑΣ ένα ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ θέμα που έπρεπε μόνο

- με νόμο να περάσει (...) ΔΥΣΤΥΧΩΣ ψηφίζουμε Σύνταγμα που κρατάει δέκα ΧΡΟΝΙΑ και ΔΕΝ ΤΟΛΜΑΜΕ να κάνουμε τομές σοβαρές
- Π:** / το Σύνταγμα δεν κρατάει δέκα χρόνια κυρία Κωλέτση
- Δ:** για να αλλάξει
- Z:** ΓΙΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ εννοώ(...) όχι, όχι το Σύνταγμα χρειάζεται δέκα χρόνια για να αλλάξει
- Π:** / θέλει οχτώ
- Z:** που σημαίνει ό,τι μπει σήμερα Δε μπορείς να το αλλάξεις // γι' αυτό και είναι
- Π:** υπάρχει δυνατότητα αλλαγής στα οχτώ χρόνια
- Z:** = είναι γενικός καταστατικός χάρτης ((κάνει νόημα στον παρουσιαστή ο ΣΤ ομιλητής να πάρει τον λόγο)) ΔΕΝ Τελείωσα ένα λεπτό αν θέλετε αν έχετε την καλοσύνη (...) θέλω να γυρίσω λίγο στην κυβέρνηση :::: γιατί δεν θέλω να ξεχάσω ότι κυβερνάει η Νέα Δημοκρατία
- Π:** / πιστεύετε ότι δεν έπρεπε // λοιπόν
- Z:** // ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟ
- 30 Π:** = να υπάρχει συνταγματική πρόβλεψη για τα Μέσα Ενημέρωσης (...) και για την ε ::::
- Z:** / πιστεύω ότι έχουμε μία ανασφάλεια όλοι μας κάνουμε πράγματα που δε μπορούμε να τα τηρήσουμε (...) γιατί φοβόμαστε να λειτουργήσουμε επί ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ (...) ΟΛΑ μπορούν να λειτουργήσουν σοβαρότερα όταν υπάρχει ο
- 35 στοιχειώδης έλεγχος σε ΟΛΟΥΣ (...) ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ τώρα ? ((έτσι είναι τα πράγματα)) // και ο στοιχειώδης**
- ΣΤ:** // @@@
- Z:** = έλεγχος αν θέλετε επί της ουσίας
- ΣΤ:** / @@@ ΠΩΣ ΟΔΗΓΗΘΗΚΕ αυτή η ιστορία πώς // οδηγήθηκε ?@@@
- 40 Z:** // ΣΥΓΓΝΩΜΗ ΚΥΡΙΑ ΚΟΥΡΗ όταν ξέρουμε ότι θα λειτουργεί το αυτό που λέμε (...) ΚΡΑΤΟΣ τελospάντων με ίδιους όρους προς ό :::: λους και για τους πολιτικούς και για τους επιχειρηματίες και για :::: τους ΜΕΓΑΛΟΥΣ επιχειρηματίες και για τους ΜΙΚΡΟΥΣ επιχειρηματίες να υπάρξει και μια εμπιστοσύνη
- ΣΤ:** @@@ τον Κωσκοτά ?
- 45 Z:** ΔΕΝ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ το παρελθόν κύριε Κουρή
- ΣΤ:** ναι αλλά οι νόμοι
- Z:** για σήμερα σας μιλάω
- ΣΤ:** // το χρηματιστήριο δεν το 'δαμε?

Z: // σήμερα που μιλάμε

ΣΤ: το χρηματιστήριο // δεν @@@

Z: // σήμερα που μιλάμε επιτρέψτε μου αν έχετε την καλοσύνη (...) στην οι είκοσι πέντε και όχι οι δεκαπέντε μαζεύονται λοιπόν στο Λουξεμβούργο και θα ε :::: θα κάνουνε (---) τις (...) σοβαρές τους προτάσεις και τις συμμαχίες τους που ήδη τις

55 έχουν δουλέψει για το πώς θα μοιραστούν τα χρήματα απ' το δύο χιλιάδες εφτά μέχρι το δύο χιλιάδες δεκατρία η Ελλάδα ΟΥΤΕ ΟΡΑΜΑ έχει, ΟΥΤΕ ΣΧΕΔΙΟ έχει, ούτε αν θέλει να 'ναι φιλοατλαντική ή φιλοευρωπαϊκή αν θα είναι με την Γερμανία και την Γαλλία ή με την α :::: Ηνωμένες πολιτείες με ποιες χώρες θα κάνει συμμαχίες ενόψει ότι (...) θα μπει η Βουλγαρία κι η Ρουμανία και τα Βαλκάνια θα αλλάξουν χώρο (...)

60 και όλη η σύστασή τους η Ελλάδα λοιπόν θα πάει να κουβεντιάσει τι ?

A: μόλις χθες συζητούσε με τον κύριο Μπαρόζο // κυρία Κωλέτση σας θυμίζω ο πρωθυπουργός

Z: // ποιο είναι το όραμα? προς ποια κατεύθυνση πάει αυτή η χώρα? Ο κόσμος εδώ

65 έχει ανάγκη για δουλειά, για ανάπτυξη, όλοι παραπονούνται για τα κινέζικα ο κόσμος δεν μπορεί // να ζήσει

Π: // τα βάλατε όλα στο μίξερ τώρα

Z: με το μικρό (...) // μισθό που έχει

Π: // τα βάλατε όλα στο μίξερ

70 Z: ΟΛΑ θα τα βάλω // όλα θα τα βάλω γιατί είναι πρόβλημα

Π: // ναι κύριε Παπαγιαννάκη ναι(...) όχι όλα στο μίξερ θέλει μια :::: η συζήτησή μας θέλει μία συγκρότηση

Δ: / νομίζω νομίζω ότι είναι υπερβολικό να ξαναρθούμε αν θέλετε εγώ συμμερίζομαι πολύ τις ανησυχίες που είπε η κα η κυρία Κωλέτση αλλά

75 Π: / μα κι εγώ απλά έβαλε όλα τα θέματα μαζί

Δ: και είναι λίγο δύσκολο να τα εκφράσει

Z: κάπως έπρεπε να τα εκφράσω όλα μαζί γιατί // πότε ξέρω πότε θα ξαναπάρω τον λόγο

Δ: // σύμφωνα, σύμφωνα

80 Π: έχετε μεγάλη δυσκολία εσείς κυρία Κωλέτση ((χαμογελάει))

Z: // είμαι πολύ σεμνή αν έχετε παρατηρήσει

Π: // δεν τα καταφέρνετε να παίρνετε τον λόγο όταν το θέλετε

Δ: δεν υποτιμώ καθόλου λοιπόν την πίεση και την τρομοκρατία που μπορούν να ασκήσουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης @@@ αυτό δεν το υποτιμώ καθόλου

- 85 ωστόσο θα θελα να πω το εξής (...) όταν λέμε (...) ότι υπάρχει ένα μεγάλο κομμάτι του κόσμου που χει τεράστια προβλήματα οικονομικά και αυτά επηρεάζονται (...) και εμποδίζονται να ::: λυθούν αν θέλετε από την πίεση των μέσων μαζικής ενημέρωσης ακούστε κάτι δίνουμε ένα ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΘΩΟΤΗΤΟΣ στις πολιτικές που ασκού ::::νται δηλαδή δεν ΚΑΤΑΛΑΒΑ
- 90 **Π:** / αυτό είναι μια ΥΠΕΡΒΟΛΗ
Δ: δύο λεπτάκια // με συγχωρείτε
Π: // αυτό είναι μια ΥΠΕΡΒΟΛΗ
Δ: = @@@ ένα τοις εκατό αύξηση του ΦΠΑ θα είναι βαρά:::ει βασικά τους αδύνατους τους πιο // @@@
- 95 **Π:** // αντιθέτως (...) τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ΜΑΛΛΟΝ βοηθάει στο θέμα της ε::: οικονομικής δυσπραγίας των πολιτών
Δ: / άσκησαν μάλλον καλή κριτική
Π: ε :::: ΑΚΡΙΒΩΣ
- 100 **Δ:** ε :::: ((γέλια)) λέω λοιπόν πες ότι άσκησαν κακή κριτική κύριε :::: Χατζηνικολάου και λένε όλοι μα ΘΑ 'ΠΡΕΠΕ να βρεθούνε κι άλλα πράγματα που θα 'πρεπε να πληρώσουν και οι έχοντες (...) ΠΟΙΟΣ τα λέει ? είπε κανείς (...) πολιτικά λέω ως
- 105 πολιτική δύναμη απ' τις δυο που μεγάλες που δημιουργούνε και τα γεγονότα ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ διότι ποια μπορεί να είναι ?κανα μαγικό κόλπο ? απ' το βουνό ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι @@@ φόρος εισοδήματος (...) έτσι ? φόρος ακίνητης περιουσία (...) ή όπως είχε πει ο Μισελ Ποκάρ στην Γαλλία φόρος της πολυτελής πολυτελούς κατανάλωσης και ιδιοκτησίας @@@ διαμάντια και ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΤΙ (...) αυτά :::: (...)
- 110 αυτά τα εμπόδιζε κανένας να τα προτείνουν οι μεγάλες πολιτικές δυνάμεις και να ανοίξουν έναν γόνιμο διάλογο? να αρπαχτούμε βρε αδερφέ (...) γι' αυτό και να δούμε τι θα κάνουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που σίγουρα μερικά θα πήγαιναν έτσι μερικά θα πήγαιναν αλλιώς ποιος τα εμποδίζει αυτό? Δεν μπορεί να ΑΘΩΩΝΟΥΜΕ τις πολιτικές που αποφασίζονται και // που εφαρμόζονται
- 115 **ΣΤ:** // μα δε ζήσατε κύριε Παπαγιαννάκη μου και το χρηματιστή ::::ριο?
Δ: προφανώς // ΒΕΒΑΙΩΣ ΒΕΒΑΙΩΣ ΒΕΒΑΙΩΣ
ΣΤ: ποιοι τα διεύθυναν αυτά τα πράγματα ?
Π: ναι κύριε Λοβέρδο
ΣΤ: ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ δεν τα διεύθυναν? Πάρθηκε κανένα μέτρο?
- 120 **Δ:** // βεβαίως δεν έχω αντίρρηση γι' αυτό

- 125 B: // @@@ από την αρχή έκανα την εξής σκέψη και και η απορία μου δεν είναι ρητορική (...)είχαμε μία δημοσκόπηση την οποία σχολιάζουμε άλλοι στεναχωρημένοι άλλοι όχι
- Π: / και τον πόλεμο
- B: και ήρθε ο πόλεμος ((χαμόγελο))
- Π: ((γέλια))
- B: ήρθε ο ΠΟΛΕΜΟΣ (...) ο οποίος ήταν η καλή φράση η οποία εκτόπισε (...) ε :::: την μάλλον ε :::: δημιούργησε ΕΚΤΡΟΠΕΣ της συζήτησης (...) φύγαμε από τα οικονομικά μέτρα τα οποία έχουνε προκαλέσει // δυσαρέσκεια
- 130 Π: // πάμε τώρα σ' αυτό
- B: ο:::χι, όχι εμείς εδώ εννοώ τι συζητείται σήμερα πολιτικά
- Π: ΕΝΝΟΕΙΤΑΙ (...) ((είναι αυτονόητο)) // άλλαξε η ατζέντα πάλι
- B: // φύγαμε ακριβώς ((χαμόγελο)) από τα εξωτερικά και συζητάμε την παραλλαγή (...) διότι από την πρώτη στιγμή όλη αυτή η ιστορία της διαπλοκής (...) είναι μία
- 135 επικοινωνιακή παραλλαγή από πλευρά κυβέρνησης (...) που όμως // η εμβέλεια της τελείωσε (...) ΑΡΑ ΑΡΑ ΑΡΑ ΑΡΑ είμαστε
- Z: // κύριε Τράγκα μήπως έκανε σαφή επικοινωνιακή πολιτική η κυβέρνηση?
- B: σε στο στο πλαίσιο μιας επικοινωνιακής πολιτικής που εξήντησε τα όρια της ετελεύτησε (...) τον βίον και θα αρχίσουμε να συζητάμε από δώ και πέρα (...) και το
- 140 φθινόπωρο::: με ΠΟΛΥ πιο μεγάλη ένταση (...) προβλήματα που 'χουν να κάνουν με την οικονομία, με την αγοραστική δυνατότητα του πολίτη, και με τα εξωτερικά // κύριε Χατζηνικολάου
- Π: // το ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ ετοιμάζετε κάτι ?γιατί σας βλέπω // όλους στο ΠΑΣΟΚ να μιλάτε για τα φύλλα τα φθινοπωρινά ((γέλια))
- 145 B: // το φθινόπωρο είναι η εποχή που καταρτίζει η κυβέρνηση τον τον ((γέλια)) τον προϋπολογισμό της
- Δ: // ωριμάζουν τα πράγματα ((γέλια))
- B: = εκεί θα πρέπει να πει ε::: τι θα κάνει με την φορολογία? Τι θα κάνει // με τις αυξήσεις?
- 150 Π: // το χρονοδιάγραμμα εκεί λέει κύριε Λοβέρδο ότι θα γίνει εκεί?
- B: ναι νομίζω ναι κύριε // Χατζηνικολάου
- Π: // θα είναι φθινοπωρινή αντεπίθεση?
- B: // νομίζω ότι θα είναι εφιαλτικό το φθινόπωρο ναι θα είναι εφιαλτικό για την κυβέρνηση

- Π:** για να το λέτε εσείς κάτι θα ξέρετε ((χαμόγελο))
- B:** και όχι γιατί // όλοι ((γέλιο)) όλοι οι δείκτες όλοι οι δείκτες όλοι οι δείκτες οδηγούν εκεί
- Π:** // θα το σχεδιάζετε φαντάζομαι(...) το εφιαλτικό φθινόπωρο ((χαμόγελο))
- B:** // θα έχουμε πια έναν προϋπολογισμό που θα αφορά κύριε Χατζηνικολάου το εκλογικό έτος δύο χιλιάδες έξι θα αφορά το εκλογικό έτος δύο χιλιάδες έξι (...) εκεί θα
- 160 **E:** // Ελπίζω να μην το λέει με μια προσδοκία (...) ικανοποίησης ο κύριος Λοβέρδος ότι έρχεται εφιάλτης
- Π:** ((χαμόγελο))
- 165 **B:** = μετρηθούν (...) οι διάφορες υποσχέσεις με την πραγματικότητα και επίσης θα ΜΕΤΡΗΘΟΥΝ (...) ((γέλιο)) η φορολογία με την πραγματικότητα εκτιμώ :::: ότι από αυτά τα προβλήματα κυβέρνηση ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΤΡΙΨΕΙ (...) δεν μπορεί να φύγει
- Π:** πάντως την ίδια στιγμή που :::: με πολλές ερωτήσεις μου έχω πει σε στελέχη του
- 170 **ΠΑΣΟΚ** ότι η εικόνα που εμφανίζει το κόμμα τους είναι της ωραίας κοιμωμένης του χαλεπά (...) **ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ** εικόνα εμφανίζει και η παράταξή σας κύριε Μητσοτάκη σε ό,τι αφορά τα οικονομικά :::: η **ΑΙΣΘΗΣΗ** που υπάρχει είναι ότι περιμένατε ένα χρό :::: νο από την απογραφή μέχρι σήμερα για να πάρετε το πρώτο μέτρο και το **ΠΡΩΤΟ** μέτρο που πήρατε ήταν μέτρο που θα σας **ΠΡΟΤΕΙΝΕ** πρωτοετής φοιτητής του
- 175 οικονομικού τμήματος της νομικής (...) αν του λέγατε με ποιο τρόπο θα μπορεί να μαζέψει λεφτά
- A:** Δε θα συμφωνήσω
- Π:** / και βέβαια είναι απολύτως βέβαιο ότι **ΔΕ ΘΑ** μάζευε λεφτά όπως **ΔΕ ΘΑ ΜΑΖΕΨΕΤΕ** και εσείς // διότι το **ΦΠΑ** ούτως ή άλλως **ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΤΕ** να τον
- 180 μαζέψετε
- A:** // δε θα δε θα δε θα συμφωνήσω ότι είναι το πρώτο
- Δ:** // @@@ μπορεί να πέσει αν η ανάπτυξη δεν είναι αρκετή
- A:** = δεν είναι το πρώτο μέτρο που πήραμε πάντως (...) δεν είναι το πρώτο μέτρο **ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΗΡΑΜΕ** έχουμε πάρει μία σειρά από μέτρα // να σας προαναφέρω
- 185 **Γ:** // πήραν κι άλλα μέτρα μείωση της φορολογίας του μεγάλου κεφαλαί :::: ου
- A:** όχι μόνο του μεγάλου κεφαλαίου
- Γ:** ((γέλιο)) των επιχειρήσεων
- A:** όχι μόνο του μεγάλου κεφαλαίου

Γ: αύξηση

Α: διότι γενικά καλλιεργείται μία φιλολογία ότι η μείωση της φορολογίας (...) η οποία αποτελεί ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ κομμάτι της πολιτικής μας επιλογής διότι ΜΟΝΟ έτσι θα καταφέρουμε να προσελκύσουμε επενδύσεις και να δημιουργήσουμε θέσεις απασχόλησης αφορά τάχα μόνο τις μεγάλες τράπεζες τις μεγάλες επιχειρήσεις (...) 195 αφορά πάρα πολλούς και μικρούς επιχειρηματίες οι οποίοι μας ακούνε σήμερα όπως πάρα πολλούς μικρούς επιχειρηματίες αφορά και ο αναπτυξιακός νόμος ο οποίος ψηφίσαμε (...) ο οποίος είναι πολύ γενναίος και πολύ τολμηρός (...) και πράγματι τα μέτρα τα οποία αναγκαστήκαμε να πάρουμε στο θέμα του ΦΠΑ // δεν ήτανε ευχά :: ριστο

200 Π: // α :::: ρχίσανε να γίνονται επενδύσεις ?

Β: @@@ // ανάπτυξη με το ΦΠΑ :::: ?

Α: // θα σας θα σας θα σας πω θα σας πω

Β: // και με την αύξηση των @@@ φόρων ?

Α: // θα σας θα σας πω

205 Π: αρχίσανε κύριε Μητσοτάκη να γίνονται επενδύσεις μετά :::: μέτρα αυτά που πήρατε στη :::: φορολογία?

Α: να σας να σας αναφέρω ενδεικτικά μιας και πολλής λόγος γίνεται και για (...) ξένες επενδύσεις κατά πόσον η Ελλάδα είναι ένας ελκυστικός προορισμός για επενδύσεις ότι μόλις πριν από (...) τρεις εβδομάδες ε :::: δύο κορυφαία αμερικάνικα

210 κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών επένδυσαν ένα κόμμα ένα δισεκατομμύ :::: ριο ευρώ για να εξαγοράσουν μία από τις κορυφαίες εταιρίες κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα (...) ΔΕ ΘΑ ΤΟ ΕΚΑΝΑΝ εάν δεν πίστευαν ότι η Ελλάδα είναι ένας ελκυστικός επενδυτικός προορισμός (...) έτσι δεν είναι?

Π: πάντως παράλληλα στην ΒΟΡΕΙΟ Ελλάδα βλέπουμε ΣΥΝΕΧΩΣ να χάνονται οι 215 επιχειρήσεις// διότι περνούν στις γειτονικές βαλκανικές χώρες με φθηνότερο κόστος λειτουργίας

Α: // πάντως ένα ένα ένα σχόλιο ένα σχόλιο για το ΦΠΑ ΕΝΑ ΣΧΟΛΙΟ για το ΦΠΑ μόνο

220 Δ: // @@@ δεν είναι δημιουργία νέας επιχείρησης κύριε Χατζηνικολάου έτσι?

Ε: έτσι έτσι έτσι // έτσι ((συμφωνία)) είναι αλλαγή ιδιοΚΤΗΣΙΑΣ

Π: // έτσι ((συμφωνία))

Δ: = η οποία // δείχνει την αισιοδοξία @@@

A: // δεν έχει σημασία (...) είναι όμως ενδεικτική είναι όμως ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ενός κλίματος // έτσι δεν είναι ?

B: // ο οποίος ο οποίος συγνώμη κύριε Μητσοτάκη ο τομέας της @@@ ήτανε απ' την δημιουργία του ελκυστικός για το ξένο κεφάλαιο έτσι δεν είναι ? // μην το εμφανίζεται αυτό ως @@@ της διακυβέρνησης σας (...) δεν είναι δείγμα του @@@ πολιτικής σας

230 A: // εγώ αναφέρομαι εγώ εγώ αναφέρομαι αναφέ αναφέρομαι σε μία επένδυση η οποία εν πάση περιπτώσει δείχνει ότι κάποιοι ΣΟΒΑΡΟΙ επενδυτές πιστεύουνε την Ελλάδα (...) ως επενδυτικό προορισμό να έρθω λίγο στο ΦΠΑ ε :::: άν το (...) έλλειμμα (...) κύριε Χατζηνικολάου δεν ήταν έξι τοις εκατό αλλά ήταν πέντε τοις εκατό τα μέτρα δεν θα ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΟΥΣΑΝ θα ΜΠΟΡΟΥΣΑΜΕ να πετύχουμε την

235 μείωση από το πέντε στο τρία τοις εκατό με ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ :::: των δαπανών (...) αλλά (...) ΔΥΣΤΥΧΩΣ (...) τα έλλειμμα απεδείχθη ότι δεν ήταν ούτε πέντε τοις εκατό που υπολογίζαμε κάποια στιγμή το φθινόπωρο (...) ήτανε μεγαλύτερο με ρωτάτε αν θα μπορούσαμε να είχαμε πάρει μέτρα πιο νωρίς (...) θα μπορούσαμε

240 πιθανώς να τα 'χαμε πάρει // θα σας πω

Π: // στο ξεκίνημα στο ξεκίνημα της θητείας σας

A: όχι (---) όχι κύριε Χατζηνικολάου στο ξεκίνημα της θητείας διότι θα σας

Π: / ο πρώην πρωθυπουργός ο κύριος Μητσοτάκης ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΟΥΣΕ προεκλογικά ΚΑΙ την νέα δημοκρατία ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΤΟ ΠΑΣΟΚ για την // 245 κατάσταση της οικονομίας (...) και τότε ΚΑΙ ΤΟΤΕ ΠΟΛΛΑ στελέχη της παράταξης σας των κατηγορούσαν

A: // η πλήρης η πλήρης αποκάλυψη

Π: = ΑΝΑΨΕ το κινητό μου διότι την συνέντευξη την είχε δώσει σε 'μένα προεκλογικά

250 A: / την θυ την θυμάμαι πολύ καλά

Π: = και το ΙΔΙΟ βράδυ μου τηλεφώνησαν πολλά στελέχη της νέας δημοκρατίας και μου είπαν ο Μητσοτάκης // υπονομε :::: ύει την προεκλογική εκστρατεία της νέας δημοκρατίας

A: // μπορείτε μπορείτε να κατηγορείται κύριε Χατζηνικολάου την κυβέρνηση ότι 255 εξήντησε

Π: / είπε ο άνθρωπος ούτε Η ΝΤΟΡΑ δεν με πίστεψε

A: = ΔΕΝ ΘΕΛΑΜΕ κύριε Χατζηνικολάου δε θέλαμε // να αυξήσουμε δε θέλαμε να αυξήσουμε τη φορολογία

Π: // το είπε στην τελευταία συνέντευξη που έδωσε

A: = και μπορείτε να μας κατηγορήσετε πιθανώς και θα το δεχθώ (...) ότι ΕΞΑΝΤΛΗΣΑΜΕ τα χρονικά περιθώρια προκειμένου να πειστούμε (...) ότι αυτή η ΕΣΧΑΤΗ λύση ήταν τελικά ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ

B: αυτό είναι εξωραϊσμός // κύριε Μητσοτάκη

A: // γιατί είναι εξωραϊσμός κύριε Λοβέρδο ?

265 **B:** Δεκέμβριο άκουσα τον κύριο Αλογοσκούφη // να λέει ότι η αύξηση του ΦΠΑ σημαί ::: νει λιγότερη ανάπτυξη και λιγότερη κοινωνική συνοχή

A: // γιατί είναι γιατί είναι εξωραϊσμός

B: = δύομισι μήνες μετά τον επιβάλλει

A: σας εξήγησα // ΣΑΣ ΕΞΗΓΗΣΑ γιατί κατά την άποψη μου ήτανε ήτανε

270 **B:** ε ::: εντάξει αυτό σημαίνει ΑΛΛΟΠΡΟΣΑΛΛΗ οικονομική πολιτική

A: = και γιατί κατά την άποψη μου (...) και αν θέλετε αυτήν την άποψη την εξέφρασε (...) και ο κύριος Μπαρόζο αυτήν τη στιγμή (...) ΔΕΝ θα χρειαστούν ΠΡΟΣΘΕΤΑ φορολογικά μέτρα (...) προκειμένου να πετύχουμε τον στόχο (...) της μείωσης του

275 ελλείμματος αλλά (...) η κατάσταση η οικονομική ήταν αυτή την οποία παραλάβαμε

B: / αλλά εδώ // εδώ

A: // αφήστε με να τελειώσω

B: = μιλάμε για για συμφωνία στο πλαίσιο του @@@ του // υπουργού οικονομικών για για ΝΕΑ ΜΕΤΡΑ από το φθινόπωρο

280 **A:** // μιλά μιλάμε (...) που το είδατε αυτό ?

B: το είδα το είδαμε στον τύπο και ΜΑΛΙΣΤΑ

Δ: το ένα τοις εκατό κύριε Χατζηνικολάου πόσο είναι να μας πει ο κύριος Μητσοτάκης

B: = ως ελληνικός λαός // και ως πολιτικός κόσμος δεν είμαστε ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΟΙ

285 **A:** // το ένα τοις εκατό είναι θα σας πω εγώ είναι ΣΧΕΔΟΝ ένα δις

Δ: ένα δις (...) λοιπόν είναι ΤΟ ΙΣΟΔΥΝΑΜΟ κατά ομολο καθ' ομολογία κυβερνητικής (...) πηγής // έτσι ?

B: // με τις @@@ για τις εταιρίες// @@@

Δ: // είναι το ισοδύναμο ΟΧΙ (...) της ε ::: απόσβεσης // εσόδων απ' το λαθρεμπόριο

290 καυσίμων στην Ελλάδα

B: // οχτακόσια εκατομμύρια

Π: ((κουνάει το κεφάλι συμφωνία))

- A: λοιπόν το θέμα του λαθρεμπορίου εμάς μας προβληματίζει πάρα πολύ κύριε Παπαγιαννάκη και το γνωρίζετε πολύ καλά αυτό
- Δ: ναι εγώ // δεν έχω δει όμως καμιά ΣΥΛΛΗΨΗ
- A: // και δεν και ΔΕΝ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι μια πολιτική ε :::: εξαντλείται με την λήψη κάποιον φορολογικών μέτρων (...) αυτή τη στιγμή το βασικό πρόβλημα και αποτυπώθηκε με ΤΡΑΓΙΚΟ τρόπο σε μία έρευνα η οποία δυστυχώς ΔΕΝ ΠΗΡΕ με
- 300 :::: έτσι πολλή δημοσιότητα σχετικά με την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας σε όλους τους δείκτες της ανταγωνιστικότητας (...) η ΕΙΚΟΝΑ που παρουσιάζει η ελληνική οικονομία δυστυχώς είναι ΠΑΡΑ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ άσχημη κατά την άποψη μου το πρόβλημα αυτό είναι ακόμα πιο οξύ απ' ότι είναι το δημοσιονομικό πρόβλημα είναι προφανές ότι δεν αντιμετωπίζεται το πρόβλημα με
- 305 ένα μέτρο μόνο (...) χρειάζεται μία συνολική προσέγγιση (...) η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ έχει εξαγγείλει μία σειρά από μέτρα σε πολλές κατευθύνσεις όπως σας είπα και στην αρχή // κάποια από αυτά τα μέτρα (...) ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΝΟΧΛΗΣΟΥΝ
- B: // θέλω θέλω να σας ρωτήσω κάτι ?
- 310 A: να ρωτήστε κύριε Λοβέρδο
- B: // δεν θα αυξήσετε συνγνώμη δε θα αυξήσετε τους φόρους δεν θα αυξήσετε τους φόρους ΤΕΛΕΙΩΝΩ
- Γ: // θα μπορούσαμε να μιλήσουμε και εμείς ο κύριος Λοβέρδος έχει βρει τον τρόπο ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ // μα τι είναι αυτό το πράγμα ?
- 315 Π: // έρχομαι σε εσάς τώρα κύριε @@@ έρχομαι τώρα
- B: δεν θα αυξήσετε τους φόρους
- Π: // έχετε δίκιο αλλά κάνει καλές ερωτήσεις γι' αυτό τον αφήνω ((χαμόγελο))
- B: // δεν θα αυξήσετε τους φόρους δεν θα (...) έχετε μικρότερη ανάπτυξη (...) έχετε κόσμο ο οποίος δεν αποδίδει ΦΠΑ (...) τότε με ποιο μαγικό τρόπο θα βρείτε τα
- 320 χρήματα αυτά ? ((ειρωνεία))
- A: // κύριε κύριε Λοβέρδο
- Π: // πάντως θα μου επιτρέψετε πριν απαντήσετε κύριε Μητσοτάκη (...) κύριε Λοβέρδο θέλω να επικαλεστώ
- B: παρακαλώ ::::
- 325 Π: = την ΡΗΣΗ ενός ΣΟΦΟΥ συναδέλφου του Γιώργου Οικονομέα (...) το λέω αστεειυόμενος το σοφού συναδέλφου (...) ο οποίος είπε σε έναν συνάδελφό σας στέλεχος του ΠΑΣΟΚ που αγωνιούσε για το πώς θα καλυφθούν τα ελλείμματα που

- 330 το ΠΑΣΟΚ άφησε πίσω το (...) τον τίτλο της ΤΑΙΝΙΑΣ εκείνης που λέει // ΚΟΙΤΑ ΠΟΙΟΣ ΜΙΛΑΕΙ
 B: μα θα σας πω θα πω αυτό αυτό κύριε Χατζηνικολάου σας ευχαριστώ πάρα πολύ που μου το λέτε απλώς κάντε μια στροφή κάντε μια στροφή του αγωνιώδους ερωτήματος
- 335 Π: ΚΟΙΤΑ ΠΟΙΟΣ ΜΙΛΑΕΙ διότι // ΕΝΩ ΤΑ ΑΦΗΣΑΤΕ πίσω σας δείχνετε το :::: ση αγωνία τώρα για το πώς θα καταφέρουν οι άλλοι να τα μαζέψουνε που ΕΙΛΙΚΡΙΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΑΝ ΝΑ ΕΙΣΤΕ ΑΛΛΟΙ ((γέλιο)) ΣΑΝ ΝΑ ΕΙΣΤΕ ΑΛΛΟΙ
 A: / μα έτσι θέλουν να παρουσιάζονται ((γέλιο))
 B: = γιατί πά :::: λι αυτό πά :::: ει στο ΠΑΣΟΚ που αυτό φταίει για όλα για αυτά :::: και όσα θα γίνουν τα επόμενα χρόνια
 Π: ε :::: για ορισμένα φταίει
- 340 B: με συγχωρείτε πάρα πολύ
 Π: για ορισμένα φταίει
 B: // οι αριθμοί οι αριθμοί οι αριθμοί οι αριθμοί οι αρ
 Π: // και ΕΠΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΣ η εκλογική ήττα ΔΕΝ ΕΣΒΗΣΕ όλο σας το
- 345 παρελθόν
 B: ΚΑΘΟΛΟΥ καθόλου
 Π: δεν το έσβησε διότι ακούω // ακούω και το επιχείρημα ΕΜΕΙΣ ΧΑΣΑΜΕ
 B: // και το καλό ε ? φαντάζομαι εννοείται γι αυτό εννοείται και το καλό παρελθόν ?
 Π: και το καλό παρελθόν ΒΕΒΑΙΩΣ το εννοώ
 B: // εννοείται και το καλό (...) ωραία (...) το σημειώνω και 'γώ
- 350 Π: // ΒΕΒΑΙΩΣ εννοώ
 B: εγώ όμως εγώ όμως
 Π: / όπως ΕΠΙΣΗΣ θεωρώ ότι η χρήση του κακού παρελθόντος σας // από την νέα δημοκρατία έχει έχει καταντήσει κουραστική
- 355 B: // και το έχετε πει σας έχω ακούσει να το λέτε αυτό βεβαίως ναι βεβαίως όμως όμως // οι αριθμοί της ελληνικής οικονομίας οι αριθμοί της ελληνικής οικονομίας
 A: // βλέπετε ότι εγώ δεν το έκανα αυτό κύριε Χατζηνικολάου σε αυτή τη συζήτηση
 Π: // σήμερα όχι ΕΣΕΙΣ όχι ΚΥΡΙΕ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ
 B: = οι αριθμοί της ελληνικής οικονομίας διαμορφώθηκαν από την μετά λόγου
- 360 πολιτική γνώσεως εντός εισαγωγικών της νέας δημοκρατίας τώρα που είναι επί υπό επιτήρηση ΕΜΕΙΣ θέτουμε αυτά τα ερωτήματα νομίζω με ΠΟΛΥ ΒΑΣΙΜΟ τρόπο
 A: ωραία να σας να σας πω ένα στοιχείο μόνο μιας και μιλάτε για φορολογία

Π: ΠΟΛΥ ΣΥΝΤΟΜΗ απάντηση για να πάω στον κύριο Κόρακα

ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 2 (κ2)

Με τα μάτια της Έλλης, 10.05.05

Θέμα: η καθαίρεση του Πατριάρχη Ειρηναίου

Πρόσωπα του διαλόγου:

Π: παρουσιάστρια η Έλλη Στάη

A: Γιώργος Τράγκας- εκδότης, διευθυντής εφημερίδας «Η Χώρα»

B: Γιώργος Αντωνίου- δημοσιογράφος

Γ: Γρηγόρης Καλοκαιρινός- δημοσιογράφος

Δ: Ιωάννης Κονιδάρης- καθηγητής Νομικής Σχολής

E: Στυλιανός

ΣΤ: Παναγιώτης Σταυρόπουλος- πρόεδρος φίλων Παναγίου Τάφου

Z: Γιώργος Μουστάκης- Θεολόγος

H: Μάκης Γεωργίου- δημοσιογράφος

Θ: Αλφαντάκης- δικηγόρος

I: Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος- υπεύθυνος οικονομικών πατριαρχείου

ΙΑ: Φραγκίσκος Ραγκούσης- δικηγόρος Ειρηναίου

ΙΒ: Ησύχιος- Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος

Π: λοιπό:::ν ε::: συνεχίζουμε την πάρα πολύ ζωνρή συζήτηση γιατί είναι ΠΟΛΥ ζωνρά αυτά που συμβαίνουν στα Ιεροσόλυμα ΔΥΣτυχώς (...) // συνδεθήκαμε::: πάλι με τα Ιεροσόλυμα

ΙΑ: // θέλω να απαντήσω και 'γώ κυρία Στάη

5 **Π:** = και θέλω να δώσω τον λόγο στον μητροπολίτη Καπιτωλιάδος ΗΣΥΧΙΟ // με ακούτε ?

ΙΑ: // όχι δυο λεπτά κυρί:::α Στάη // πριν δώσετε τον λόγο θα μου::: όχι όχι

Π: // Ο:::ΧΙ::: (...) κύριε Ραγκούση αφήστε με να δώσω τον λόγο (...) λοιπόν

ΙΑ: = όχι υπάρχει ένα προσωπικό θέμα υπάρχει ένα προσωπικό να το // @@@

10 πιστεύω

Π: // για ΠΕΣΤΕ μας το προσωπικό

- ΙΑ: κοιτάζετε έγιναν κάποιες κρίσεις
Π: ναι
ΙΑ: για το εάν και πόσα λεφτά πήρα από την αγιοταφίτικη αδελφότητα έ ::::να,
15 Π: ναι
ΙΑ: = το εάν εγώ ΚΑΤΟΙΚΟεδρεύω κάτω στα Ιεροσόλυμα
Π: ναι
ΙΑ: = και θέλω να απαντήσω (...) ότι εγώ τους τελευταίους δύο μήνες κατέβηκα ΔΕΚΑΤΡΕΙΣ φορές
20 Π: μ::: ((συμφωνία))
ΙΑ: ούτε γραφεία έκλεισα (...) ούτε κατοικοεδρεύω εδώ
Π: μάλιστα
ΙΑ: γιατί ελέχθησαν σαν ΠΙΣΩΠΛΑΤΕΣ αν θέλετε και κάτω από τη μέση (...) α::: // μαχαιριές ορισμένα πράγματα
25 Π: // ΩΡΑΙΑ καλά κάνατε και το διευκρινίσατε ντάξει
ΙΑ // δεκατρείς φορές
Π: // θα σας δώσω το λόγο μετά κύριε ΡΑΓΚΟΥΣΗ
ΙΑ: όχι όχι ένα λεπτό ένα ΛΕΠΤΟ εγώ λοιπόν @ @ @
Π: / ε ναι αλλά ΤΕΛΕΙΩΣΤΕ αυτό το λεπτό
30 ΙΑ: = είμαι μαχόμενος δικηγόρος
Π: / ΒΕΒΑΙΩΣ και είστε
ΙΑ: = και δεν είμαι ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ούτε μετεξέλιξη του Καραμουτσούνη (...) κι όποιος ΜΙΛΑΕΙ μαζί μου θα με ΣΕΒΕΤΑΙ (...) ΕΓΩ ΤΑ ΛΕΦΤΑ ΜΟΥ ΤΑ ΒΓΑΖΩ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (...) ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΠΟ ΕΡΑΝΟΥΣ
35 Π: ωραία (...) λοιπόν
ΙΑ: = ΤΕΛΕΙΩΣΑ
Π: τελεία και θα απαντήσει μετά ::::
ΣΤ: εγώ θα σε κάνω // δικηγόρο κύριε Ραγκούση γιατί
Π: // ΛΟΠΙΟΝ
40 ΣΤ: = η δουλειά μου δεν είναι πρόεδρος // αυτό είναι
Π: // λοιπόν κύριε Σταυρόπουλε ?
ΣΤ: = τυπικό (...) εγώ είμαι επιχειρηματίας στο επάγγελμα (...) // και σου μιλάω
ΙΑ: // έχω έχω υπερασπίσει πολλούς προέδρους (...) έχω υπερασπίσει πολλούς προέδρους

- ΣΤ: ειλικρινά θα σε χρησιμοποιήσω για δικηγόρο μου (...) γιατί σε σέβουμαι δεν σου Πα ποτές που κατοικοεδρεύεις σου είπα όμως σαν επαγγελματίας ΣΕ ΣΕΒΟΥΜΑΙ
- Π: ωραία ΛΟΙΠΟΝ (...) λοιπόν τελείωσε λοιπόν τελείωσε γιατί δεν αφορά το θέμα
- 50 μας αυτό έκλεισε (...) ΛΟΙΠΟΝ στον :::: μητροπολίτη Ησύχιο πάω λοιπόν καλησπέρα σας τι κάνετε // σεβασμιότατε ?
- ΙΒ: // καλησπέρα σας κυρία Στάη // τι κάνετε ?
- Π: // λοιπόν επειδή ΑΚΟΥΣΤΕ με θέλω να σας ρωτήσω κάτι επειδή εδώ γίνεται πολύ μεγάλη συζήτηση (...) εά:::ν η πλειοψηφία από σας είναι ΕΝΑΝΤΙΟΝ του
- 55 πατριάρχη Ειρηναίου (...) και επειδή ελέγχθησαν πολλά ότι κάποιιοι αλλαξοπίστησαν (...) το τελευταίο διάστημα τις τελευταίες μέρες (...) και μάλιστα αφήνουν και πολλά υποΝΟΟΥΜΕΝΑ και επειδή εσείς είστε ΕΝΑΣ απ' αυτούς ήσασταν ΠΟΛΥ κοντά στον πατριάρχη Ειρηναίο (...) και τώρα είστε ΕΝΑΝΤΙΟΝ του πέστε μας ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ και είστε εναντίον του ? και ΓΙΑΤΙ?
- 60 ΙΒ: // ε:::
- Π: // με ΑΚΟΥΤΕ?
- ΙΒ: = πολύ ευχαρίστως κυρία Στάη
- Π: ναι
- ΙΒ: μόνο που δεν θέλω να με διακόπτει ΚΑΝΕΝΑΣ
- 65 Π: εντάξει θα το προσπαθήσω εγώ (...) // να μην σας διακόψει ΚΑΠΟΙΟΣ
- ΙΒ: ευχαριστώ πολύ
- Π: και αν χρειαστεί θα σας διακόψω εγώ έ:::τσι ?
- ΙΒ: ευχαριστώ πάρα πολύ
- 70 Π: παρακαλώ
- ΙΒ: θα αρχίσω από μια ανακοίνωση του πατρός Ειρηναίου προΧΘΕΣ (...) εις τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (...) που είπε ότι::: (...) τον ρώτησε κάποιος (...) γιατί (...) ο πατριάρχης δεν ε::: έχει εμπιστοσύνη λέει στον Ησύχιο ?
- Π: ναι
- 75 ΙΒ: επειδή τον άφησα (...) ο πατριάρχης απλώς δεν μου είχε εμπιστοσύνη ΚΑΘΟΛΟΥ // ήμουν συνεργάτης και προσπαθούσα (...) να τον στηρίξω
- Η: // με τον Βαβύλη όμως // σας έστειλε στην Πάτρα να δείτε τον νομάρχη
- Z: μόνος του πήγε
- Η: με τον Βαβύλη σας έστειλε στην Πάτρα να δείτε τον νομάρχη
- 80 Z: ΜΟΝΟΣ του πήγε μόνος του
- Η: ΣΕΒΑΣΜΙΟΤΑΤΕ ΗΣΥ:::ΧΙΕ στην Πάτρα (...)

IB: περιμέντε

H: = στον νομάρχη (...) μαζί με τον Βαβύλη

85 IB: α::: ((κατάλαβα)) μισό λεπτό να κάνουμε και αυτήν την παρένθεση (...) ακούτε
εδώ (---) εγώ ::: κατ' εντολήν (...) του μακαριότατου ΕΠΗΓΑ να κάνω εράνους για
μια εκκλησία και ένα σχολείο του θα χτίζαμε (...) ό:::ταν ήταν ο απόστολος
ΦΩΚΑΣ όπως τον ξέραμε (...) εις τα Ιεροσόλυμα και που τον γνώρισα μια βδομάδα
πριν την ενθρόνιση (...) και μετά την ενθρόνιση ΕΦΥΓΕ ο ά:::νθρωπος (...) ε:::γώ
προσωπικά (...) και, Ο:::ΛΟΙ οι πατέρες εδώ τον γνωρίζαμε τον άνθρωπο (...) ΔΕ

90 μας έκανε ΚΑΜΙΑ ΝΥΞΗ για τίποτε ήταν ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΣΤΑΤΟΣ

Z: Στο μπράτσο του ΟΜΩΣ (...) είχε το // όνομα του Ειρηναίου

Π: ((χαμόγελο))

IB: λοιπόν// μη μην με διακόπτεις κύριε Ραγκούση κάνε τη δουλειά σου και θα τα
95 ακούσεις και συ

Z: // στο μπράτσο του είχε το όνομα του Ειρηναίου @@@

IB: λοιπόν (...) // όταν έφυγε ο άνθρωπος

Z: // στο μπράτσο του είχε το όνομα του ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ

Π: δεν μίλησε // ο κύριος Ραγκούσης σεβασμιώτατε

100 IB: ότ όταν έφυγε ο άνθρωπος (...)// με συγχωρείτε

Π: // ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΠΟΛΥ ΚΑΝΤΕ μου την χάρη να μας πείτε (...) για // ΠΟΙΟ
λό:::γο στράφηκε εναντίον του πατριάρχη Ειρηναίου ?

IB: όταν έφυγε ο άνθρωπος απ' τα Ιεροσόλυμα

IA: // ο Ραγκούσης του ε::: τον ενοχλεί τον άνθρωπο τον πατριαρχικό επίτροπο δεν
105 τον ενοχλεί κανας άλλος

IB: ζητώ συγνώμη // ζητώ ΣΥΓΝΩΜΗ

Π: // σεβασμιώτατε ΚΑΝΤΕ μου αυτή τη χάρη ΠΕΣΤΕ μας έτσι με ΚΑΘΑ:::ΡΑ:::
λόγια // γιατί στραφήκατε εναντίον του Πατριάρχη ?

IB: = // όχι όχι @@@ το θέμα του Βαβύλη (---) μου έθιξε το θέμα του Βαβύλη και
110 οφείλω να το αναπτύξω όχι @@@

Π: / ναι σας το έθεσε σας το έθεσε το θέμα του Βαβύ:::λη:::

IB: θα τελειώσω πολύ γρήγορα // μην ανησυχείτε

Π: // εντάξει θα το πούμε μετά αυτό ελάτε να πιάσουμε το νήμα τώρα (...) να δούμε
τι θα γίνει με τον πατριάρχη εκεί πέρα και μετά θα δούμε και // το μπράτσο του
115 Βαβύλη που λέει ο ::: Μουστάκης ((χαμόγελο))

IB: // λοιπό δεκατέσσερις συνοδικοί δεκατέσσερις συνοδικοί έχουν υπογράψει (...)

- Π:** / ωραία (...) αυτά τα ΞΕΡΟΥΜΕ πέστε μου // κάτι (...) εδώ επ επ εδώ ελέχθη ότι
ΙΒ: // ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΠΕΝΤΕ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ ΠΕΝΤΕ πατέρες έχουν υπογράψει
- 120 **Π:** = ότι εκβιαστήκατε εδώ λέει ότι κάποιιοι εκβιαστήκατε για να υπογράψετε
εναντίον του πατριΑΡΧΗ.
ΙΒ: ΟΠΟΙΟΣ
Π: / ΕΙΝΑΙ ΈΤΣΙ?
- 125 **ΙΒ:** όποιος έχει ΜΙΑ απόδειξη να τη δείξει για ΟΠΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ (...) που
125 εκβιάστηκε
Ζ: // ο Ειρηναίος το λέει αυτό
ΙΒ: // αλλά οι εκβιασμοί είναι εκ μέρους του μακαριότατου που ΣΥΝΕΧΩΣ
ΚΑΤΑΡΙΕΤΑΙ ΤΟΥΣ ΑΔΕΛΦΟΥΣ που υπογράφουν το σημείωμα αυτό
- 130 **Ζ:** ο Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος το λέει αυτό σεβασμιότατε και το επαναΛΑΜΒΑΝΕΙ
ότι εκβιάστΗΚΑΝΕ, ότι απειλΗΘΗΚΑΝΕ τώρα προ ολίγου το είπανε ο
πανοσολογιότατος ΠΡΩΗΝ καθηρημένος κύριος Ειρηναίος
Π: // εδώ είναι μαζί μας ο κύριος Ειρηναίος κύριε Μουστάκη (...) ΕΔΩ είναι
ΙΒ: // να φέρει κάποιον να φέρει οποιονδήποτε που εκβιάστηκε ΕΝΑΝ να φέρει μόνο
- 135 **Ζ:** // δεν έχει ούτε ένα παράδειγμα ο Ειρηναίος (...) λέει
Ι: // και ακούω και τις τραγικές διαΚΡΙΣΕΙΣ
Ζ: = ο σεβασμιότατος (...) κρατήστε το // παρακαλώ (...) κυρία Στάη
Π: // μπορείτε να τους αφήσετε να μιλήσουνε // μεταξύ τους να δούμε::: εάν
Ζ: // κρατήστε το παρακαλώ κυρία Στάη αυτό (...) το λέει ο σεβασμιότατος
- 140 **Π:**= είναι έτσι όπως τα λέτε // ο ένας ή ο άλλος
Ζ: ναι ναι ναι έ:::τσι
ΙΒ: ήταν ήταν ο τελευταίος που υπέγραψε να σας πω εγώ(...) ο πατήρ Ιγνάτιος α:::πό
το::: το χωριό των ποιμένων μόλις υπέγραψε τον παίρνει τηλέφωνο και τον
- 145 **ΚΑΤΑΡΑΣΤΗΚΕ ΓΕΝΕΕΣ ΔΕΚΑΤΕΣΣΕΡΙΣ**
Ζ: / να του κοπούν τα χέρια δηλαδή
Π: μα τώρα δεν κατά
Ζ: // να του κοπούν τα χέρια και να το ξανακάνει
ΙΒ: μα τι λέτε τώρα @ @ @ και να του πέσουνε τα μαλλιά
- 150 **Π:** κύρια Μουστά:::κη κι εγώ θα σας κόψω το μικρόφωνο εάν συνεχίσετε αυτές τις
παρεμβάσεις και παρακαλώ και τον σκηνοθέτη (...) ό:::ταν δεν μπορούμε να
καταΛΗΞΟΥΜΕ σε μια ολοκληρωμένη πρόταση σας παρακαλώ πολύ να κλείνουν το
μικρόφωνο(...) δεν μπορώ να συνεχίσω συζήτηση έτσι γιατί δεν θα καταλάβει κανείς

απ' όσους μας παρακολουθεί (...) λοιπόν(...) για πέστε μου τώρα σεβασμιότατε γιατί::: είναι μαζί μας και ο πατέρας Ειρηναίος (...) ο οποίος είπε ότι εκβιαστήκατε πολλοί από εσάς (...) και επειδή εσείς αλλάξατε (...) // το τελευταίο διάστημα γι' αυτό το ανέφερα εδώ

IB: // εγώ(...) ΑΚΟΥΣΤΕ να λέει προσωπικά ΠΟΙΟ ΟΝΟΜΑ ? ΠΟΙΟ όνομα ? να πει προσωπικά

160 Π: ωραία (...) ((συμφωνία)) πατέρα Ειρηναίε πείτε μας ποιοι είναι αυτοί που εκβιαστήκανε ? για να δούμε τι έγινε τελοσπάντων

IB: μήπως εγώ μήπως εγώ // προσωπικά εκβιάστηκα από κανέναν?

I: // και σε μένα και σε μένα με ανάγκασαν να υπογράψω με τον τρόπο τους // και σε

IB: // σε ανάγκασαν ? τότε γιατί δεν υπέγραψες ? σε ανάγκασαν ? πώς σε ανάγκασαν

165 ευλογημένε?

I: = σε@@@ προτίμησα γρονθοκοπήθηκα, μου στραμπουλήξαν το χέρι, με ρίξαν κάτω

IB: ((γέλιο))

170 I: = διάκονοι και άλλοι μας έπαιρναν τηλέφωνο // ΚΛΑΙΓΟΝΤΑΣ ότι τους απειλούν πρέπει να υπογράψουν γιατί διαφορετικά θα βρεθούν εκτός και θα υπάρχει πρόβλημα

IB: // εδώ είναι πράγματι εδώ είναι πράγματι που ΓΕΛΑΝΕ

175 I: = και έγινε ένας εκβιασμός ΣΥΝΕΙΔΗΣΕΩΝ κυρία Στάη (...) από αυτήν την ομάδα των στασιαστών(...) που δημιούργησαν ένα σχίσμα (...) μία παραसυναγωγή(...) εναντίον του πατριάρχη (...) // δεν είναι θέμα η πλειοψηφία ή η μειοψηφία δεν είναι εν είναι ένας ? δύο? Πέντε? Δέκα? Ή τριάντα? το θέμα είναι που βρίσκεται η αλήθεια κυρία Στάη(...) η οποία παραβιάζεται παράφορα (...) απλά(...) βρήκαν ως ΑΙΤΙΑ (...) // τα δημοσιεύματα των εφημερίδων για να μπορέσουν να

180 IB: // @@@ φήμες μιλάει ο πατήρ Ειρηναίος (...) όταν κατάλαβε ότι είχαν μαζευτεί οι υπογραφές όλες ήτανε πολύ αργά και κανένας δεν ΚΑΤΑΔΕΧΤΗΚΕ να του ζητήσει την υπογραφή του γιατί τέτοιες υπογραφές ΔΕΝ ΤΙΣ ΔΕΧΕΤΑΙ κανένας

185 Π: ΠΑΤΕΡΑ ΕΙΡΗΝΑΙΕ αφήστε τον να σας απαντήσει πατέρα Ειρηναίε αφήστε τον να σας απαντήσει του είπατε ότι κάναν όλα αυτά τελοσπάντων

I: μάλιστα

Z: είναι και μητροπολίτης στο κάτω κάτω ο::: γέροντας

A: ναι αλλά αυτά που περιγράφει ο // Ειρηναίος ούτε @@@ δεν τα κάνει όταν

190 αλλάζει νονούς (...) στις διάφορες περιοχές (...) δεν είναι ((δεν είναι πράγματα αυτά))

- IB: // ακούστε να δείτε δεν (...) δεν ε :::: επιχείρησε κανένας να ρωτήσει τον κύριο Ειρηναίο να υπογράψει διότι ΞΕΡΟΥΝ
- Z: / έτσι (...) ότι είναι φανατικός
- IB: = ΟΛΗ η αδερφότητα ξέρει ότι αυτή η ομάδα είχε φύγει επί Διοδώρου @@@
- I: ρωτήστε συγγνώμη σεβασμιότητα ρωτήστε τον Ελευθερουπόλεως Χριστόδουλο όταν με έπιανε απ' τα γένια και δίπλα του ο πατήρ Φιλόθεος με χτυπούσε (...) που δεν υπέγραψα γιατί το έκανε (...) ρωτήστε τον και // θα λάβετε την απάντηση
- IB: όχι γιατί δεν υπέγραψες πατέρα Ειρηναίε (...) γιατί δεν παρέδιδες τα κλειδιά της οικονομικής (...) κάνεις ΜΕΓΑΛΟ λάθος
- 200 I: γιατί // δεν υπέγραψα σεβασμιότητα
- Π: // ΛΟΙΠΟΝ τώρα ήρθαμε σ' ένα επίμαχο σημείο ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΑΛΩ πέστε μου κάτι (..) πόσο είναι αυτό το χρήμα το
- 205 IB: α::::κούστε να δείτε
- Π: οποίο ετησίως μπαίνει στο:::: πουγκί για να το πω έτσι του πατριαρχείου // πέστε μου σας παρακαλώ γιατί έχω μια τεράστια απορία
- IB: // α:::: ((ναι)) ακούστε να δείτε
- 210 Π: = γιατί φοβάμαι ότι // ό::::λα γίνονται για το πάπλωμα των χρημάτων
- I: // κυρία Στάη όταν @@@ κυρία Στάη @@@
- IB: όχι όχι δεν είναι καθόλου // για το πάπλωμα ακούστε (...) θα σας πω κάτι και θα καταλάβετε
- Π: // ωραία ((συμφωνία)) Πε ξέρει κάποιος εσείς πατέρα Ειρηναίε είστε που είστε και υπεύθυνος // πέστε μου πόσα είναι τα χρήματα που εισπράττει το πατριαρχείο ετησίως ?
- 215 I:// θα σας πω θα σας θα θα σας πω αμέσως κυρία Στάη (...) όταν θα εγκριθεί (...) το σχετικό βιβλίο που θα // θα αναγράφει τα χρήματα
- IB: / ακούστε με ακούστε με δυο λεπτάκια το Σάββατο
- 220 Π: // είναι ένα κόμμα πέντε εκατομμύρια δολάρια την εξαρχία (...) είναι τόσα?
- IB: πού είναι αυτά?
- I: όταν κυρία Στάη όταν @@@ // αναλάβει εδώ και δύο μήνες την οικονομική επιτροπή και μέσα σ' αυτό το διάστημα έχω ξεκινήσει
- A: // από τον οβολό των προσκυνητών χώρια το χρυσάφι απ' τα τάματα
- 225 I = καταγραφές και αναλύσεις περιουσιακών στοιχείων // όταν θα εκδώσουμε εάν με αξιώσει ο Θεός εάν με αξιώσει ο Θεός

- Π:** // ε::: καλά::: τώρα μη μας λέτε ότι δεν είναι γνωστά τα :::: στοιχεία τα περιουσιακά και τώρα θα ΤΑ ΒΡΕΙΤΕ
- 230 **I:** = // σχετικά με τις εισπράξεις τις ετήσιες (...) και τις δαπάνες του πατριαρχείου θα ενημερωθεί ό:::λος ο λαός
- Π:** / λοιπόν
- IB:** // @@@ για το σχετικό θέμα των χρημάτων του Σαββατοκύριακου σας παρακαλώ
- I:** = το θέμα είναι (...) που είπατε πριν για το πάπλωμα και αυτό είναι το θέμα ότι
- 235 **Z:** σεβασμότητα Καπιτωλιάδος σεβασμότητα Καπιτωλιάδος
- I:** = κόβονται οι συναλλαγές που κάνανε τόσα χρόνια@@@
- Π:** ε::: θα παρακαλέσω τον κύριο Νταούλη αυτό που τον παρακάλεσα πριν (...) λοιπόν σας ακούμε
- Z:** μπορώ να κάνω μία ερώτηση κυρία Στάη?
- 240 **Π:** όχι όχι όχι
- Z:** όχι?
- Π:** ΟΧΙ θα σας παρακαλέσω (...) σας παρακάλεσα και πριν ένας ένας θα σας δίνω τον λόγο λοιπόν
- 245 **IB:** μπορώ να μιλήσω?
- I:** = και τις οποίες είχε ξεκινήσει να τις κόβει ο πατριάρχης Ιεροσολύμων Ειρηναίος όλοι αυτοί οι άνθρωποι έχασαν αυτό το πάπλωμα και βρήκαν τώρα την ευκαιρία μα τα δημοσιεύματα (...) των συμβάσεων από Παπαδήμα όπως εμφανίζονται (...) και έκαναν όλο όλο αυτό το πράμα // αλλά τελικά κυρία Στάη είναι επέμβαση @@@
- 250 **IB:** // μην ανοίγει πληγές γιατί δεν ξέρει να τις κλείσει
- Π:** // α::: τώρα πατέρα Ειρηναίε με συγχωρείτε πάρα πολύ αλλά αυτός ο κύριος Παπαδήμας ήτανε::: άνθρωπος του ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ του πατριάρχη δεν ήτανε ΔΙΚΟΣ ΜΟΥ με συγχωρείτε τώρα
- 255 **I:** // κυρία Στάη ο Παπαδήμας ήταν άνθρωπος που κοιτούσε το συμφέρον του
- IB:** // σκαλίζει πολλές μεγάλες πληγές (...) και δεν θα τον φτάσει ούτε ο **Π:** όχι Ιορδάνης ποταμός να τις καθαρίσει
- IB:** // λοιπόν ακούστε με παρακαλώ ακούστε για τα θέματα του Σαββάτου και της Κυριακής τι έγινε για να καταλάβετε πολλά
- 260 **I:** // λοιπόν θέλω να σας πω το εξής (...) ότι οι νομικοί σύμβουλοι της @@@
- Π:** πατέρα Ειρηναίε ακούτε? Και τον άλλον που μιλάει? Ακούτε? ή έχετε πρόβλημα στο ακουστικό?

I: δεν ακούω όχι(...) δεν ακούω όχι

Π: γιατί μιλάει ο σεβασμιότατος ((γέλιο)) Ησύχιος τώρα

I: με συγχωρείτε δεν τον ακούω ((γέλιο))

Π: εντάξει ναι ((δίνει τον λόγο στον IB))

IB: το Σάββατο

Π: ναι

270 IB: ήρθε ο υπεύθυνος της κουζίνας (...) ο πατήρ Αγαθάγγελος (...)

Π: ((χαμόγελο))

IB: και μου λέει (...) ΘΕΛΩ λεφτά για να φτιάξω φαγητό για την Κυριακή του λέω έλα στην αρχιγραμματεία θα σου δώσουμε

275 IB: = έρχεται και παίρνει τα χρήματα που χρειαζόταν και πήγε και αγόρασε τα τρόφιμα (...) και του ΛΕΩ αύριο αυτά σου φτάνουνε (...) από αύριο ο πατήρ Χρυσόστομος του αμβά Γερασίμου

I: // δηλαδή είχε άλλο ταμείο ο Καπιτωλιάδος Ησύχιος και πλήρωνε χρήματα ? (...) δεν υπάρχει οικονομική επιτροπή του πατριαρχείου? Κυρία Στάη δεν γίνεται να μην μιλήσω

280 IB: // είχε διευθετημένους επί δύο μήνες να πληρώσει τα πάντα για την ε:::: για την κουζίνα και για την @@@ επί δύο μήνες συνεχόμενα

Π: ναι δεν καταλαβαίνω κι εγώ γιατί αυτά είναι πάρα πολύ εξευτελιστικά πράγματα

X: // έτσι μπράβο

285 IB: // ό::::χι είναι πάρα πολύ @@@

I: // επειδή εκείνοι θέλουνε να πανλειουργεί το πατριαρχείο πρέπει να να σκύβουμε το κεφάλι σ' αυτό ?ε:::: όχι δα

Π://είναι πολύ εξευτελιστικά πράγματα (---) και μετά είδαμε κάποιον παπά να τα βάζει κάτω από τα ράσα του

290 I: δεν είδατε τους Άραβες δίπλα στον πατέρα // Δημήτριο που βούτηξαν μια δεσμίδα και την έβαλαν στην τσέπη τους? τα χρήματα τα μεταφέρουμε κύριε Στάθη στο σαράφη (...) για τις μετατροπές

Π: // λοιπόν (---) λοιπόν θα δώσω τον λόγο στον καθηγητή κύριο Κονιδάρη(...) ΠΑΤΕΡΑ ΕΙΡΗΝΑΙΕ να κάνουμε έτσι ένα μικρό διάλειμμα από:::: αυτό το πάθος

295 εκεί των Ιεροσολύμων να δώσω τον λόγο στον καθηγητή τον κύριο Κονιδάρη κύριε Κονιδάρη πώς μπορεί να λυθεί αυτό το θέμα τώρα που έχει:::: έτσι όπως έχει:::: ανακύψει τώρα μέχρι στιγμής? Θα πάει μέχρι εσχάτων ο πατριάρχης όπως λέει ? (...) θα υπάρξει :::: θα αναγνωριστεί η πλειοψηφί::::α που έχει σχηματιστεί σήμερα

εναντίον του ?και ποια θα είναι η διαδοχή? Γιατί αυτό το πράγμα δεν μπορούμε να το ζούμε συνέχεια

305 Δ: κυρία Σταή εσιώπησα ΑΙΔΗΜΟΝΩΣ όπως είδατε διότι νομίζω ότι σ' αυτές τις περιπτώσεις (...) πρέπει να σιωπά κανείς για να ακούγεται όλο αυτό όλο αυτό το (...) το ό,τι ακούστηκε που πείθει ότι η κρίση αυτή στα Ιεροσόλυμα είναι ΒΑΘΥΤΑΤΗ κρίση (...) η οποία είναι η συνέπεια (...) μιας διαλύσεως που υπήρχε ήδη επί Διοδώρου και την οποία την είχαν ζήσει (...) όλοι όσοι είχαν επαφή με τα θέματα αυτά (...) η οποία όμως (...) στη συνέχεια (...) προχώρησε διότι ο ΝΕΟεκλεγής πατριάρχης (...) προφανέστατα(...) ΔΕΝ κατόρθωσε να ΣΥΝΕΝΩΣΕΙ την ΑΛΛΗΛΟΣΠΑΡΑΣΟΜΕΝΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ όχι μόνο δεν κατόρθωσε να συνενώσει (...) εκείνους οι οποίοι ήταν (...) οι αντίπαλοι του αλλά έχασε και τους φίλους του (...) όπως απεδείχθη (...) από εκείνους οι οποίοι ήταν μαζί του και τώρα μετακινήθηκαν στην ΑΛΛΗ πλευρά (...) έχουμε λοιπόν ένα ζήτημα το οποίο ΑΠΟ εκκλησιαστικό έχει μεταβληθεί τώρα σε ΠΟΛΙΤΙΚΟ ζήτημα και τελικά και σε εθνικό ζήτημα(...) ΚΑΙ ΤΩΡΑ φοβάμαι ότι ανάγεται και σε ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟ ζήτημα (...) διότι είναι προφανές ΟΤΙ ο πατριάρχης μόνος του ή επί τη βάση συμβουλών(...) 310 έρχεται σε αντίθεση με τον οικουμενικό πατριάρχη (...) ο οποίος παρενέβη (...) με ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΟΧΗ (...) και χωρίς να κάνει (...) κάτι το οποίο θα μπορούσε να το θεωρήσει // ως αντικανονικό

320 Π: // γιατί λέτε υπήρξε αυτή η οξύτατη αντίθεση του::: πατριάρχη Ειρηναίου ?

Δ: εγώ νομίζω ότι προδίδει ΑΔΥΝΑΜΙΑ η οξύτατη αυτή αντίδραση

Π: ((συμφωνία))

Δ: = // διότι Δε βλέπω τον ΛΟΓΟ για τον οποίο διότι υπάρχει και ανακοινωθέν του πατριαρχείου που διαμεύδει

325 ΙΑ: // προδίδει αδυναμία κύριε καθηγητά όταν @@@ τον ιορδανικό νόμο κύριε καθηγητά ?

Δ: = τον ε::: μακαριότατο πατριάρχη Ειρηναίο δε σας άκουσα

Π: μιλάει ο κύριος Ραγκούσης

ΙΑ: // λέω ΑΔΥΝΑΜΙΑ προδίδει η προσήλωση στην νομιμότητα στον ιορδανικό νόμο και στο κανονικό δίκαιο?

330 Ι: // να είστε και σεις προσεκτικός στις εκφράσεις σας και τον αποκαλείτε μόνο πατριάρχη (...) .έχετε ήδη ε:::κβάλλει την κρίση @@@

Π: / ΠΑΤΕΡΑ Ειρηναίε ακούτε ότι μιλάει ο κύριος Ραγκούσης?

Θ: κλείστε του το μικρόφωνο ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ

Π: ((γέλιο))

I: όχι

ΙΑ: ευχαριστώ πολύ κύριε συνάδελφε // ευχαριστώ πολύ κύριε συνάδελφε

Θ: // όχι του Ειρηναίου όχι του κύριου Ραγκούση του κυρίου Ειρηναίου

Π: λοιπόν (...) μισό λεπτό παρακαλώ γιατί δεν ακούμε ΚΑΝΕΝΑΝ αυτή τη στιγμή

340 **ΙΑ:** = για τον δημοκρατικό διάλογο ευχαριστώ πολύ τον κύριο Αλφαντάκη

340 **Θ:** όχι κύρια Ραγκούση δεν τι πα για σας (...) // εγώ δεν ακούστηκα ακόμη είμαι το βουβό πρόσωπο της τραγωδίας

ΙΑ: // δεν πειράζει@@@

345 **Θ:** ΔΕΝ ΕΙΠΑ για σας τίποτα μην ανησυχείτε είπα να κλείσει το μικρόφωνο του κυρίου Ειρηναίου διότι συνιστά χαλκέον ψεύδος// ανυπόφορο χαλκέον ψεύδος

Π: // λοιπόν μπορώ να παρακαλέσω κάτι το κοντρόλ? Ο κύριος Ραγκούσης δεν ακούγεται δεν ξέρω αν μιλάει από τηλέφωνο αλλά εμείς δεν τον ακούμε ΕΥΚΡΙΝΩΣ εδώ πέρα λοιπόν ε::: θα πρέπει να τον ακούμε για να του απαντάμε κιόλας λοιπόν να συνεχίσουμε κύριε Αλφαντάκη θα 'ρθω σε σας αμέσως τώρα (...) // λοιπόν παρακαλώ πολύ το κοντρόλ να κάνει κάτι με την τηλεφωνική γραμμή του κυρίου Ραγκούση

Θ: // υπ' αυτών που είπε ο κύριος Κονιδάρης μπορώ να απαντήσω?

X: μα δεν τελείωσε και ο κύριος Κονιδάρης

355 **Π:** ναι λοιπόν

ΙΑ: μπορώ να απαντήσω κυρία Στάη?

Π: ναι κύριε Ραγκούση τι να απαντήσετε? πού? πού να απαντήσετε? // δεν ολοκλήρωσε ακόμα ο καθηγητής ο κύριος Κονιδάρης

ΙΑ: // στον κύριο κονιδάρη

360 **Π:** όχι να τελειώσει (...) να τελειώσει

ΙΑ: ε::: εντάξει

Π: = αυτά που έχει να πει λοιπόν κύριε Κονιδάρη παρακαλώ συνεχίστε

Δ: κυρία Στάη έλεγα ότι αυτή τη στιγμή είμαστε σ' ένα αδιέξοδο (...) και επειδή εγώ είχα εξ αρχής πει (...) ότι αυτά τα πράγματα (...) θέλουνε και ένα εκκλησιαστικό ήθος θα ΗΤΑΝΕ ΑΚΟΜΑ κι αν ήταν ΑΘΩΟΣ ο πατριάρχης προτιμότερο (...) να διευκολύνει τα πράγματα παραιτούμενος // διότι αυτό θα διευκόλυνε πράγματι την κατάσταση

370 **Π:** // ωραία (..) κύριε Κονιδάρη τώρα δεν παραιτείται πείτε μας ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ η :::
πιθανή λύση ο άνθρωπος // είπε ΔΕΝ ΠΑΡΑΙΤΟΥΜΑΙ είμαι ισόβιος δεν φεύγω από
δω

Δ: // ε:::άν εάν η πλευρά η άλλη έχει τα δύο τρίτα, έχει λόγο και έχει και την
σύμφωνη γνώμη των κυβερνήσεων (...) είναι προφανές ότι θα τον κηρύξει έκπτωτο

375 **Π:** οπότε αυτό είναι κάτι το οποίο που θα γίνει Α:::ΜΕΣΑ (---) απ' ό,τι βλέπουμε
(...) κύριε Κονιδάρη είναι κάτι το οποίο είναι κάτι το οποίο μπορεί να γίνει άμεσα
γιατί υπάρχει η πλειοψηφία των ιεραρχών που είναι εναντίον του

ΙΑ: να απαντήσω κυρία Στάη επί του νομικού?

380 **Π:** να τελειώσω εγώ μισό λεφτό(...) κύριε Ραγκούση θα απαντήσετε αμέσως θα έρθω
σε σας να απαντήσετε αμέσως οπότε αυτό μπορεί να γίνει άμεσα απ' ό,τι // μπορούμε
να αντιληφθούμε ? ΛΟΙΠΟΝ

Δ: // βεβαίως βεβαίως

Π: μάλιστα ΛΟΙΠΟΝ κύριε Ραγκούση ? πέστε μας ποια είναι η γνώμη σας μια που
είστε και :::: ο εκπρόσωπος ο νομικός

ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ 3 (κ3)

Talk show

Θέμα: ο βασικός μέτοχος

Πρόσωπα διαλόγου:

Π: παρουσιαστής: Μ. Καψής

A: γιακουμάτος

B: Σμαΐλης

Γ: Σκυλλάκος

Δ: Γιώργος Βαρεμένος

E: Καπερνάρος

ΣΤ: Κοκκινούλης

A: έτσι (...) κύριε Βαρεμένε ? υπάρχει δικαστική εξέλιξη του πράγματος και θα έρθει και αυτό στη βουλή (...) όμως θέλω να πω κάτι (...) εγώ (...) δεν μπορείς όταν έχεις επιχειρήματα (...) ή όταν λες μια πολιτική κουβέντα (...) να σου λέει λες ανοησίες και να το α::: απαξιώνει

5 **Π:** λοιπόν // δεν είναι τώρα παρόν δεν μπορεί να απαντήσει (...) ζητώ στους συναδέλφους μου (...) να ‘μαστε @@@

A: // εγώ εγώ ζητάω συγνώμη κύριε Καψή για σας

Π: / ναι

10 **A:** = για την εκπομπή σας (...) που σας έφερα σε δύσκολη θέση όμως κάποτε πρέπει ο διάλογος (...) να ‘ναι πολιτικός (...) και να ‘ναι και ειλικρινής (...) έτσι? Τώρα να καθόμαστε εδώ (...) άλλα λόγια να αγαπιόμαστε

Π: νομίζω ότι το κάνατε επίτηδες (...) για να μην έχετε αντίπαλο (...) ε::: στη συζήτηση αυτή

A: όχι κύριε Καψή // όχι κύριε Καψή όχι κύριε Καψή ΑΛΛΑ (...)

15 **Δ:** // καλύτερα να τον είχε πάντως τον κύριο Παπαντωνίου γιατί τώρα (...) θα υποστεί όλους τους υπόλοιπους

A: = ΑΛΛΑ (...) ξέρετε λοιπόν έχω έχω // αγριέψει (...) έχω αγανακτήσει (...) μόνο μια κουβέντα μόνο μια κουβέντα έχω αγανακτήσει κύριε Βαρεμένε (---) έχω όμως

- 20 **Π:** // ναι λοιπόν (...) καλώ (...) τους συναδέλφους μου και τους εκπροσώπους της υπόλοιπης αντιπολίτευσης (...) να ‘μαστε ΑΚΟΜΗ πιο αυστηροί με τον κύριο Γιακουμάτο // ώστε να ι:::σοσταθμίσουμε την απουσία του ΠΑΣΟΚ
Δ: // κύριε υπουργέ να συζητήσουμε επί της ουσίας καθόμασταν τόση ώρα
Α: : όχι ουσία είναι το χρηματιστήριο ήτανε // ουσία κύριε :::: Βαρεμένε
- 25 **Δ:** // το (...) όχι καλά (...) πέρα απ’ το χρηματιστήριο τα υπόλοιπα (...) // είναι αυτός εκεί πέρα κι αν είναι υπά:::λληλος κι εάν είναι ανώ:::τερος, και αν είναι πολιτικός ενώ (...) για την ουσία λέμε
Α: τα υπόλοιπα να πω ναι ναι όχι να πω (...) για την ουσία να πω (...) το τέλος της επιστολής (...) το τέλος της επιστολής ήθελα να πω προηγουμένως (...) // του κυρίου του κυρίου Γκράχαμ
- 30 **Π:** // ναι λοιπόν πάμε πίσω στο βασικό μέτοχο (...) ε::: να ξαναλλάξουμε πώς? **Ε** :::: άτακτη υποχώρηση φυσικά // θα αφήσουμε τον τίτλο (...) μην ακούτε τον κύριο Γιακουμάτο που λέει (...) φουλ επίθεση ε:::
Α: ((γέλιο)) εγώ έτσι νομίζω
- 35 **Π:** λοιπόν ΤΟΥΜΠΑ κάνετε (...) να σας το πω διαφορετικά
Β: για την ώρα είχαμε μια αποχώρηση γιατί @@@
Α: εμείς ναι (...) δεν υποχωρούμε (...) το ΠΑΣΟΚ έχει μάθει να το βάζει στα πόδια (...) εμείς εδώ (...) // θα παλέψουμε
Π: // μην εκμεταλλεύεστε // τώρα το γεγονός ότι @@@ ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ
- 40 **Α:**// δε λέω ΔΕΝ ΕΙΠΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ μισό λεπτό ο κύριος Παπαναστασίου είναι το ΠΑΣΟΚ? μισό λεπτό
Π: εκπροσωπούσε το ΠΑΣΟΚ // σ’ αυτή τη συζήτηση
- 45 **Α:** // ε ωραία (...) δε ξέρω ΑΝ ΤΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣΕ
Π: εκπροσωπούσε
Α: δεν το είδα
Ε: τακτική υποχώρησης
Π: όχι άτακτη υποχώρηση
Δ: μισό λεπτό κατηγορείτε ότι έριξε την κυβέρνηση του Σημίτη (...) λες και δεν ήταν
- 50 καλό αυτό για σας (...) κανονικά έπρεπε να τον επαινείτε
Α: : ε::: ήταν υπουργός εθνικής οικονομίας τι να πω? Δεν μπορώ να πω τίποτα όταν τον ξαναβρώ στον δρόμο μου θα τα ξαναπούμε λοιπόν
Π: λοιπόν (...) συνεχίστε εν πάση περιπτώσει

- 55 A: λέω ότι ότι η επιστολή αυτή του Γκράχαμ @@@ που ήρθε προχθές // ακριβώς ναι ακριβώς η ίδια (...) η ίδια
- Π: //ναι (...) είμαστε ακόμη στον βασικό μέτοχο προσπαθούμε να ΑΚΟΥΣΟΥΜΕ (...) έχουμε γρα- έχουμε κάνει ήδη μισή ώρα // εκπομπή και ακόμη περιμένουμε να ακούσουμε @@@
- A: // τι θέλετε να κάνω εγώ?
- 60 Δ: μη μπαίνετε στη λεπτομέρεια κύριε υπουργέ μου // να σας πω κάτι ? μη μπαίνετε στη λεπτομέρεια (...) να σας πω κάτι?
- A:// μπαίνω στην ουσία η επιστολή λέει (...)στην ουσία πάω
- Δ: = εγώ θα δεχθώ (...) ότι η ευρωπαϊκή επιτροπή δεν είναι κανένας διαιτητής ε:::: ανήξερως και :::: α:::: άδολος εγώ θα δεχθώ ότι ενδεχομένως (...) και::::
- 65 επιχειρηματίες έχουν άκρες (...) στην // επιτροπή (...) να
- A: // έ::::τσι και μπορούν // να @@@
- Δ: // το οποίο δεν είναι καθόλου @@@ να 'μαστε ειλικρινείς
- Δ: από κει και πέρα είναι τι κάνει η κυβέρνηση αν// η κυβέρνηση ξεκινώντας τον βασικό μέτοχο
- 70 A: // να σου πω ΤΙ ΚΑΝΕΙ η κυβέρνηση? να σου πω ΤΙ ΚΑΝΕΙ η κυβέρνηση?
- Δ: = // είχε μία στρατηγική
- Π: // να σας βοηθήσω να πάμε λίγο πιο γρήγορα ? γιατί θα // πάμε μέσω (...) μέσω Λάρισας και θα
- A:// όχι (...) όχι μια κουβέντα
- 75 Π: = πρέπει να πάμε στον κύριο Κοκκινούλη
- Δ: αν είχε ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ η κυβέρνηση // η κυβέρνηση κανονικά
- A: // έχει στρατηγική έχει στρατηγική
- Δ: = ξεκινώντας την υπόθεση του βασικού μετόχου (...) έπρεπε να περιμένει ΜΙΑ επίθεση
- 80 A: / ναι είναι έτοιμη (...) να την αντιμετωπίσει
- Δ:= αυτή τη στιγμή για παράδειγμα θα τα σας τα πω έξω απ' τα δόντια ο κύριος Μπόμπολας συγκεκριμένα (...) έκανε την επιλογή να μην πουλήσει (...) το συγκρότημα (...) να το κρατήσει (...) έτσι δεν είναι ? και να απεμπλακεί (...) σ' ένα βαθμό
- 85 A: @@@ τα ονόματα εγώ // δεν με ενδιαφέρουν τα ονόματα
- Δ: // τι είπατε ? όχι ντάξει γιατί εσείς δεν έχετε

- Π:** γιατί ?ξέρετε κανέναν? μισό λεπτό μισό λεπτό μισό λεπτό κύριε Βαρεμένε (...)
ξέρετε κανέναν άλλον επιχειρηματία που να 'χε πρόβλημα με τον συγκεκριμένο νόμο
?και :::: σε:::: α:::v // ξέρετε (...) πραγματικό
- 90 **A:**// πως δεν ξέρουμε?
Π: ΠΕΙΤΕ ΤΟΝ
Α εγώ δεν ξέρω
Π: ΠΕΙΤΕ ΤΟΝ
Α: ΞΕΡΩ όμως ότι δεν αφορά μόνο τον κύριο Μπόμπολα
- 95 **Π:** ποιόν άλλον αφορά?
Α: αφορά κι άλλον
Π: ποιόν άλλον ?
Α : αυτοί που έχουνε μπε:::: με αν εφαρμοστεί ο νόμος τριάντα τρία δέκα που δεν έχει
εφαρμοστεί ακόμα (...) γι' αυτό αυτό θέλω να καταλήξω (...) η επιστολή του Γκράχαμ
100 λέει ότι στο εδώ το λέει ακριβώς (...) ότι το τριάντα εικοσιένα (...) το νόμο του
ΠΑΣΟΚ ΕΓΚΑΛΕΙ
Π: είναι γνωστά αυτά
Α: έτσι? Άρα λοιπόν άρα λοιπόν
Π: πείτε μου άλλον επιχειρηματία πείτε μου άλλον επιχειρηματία // που έχει που έχει
105 πρόβλημα
Α:// δεν ασχολούμαι μ' αυτά (---) είναι κι άλλοι όμως
Ε: // @@@ τακτική?
Β: κύριε Καψή να σας πω ΕΓΩ ? κύριε Καψή να σας πω ΕΓΩ ?
Ε: //@@@ /έχει
- 110 **Π:** κάνετε λάθος μάλλον
Ε: όχι κάθε άλλο (...) μαζί με το λάκτο δεν είχανε το τραμ?
- 115 **Π:** κάνετε λάθος δεν γνωρίζω καμιά δεν είμαι ειδικός δεν είμαι ειδικός πάντως ξέρω
ότι ΚΑΜΙΑ ΑΛΛΗ εταιρεία // δεν της αρνήθηκαν πιστοποιητικό (...) πιστοποιητικό
Δ: // εγώ θα πάρω Μανώλη εγώ θα πάρω εγώ θα πάρω το σκεπτικό // @@@
Β: // υπάρχει άλλη μία διάθεση
Δ: = μισό λεπτό μισό λεπτό
Β: ναι ναι
Δ: = θα πάρω το σκεπτικό του υπουργού (...) ότι εκτός του κυρίου Μπόμπολα είναι
120 και άλλοι επιχειρηματίες οι οποίοι προφανώς ΘΙΓΟΝΤΑΙ έτσι δεν είναι?
Α: έτσι φαίνεται

- Δ: άρα λοιπόν θα ΑΝΤΙΔΡΑΣΟΥΝΕ
- A : ε βέβαια
- Δ: = απέναντι σ' αυτό το ενδεχόμενο (...) που ήτανε ΒΕΒΑΙΟΝ (...) περισσότερο από
- 125 βέβαιον ποια στρατηγική χάραξε η κυβέρνηση ?
- A: θα σας πω
- Δ: διότι εγώ πιστεύω
- A: / θα στην πω
- Δ: = ότι αν είναι // έτσι τα πράγματα
- 130 A: // αν μ' αφήσετε θα την πω
- Δ:= κάνεις δύο τινά
- A: / ναι
- Δ: έτσι δεν είναι ? ή κινητοποιείς δυνάμεις // και σχηματίζεις συμμαχίες
- A: .. ερωτάς και απαντάς όμως
- 135 Δ: = όχι ακούστε με να σας πω για να αντιμετωπίσεις τον πόλεμο (...) // αυτόν
- A: // ερωτάς και απαντάς
- Δ:= ή λες δε μας ΠΑΙΡΝΕΙ
- A: θα σου απαντήσω λοιπόν
- Δ:= δε μας ευνοεί @@@ κεντρικός δυνάμεων και κάνουμε ΕΝΑ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟ
- 140 A:// να σου απαντήσω κύριε Βαρεμένε
- Δ: το χειρότερο χειρότερο απ' όλα είναι να μην κάνεις ΤΙΠΟΤΑ απ' τα δύο // και να κάθεσαι να περιμένεις @@@
- A: // ερωτάτε και απαντάτε
- Π: // μα έκανε μας ανακοίνωσε σήμερα ότι παγώνει ο νόμος ΕΚΑΝΕ (...) κάνεις
- 145 λάθος Γιώργο Βαρεμένε // άτακτη υποχώρηση
- A:// κάνετε λάθος δεν είπαμε αυτό κάνετε λάθος // αυτό το λέτε εσείς?
- Π:// εγώ κάνω λάθος?
- A: βεβαίως εδώ έχω το το @@@ καθώς
- 150 Π: τι ανακοινώθη σήμερα το μεσημέρι?
- A: να σας πω τι? τι είπε?
- Π: ότι θα υπάρξει // παράταση της @@@
- A: // θα υπάρξει ΠΟΛΕΜΟΣ μέχρι ΤΕΛΟΥΣ έτσι δεν είναι?
- Π: αφήστε τώρα ((γέλιο)) // αφήστε τώρα τους τίτλους της προπαγάνδας
- 155 A:// το λέει εδώ (...) το λέει ξεκάθαρα πόλεμος μέχρι τέλους
- Π: θα (...) δεν θα τεθεί ποτέ σε ισχύ ο νόμος (...) // αυτό ανακοινώθηκε σήμερα

- A: // έτσι λέτε εσείς (...) ούτε κατά διάνοια
- Π:** ΑΥΤΟ ανακοινώθηκε σήμερα
- A: // ούτε κατά διάνοια πείτε μου τη λέξη θα το δεχτώ
- 160 **Π:** θέλετε να μου δώσετε // το φύλλο να σας βρω (...) τι ανακοινώθηκε σήμερα
- A: // μετά χαράς (...) μετά χαράς μετά χαράς
- Π:** // λοιπόν (...) επειδή (...) επειδή (...)
- A: // εάν το βρείτε αυτό εάν το βρείτε αυτό εγώ θα πω θα ανακαλέσω
- 165 **Π:** μάλλον δεν το διαβάσατε με πολλή προσοχή ::::
- A: το 'χω διαβάσει (...) ΠΟΤΕ
- Π:** λοιπόν θα σας το βρω εγώ
- B: ποια είναι η ουσία ε::: υπουργέ ?
- A: τελειώνω είναι τρία επίπεδα κύριε Βαρεμένε (...) η στρατηγική (...) το ένα είναι το
- 170 τεχνοκρατικό επίπεδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση // στους ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΕΣ στους ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΕΣ
- Π:** //μ' αρέσει τι έχετε σημειώσει κύριε Γιακουμάτο μόνο τα τα συνθήματα έχετε
- A: = το δεύτερο το δεύτερο είναι το πολιτικό και το τρίτο το Ευρωπαϊκό δικαστήριο (...)
- 175 είναι μία διαπραγμάτευση
- B: είναι εντολή (...) δεν είναι σημείωμα
- A: κάνετε λάθος : κάνετε λάθος ό:::χι είναι εντολή στον κύριο Μουσουλή // και στον κύριο Σουσουλή
- Π:** // μα ΗΔΗ ΥΠΗΚΟΥΣΑΝ κύριε Σμαίλη υπήκουσαν στην // εντολή
- 180 A: // καθόλου (...) όχι όχι
- Π:** =και ανακοίνωσαν ότι ΔΕΝ ΘΑ // ΞΕΚΙΝΗΣΕΙ η έναρξη του @@@
- A: // ό:::χι ό:::χι θα σας πω επί λέξη (...) τι είπε σήμερα αν θέλετε να δείτε
- Π:** ότι δεν αναστέλλετε? // μια ΜΙΚΡΗ παράταση στην ένδειξη ισχύος
- A: // ό:::χι όχι να σας πω τί λέξη λέει αναμένουμε την απάντηση της κοιμισιόν στην
- 185 επιστολή που έστειλε η κυβέρνηση στην κοιμισιόν
- Π:** μ((συμφωνία))
- A: = δεν έχει έρθει η επιστολή ακόμη μέχρι // τριανταμία Μαΐου
- B:// αυτή αυτή αυτή θα αφορά τη νομική γνωμοδότηση
- A: μου επιτρέπετε?
- 190 B: τι αλλαγές πρέπει να γίνουν στον νόμο?

A: = ΛΕ- ΛΕΩ ότι εμείς δε δεν κάνουμε υποχώρηση λέμε (...) ότι περιμένουμε την απάντηση της κοιμισιόν ΜΕΧΡΙ τριανταμία Μαΐου (...) ο νόμος τριάντα ε:::: ε::::: τριαντατρία δέκα της νέας δημοκρατίας θα αρχίσει να εφαρμόζεται δεκατέσσερις Ιουνίου και αν στην διαπραγμάτευση προσέξτε αν στην διαπραγμάτευση αν στην διαπραγμάτευση με τους τοπογράφους ή σε επίπεδο ΠΟΛΙΤΙΚΟ πιο ψηλά δε μας προλάβει τριανταμία Μαΐου που λήγει (...) η προθεσμία (...) που έχει θέσει η κοιμισιόν (...) επειδή ο νόμος αρχίζει να (...) λειτουργεί απ' τις δεκατέσσερις Ιουνίου υπάρχει το ενδεχόμενο (...) να παρατείνουμε ΛΙΓΟ το νόμο // ΑΥΤΟ είναι το ίδιο ? αυτό είναι το ίδιο?

200 Π:// ΥΠΑΡΧΕΙ ΤΟ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟ /ΛΙΓΟ να παρατείνουμε την έναρξη ισχύος(---) αυτό εμείς το μεταφράσαμε

A: / ΕΣΕΙΣ

Π: = // και νομίζω καλά το μεταφράσαμε (...) ΠΑΓΩΝΕΙ (...) υπ' αόριστον ο νόμος περί βασικού μετόχου

205 A: // δεν είναι το ίδιο ό::::χι μισό μισό λεπτό (...) είναι το ίδιο αυτό που λέτε? δεν είναι το ίδιο (...) εσείς(...) ό::::χι θα πω θα πω και κάτι να καταλάβετε κι το υπονοούμενο // η Δανία κύριε Σκυλλάκο η Δανία κύριε Καψή

Γ: // και ποια είναι η σημασία ?εγώ δεν καταλαβαίνω ::::

Π: κύριε Σκυλλάκο ναι (...) μη θυμώνετε το κάπα κάπα έψιλον

210 A:= η Δανία κύριε Καψή ΕΠΙΑ τεχνοκρατικό επίπεδο στη μάχη, διαπραγμάτευση η Νέα Δημοκρατία, η:::: κυβέρνηση, πολιτικό επίπεδο ε:::: Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ΤΡΙΤΟΝ το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (...) θα θυμίσω στους τηλεθεατές σας ότι το χίλια εννιακόσια ενενήντα ένα το ΙΔΙΟ πρόβλημα που αντιμετώπιζε η ΔΑΝΙΑ πήγε στο ευρωπαϊκό δικαστήριο κύριε Καπερνάρο που 'στε και δικηγόρος και ΔΙΚΑΙΩΘΗΚΕ

215 (...) η ε:::: δε Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το μέτρο της συναίνεσης ο Αντενάουερ, η μεγάλη πολιτική του εμπόρου, ο Καραμανλής // κάνανε συναίνεση

Π: // λοιπόν τελεία τελεία τελεία είσαστε ικανός να συνεχίσετε επ' άπειρον κύριε Σμαίλη (...) μισό λεπτό

220 Δ: ρώτησαν τον κύριο Ρουσόπουλο (....) γι' αυτό το συγκεκριμένο

A:/ ναι εδώ είναι 3Δ:= και εντάξει :::: λέει εκτός απ' το Σύνταγμα υπάρχει και το άλλο να απορροφήσουμε τα ΚΟΝΔΥΛΙΑ

Γ: έτσι μπράβο αυτί είναι αυτό είναι το κυρίαρχο

Δ: πράγμα που σημαίνει ότι όταν πάμε στο δικαστήριο μπορεί να χάσουμε τα

225 κονδύλια

- A: να σας ω ποια κονδύλια κύριε:::
- Δ: αυτά λέει ο Ρουσόπουλος
- A: ποια κονδύλια ? με το νόμο τριαντατρία δέκα που δεν έχει @@@ ακόμα?
- Δ: όχ λέω τι λέει εδώ :::// τι λέει ο Ρουσόπουλος
- 230 A:// αφήστε ο κύριος Ρουσόπουλος λέει ξεκάθαρα (...) ότι τα //τα κονδύλια το τριάντα εικοσιένα ΣΤΗΡΙΖΟΥΝΕ
- Π: // μην έχετε καμία αγωνία κύριε Βαρεμένε δεν θα χαθούν τα κονδύλια (...) διότι δεν θα υλοποιηθεί ΠΟΤΕ ο νόμος
- A: κάνετε λάθος ΜΗΝ ΕΙΣΤΕ σίγουρος κύριε Καψή
- 235 Π: ούτε ευρώ
- A:= εδώ υπάρχουν και τα βίντεο μην είστε σίγουρος θα το ξαναδείξουμε
- Π: κύριε Σμαίλη ((χαμόγελο))
- A :στηρίζουμε το νόμο ΠΑΣΟΚ τώρα (...) το βλέπετε υποχώρηση η Νέα Δημοκρατία κάνει για το νόμο τριάντα εικοσιένα (...) αυτό λέει η επιστολή (...) δε λέει για το
- 240 νόμο ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ (...) ο νόμος ο δικός μας
- B: και για τους δύο νόμους
- A: ΟΧΙ μα δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα μα είναι λάθος
- Π: και για τους δύο νόμους // δεν το διαβάσατε σωστά
- A:// ΕΙΝΑΙ ΛΑΘΟΣ είναι λάθος του γενικού διευθυντού είναι λάθος επιστολή
- 245 Π: κύριε Σμαίλη
- B: να απολυθεί και να :::: συλληφθεί ο γενικός διευθυντής
- A: ό:::χι να συλληφθεί και να απολυθεί (....) ό:::χι // δεν είναι δεν είναι η πρώτη που τεχνοκράτης
- B: // μισό λεπτό να πούμε μερικά πράγματα να καταλάβει ο κόσμος // η κυβέρνηση η
- 250 κυβέρνηση και πολύ σωστά συνεπής η κυβέρνηση
- Π: // δεν ακούγεστε όχι όλοι μαζί σας παρακαλώ
- B:= συνεπής στις προεκλογικές τις δεσμε:::ύσεις
- A: / ακριβώς ακριβώς
- B: = έκανε αυτόν τον νόμο (...) του βασικού μετόχου (...) για να αντιμετωπίσει το
- 255 πρόβλημα της διαπλοκής σωστά μέχρι εδώ?
- A: ΑΠΟΛΥΤΑ
- B: δυστυχώς όμως (...) η χώρα (...) βρι ε::: ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (...) // απ' αυτήν χρηματοδοτείται
- A: // όχι δυστυχώς ευτυχώς

B: = ναι για μερικούς ε::: οι οποίοι @ @ @

Γ: / προσχωρούν κι άλλοι προσχωρούν κι άλλοι στην άποψη

B: = είναι επομένως υποχρεωμένη η χώρα να σέβεται

A: / σεβόμαστε απόλυτα

B: = τις υποχρεώσεις της απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση

A: μπράβο έτσι

B: δεν μπορείς από τη μια να λες ότι ο Αλμουνία μας είπε // μπράβο για τα μέτρα και απ' την άλλη να λέμε ότι ο Μακρίδη είναι @ @ @

A: υπάρχει απόφαση τέτοια?

Δ: ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΔΙΚΙΟ όμως συνάδελεφε η Ευρωπαϊκή ένωση ΔΕΝ ΕΧΕΙ

270 ΠΑΝΤΑ ΔΙΚΙΟ μισό λεπτό μισό λεπτό

A: έτσι

Δ: σε ότι αφορά τους κανόνες που θέτει (...) πρέπει να ακούσουμε (...) τι μας λέει (...) και να συμβιβαστούμε μ' αυτήν την εικόνα

A: να καταργήσουμε και το Σύνταγμα ? // σε ρωτάω

275 B: // ποιο Σύνταγμα?

A: ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ (...) το άρθρο δεκατέσσερα

B: είναι λάθος αυτό για το Σύνταγμα κύριε Γιακουμάτο

Π: // εδώ δε λέει τίποτα για το Σύνταγμα εδώ δε λέει τίποτα (...) εδώ δε λέει τίποτα (...) για τους νόμους λέει

280 A: // είναι λάθος η επιστολή

B: κύριε Γιακουμάτο εδώ σας βάζει το μαχαίρι στο λαιμό ::: (...) σας βάζει το μαχαίρι στο λαιμό::: αυτή η επιστολή (...) είναι ταπεινωτική για τη χώρα αυτή η επιστολή με θλίβει με θλίβει

A: ναι ταπεινωτική είναι για τον συντάχτη

285 B: ο συντάχτης έχει μια ::: ΕΠΙΣΗΜΗ ιδιότητα

A: κι εγώ ανεπίσημη τι να κάνω τώρα?

B: και επειδή επομένως είπατε για επιχειρηματίες (...)για επιχειρηματίες (...)η προσωπική μου αίσθηση είναι ότι δεν έκανε ο κύριος Μπόμπολας καμιά (...) // ιστορία εναντίον της κυβέρνησης στην Ευρώπη

290 A: // δεν το 'πα εγώ αυτό όχι

B: την ιστορία την έχουν κάνει // οι μεγάλοι οι μεγάλοι όμιλοι στο

A:// μα @ @ @ ο Μπόμπολας

B: = εξωτερικό σας θυμίζω ότι στη Γαλλία

- A: / ναι
- B: = ο όμιλος Ντασό
- A: / ναι
- B: = ελέγχει η Φιγκαρό
- A:/ θα τους βρούμε και αυτούς και
- B: η Μπούικ // έχει το μεγαλύτερο γαλλικό κανάλι
- 300 A: // θα τους βρούμε και αυτούς
- B: // το μεγαλύτερο γαλλικό κανάλι
- Π:** // θα τους ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΟΥΝ όλους ((γέλιο))
- A: να δούμε να δούμε // ΠΟΙΟΙ προσέφυγαν ΣΤΗΝ ΑΓΚΑΛΙΑ (...) ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (...) για να @@@ την διαπλοκή στην Ελλάδα (...) είναι πολιτικοί ? είναι
- 305 επιχειρηματίες ? τι είναι ? θα το δούμε
- B: // αφήστε αφήστε με σας παρακαλώ στη Γα- στη Γαλλία και στη Ιταλία στη Γαλλία και στην Ιταλία (...) χώρες με σπουδαιότητα και με σημασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχει
- A: ναι ναι
- 310 B: = αυτή η σχέση διαπλοκής (...) λοιπόν (...) η χώρα (...) οι οι όμιλοι αυτοί εγώ πιστεύω ότι αντέδρασαν
- Γ: ωραία // ωραία Ευρωπαϊκή Ένωση ωραία Ευρωπαϊκή Ένωση πέστε το
- B: // αυτή είναι η δυναμική κύριε Καπερνάρο όπως είναι να την αφήσουμε @@@
- Γ: // πέστε το να το ακούω κι ο κόσμος (...) // ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει την
- 315 ΔΙΑΠΛΟΚΗ
- A: // κύριε Σμαίλη μπορεί να ναι έτσι (...) μπορεί να 'ναι αλλιώς
- Γ: // ότι θέλει τη διαπλοκή η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι θέλει τη διαπλοκή η Ευρωπαϊκή Ένωση πέστε το
- Π:** // όχι όλοι μαζί σας παρακαλώ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ
- 320 B: η IBM ήρθε εδώ πέρα η IBM (...) σας έστειλε όταν
- A: μπορεί να ' ναι Γάλλοι μπορεί να 'ναι και οι // Λαράδες δεν το αποκλείεται
- B: // κύριε κύριε υπουργέ διαμαρτυρήθηκε η IBM (...) γιατί βοηθήσατε να ονοματοποιήσει τις μετοχές της (...) και σας είπε ότι έχω::: (...) διακόσιους χιλιάδες
- 325 μετόχους σ' όλους // (...) σ' όλους
- A: // βάσει ποιου νόμου το πάτε ?
- B: σ' όλους
- A: βάσει ποιου νόμου?

B: του βασικού μετόχου

A: ποιανού νόμου ?(---) του δικού μας ?

B: τι? Το ίδιο πράγμα είναι

A: μα ο ΤΡΙΑΝΤΑΤΡΙΑ ΔΕΚΑ δεν // ΜΑ ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ ΑΚΟΜΑ

Π: // ναι μα η διαμαρτυρία της ΑΕΚ ήτανε για τον νόμο που // ΘΑ τεθεί

335 A:// ΚΥΡΙΕ ΚΑΨΗ ο νόμος θα 'ρθει στις // δεκατέσσερις Ιουνίου μόνοι μας εμείς
ζητήσαμε λοιπόν (---) κύριε Σμαίλη να καταλάβουν οι τηλεθεατές (...) με ποιο νόμο
ζητήσαμε τα πιστοποιητικά ?με τον τριάντα εικοσιένα

B: // κύριε Γιακουμάτο δεν είμαστε μόνοι μας στον κόσμο δεν είμαστε μόνοι μας
στον κόσμο (...) λοιπόν (...) το βασικότερο είναι εσείς τι προτιμάτε ? τα φράγκα απ'
την Ευρώπη για να συνεχιστούν τα έργα?

340 A: όχι

B: = ή το ελληνικό Σύνταγμα στο δεκατέσσερα εννιά? Που όλοι // ξέρουνε πως
ψηφίστηκε και μέσα από ποια διαδικασία

A: // εγώ θα σας πω κάνετε ΛΑΘΟΣ όταν μπείτε στη βουλή που σας εύχομαι αν το
επιθυμείτε

345 B: δεν ΤΟ ΘΕΛΩ κύριε Γιακουμάτο όχι

A: ναι μπράβο ορκίζεσαι εγώ ορκίστηκα // και οι βουλευτές στο Σύνταγμα να τηρώ
ΠΙΣΤΗ στο Σύνταγμα

Δ:// ε δεν είναι και έτσι όμως

A:// θα υπερασπιζόμουν το Σύνταγμα με οποιοδήποτε κόστος

350 B: // το Σύνταγμα είναι μια άλλη υπόθεση ας είναι καλά ο κύριος Βενιζέλος (...) με
τον κύριο Παυλόπουλο

Π: / ας (...) ναι κύριε Σκυλλάκο λοιπόν κύριε Σκυλλάκο

Γ: ε αφήστε αφήστε με

355 Δ: δεν είναι όμως κι έτσι δεν είναι έτσι τι προτιμάμε ? τα χρήματα // ή το Σύνταγμα ?
για όνομα του θεού δεν είναι κι έτσι λέ:::ω :::: το δίλημμα τι προτιμάμε τα χρήματα ή
το Σύνταγμα τι προτιμάμε ?

A: // α βέβαια βέβαια

B: ποιο Σύνταγμα κύριε ::::?

A: το Σύνταγμα

360 B: το Σύνταγμα (...) είναι μια άλλη κουβέντα

A: ο νόμος αλλάζει

B: η χώρα ΑΝΗΚΕΙ στην Ευρωπαϊκή Ένωση (...) είτε μας αρέσει είτε όχι

Δ: ε δη :::: Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία δυναμική (...) είναι αδιάφορη @@@

Β: τι να κάνουμε τώρα ? να φύγουμε ? θα φύγουμε // @@@

Γ: // συγγνώμη συγγνώμη τώρα γιατί μπαίνει ::::

Π: / ας ας κύριε Σκυλλάκο ναι

Γ: = το πρώτο δίδαγμα είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση στο όνομα του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ελεύθερης αγοράς (...) Δε λι λογαριάζει καμία προσπάθεια περιορισμού της διαπλοκής

370 Β: /βεβαίως ούτε τα @@@

Γ:= δε λογαριάζει (...) και μάλιστα δεν την πειράζει καθόλου

Π: / ήταν σωστό κύριε Σκυλλάκο ?

Γ: επιτρέψτε μου λίγο

Π: είναι σωστός ο τίτλος άτακτη υποχώρηση της κυβέρνησης ?

375 Γ: θα σας πω και για τον τίτλο δεν λογαριάζει επίσης το να συγκεντρωθούν (...) πολλά μέσα πολύς πλούτος αλλά και ΕΞΟΥΣΙ:::Α το να συγκεντρωθεί σε λίγα ΧΕΡΙΑ αυτό που είπατε για τη Γαλλία για τη Ντασό

Π: κύριε Καπερνάρο έπρεπε να 'ρθω σε σας (...) θα 'ρθω αμέσως μετά από τον κύριο Κοκκινούλη γιατί θα ΠΕΣΕΙ το κύκλωμα

380 Ε: /εντάξει εντάξει

Π: = και δεν θα 'χουμε τη δυνατότητα να μιλήσουμε με τον κύριο Κοκκινούλη (...) α::: κύριε Κοκκινούλη καλησπέρα

Ζ: καλησπέρα σας

Π: ΕΣΕΙΣ σαν συνδικαλιστής νεοδημοκράτης (...) πώς κρίνετε ΤΟΥΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥΣ

385 (...) σε ΑΥΤΟ το θέμα ? οι επιδοτήσεις σας ενδιαφέρουν και σας αρ όχι άμεσα αλλά ::::

Ζ: κύριε Καψή :::: αφού σας καλησπερίσω και σας και τους καλεσμένους σας (...) ε να σας πω ότι εμείς στο θεσσαλικό κάμπο :::: (...) ασχολούμαστε με τον βασικό ΕΝΟΧΟ ο οποίος δεν μας επιτρέπει να καλλιεργήσουμε βαμβάκι τον υπουργό

390 Γεωργίας (...) το θέμα του βασικού μετόχου μας αφήνει

Π: τελείως // αδιάφορους

Ζ: // παγερά αδιάφορους (...)παγερά αδιάφορους εσείς όμως σαν στέλεχος της Νέας Δημοκρατίας (...) πώς βαθμολογείτε τους χειρισμούς μέχρι στιγμής ?